

זוהר פרשת וירא

(דף צ"א ע"א) , רבי וזי"א פתחו (שיר השירים ב) הנצנים נראו בארץ עת הזמיר הגיע וקול התור נשמע בארצנו. הנצנים נראו בארץ, כד ברא קודשא בריך הוא עלמא. יהב בארעא כל וזילא דאתווי לה. וכלא הוה בארעא, ולא אפיקת איבין בעלמא עד דאתברי אדם, כיון דאתברי אדם, כלא אתווי (ד"א ל"ג למיפק) בעלמא, וארעא נליאת איבהא וזילאה דאתפקדו בה.

מדרש הנעלם רבנן פתווי בהאי קרא (שיר השירים א) לריון (ל"ב ב) שמונה טובים שמון תורק שמוך וגו'. תנו רבנן האי נשמתא דבר אינש בשעתא דסלקא מארעא לרקיעא וקיימא בההוא זיהרא עלאה דאמרו, קודשא בריך הוא מבקר לה. תא שמע אמר רבי שמעון בן יוחאי כל נשמתא דצדיקייא כיון דקיימא באתר שכינתא יקרא דוויא למיתב, קודשא בריך הוא קרי לאבהתא, ואמר לון זילו ובקרו לפלגיא צדיקא דאתא, ואקדימו ליה שלמא מן שמי. ואנון אמרין, מארי עלמא, לא אתווי לאבא למיזל למיזמי לברא, ברא אתווי למיזומי ולמוזוי ולמתבע לאבוי.

והוא קרי ליעקב ואמר ליה אנת דהוה לה צערא דבגין זיל וקביל (אולפניה) פני דפלגיא צדיקא דאתא הכא, ואנא איזיל עמך. הדא הוא דכתיב, (תהלים כד) מבקשי פניה יעקב סלה. מבקש לא נאמר אלא מבקשי. אמר רבי וזי"א מרישיה דקרא משמע דכתיב זה דור דורשיו וגו'. אמר רבי יעקב אמר רבי וזי"א (נ"א עקיבא) יעקב אבינו הוא פסא הכבוד, וכן תאנא דבי אליהו יעקב אבינו הוא פסא בפני עצמו, דכתיב, (ויקרא כו) וזכרתי את בריתי יעקוב, ברית פרת קודשא בריך הוא ליעקב לבדו יותר מכל אבותיו דעביד ליה פסא הכבוד. בר מן קדמאה:

רבי אליעזר הוה יתיב והוה לעי באורייתא. אתא לגביה רבי עקיבא אמר ליה במאי קא עסיק מר. אמר ליה בהאי קרא דכתיב, (שמואל א ב) וכסא כבוד ינזילם. מהו פסא כבוד ינזילם. זה יעקב אבינו דעביד ליה פרסי יקר בלזודוי לקבלא אולפן נשמתא דצדיקיא. וקודשא בריך הוא אזיל עמיה בכל ריש ירוזא וירוזא. וכד וזמי נשמתא יקר אספקלריאה שכינתא דמאריה, מברכת וסגדת קמי קודשא בריך הוא, הדא הוא דכתיב, (תהלים קד) ברכי נפשי וגו'.

Zohar Vayera

אמר רבי עקיבא קודשא בריך הוא קאים עלוהי. ונשמעתא פתח ואמר יי אלהי גדלת מאד וגו' כל הפרשה עד סיומא דקאמר יתמו ווטאים וגו'. ועוד אמר רבי עקיבא ולא דא בלוודוי אלא משבנות ליה על גופא דאשתתא בעלמא דין ואמר (תהלים ק) ברכי נפשי את יי וכל קרבי וגו'. וקודשא בריך הוא אזיל. מנא לן האי. מהאי קרא דכתיב וירא אלו יי באלוני מברא, זה יעקב. מהו מברא. משום דאזוסין מאתן עלמין מעדן והוא פסא. אמר רבי יצחק מברא בגימטריא מאתן ותבנין ונוד הוה, מאתן דעדן דכתיב, (שיר השירים ו) ומאתים לגוטרם את פרוי, ותבנין ונוד דהוא פסא. ובגין כה אתקרי וירא אלו יי באלוני מברא. ועל שום דא נקרא מברא. אמר רבי יהודה מהו באלוני. רצונו לומר תוקפוי הדא הוא דכתיב, (בראשית מט) אביר יעקב. והוא יושב פתח האהל. הדא הוא דכתיב, (תהלים טו) יי בני לגור באהלך וגו'. כוונם היום. דכתיב, (מלאכי ג) וירוזה לכם יראי שמי שמי צדקה ומרפא בכנפיה.

אמר רבן יוחנן בן זכאי בההיא שעתא אזיל קודשא בריך הוא, ובגין דשמעין אבהתא אברהם ויצחק דקודשא בריך הוא אזיל לגביה. תבעין מן יעקב למיזל עמהון ולאקדמא ליה שלם ואגון קיימין עלוהי. במאי דכתיב וישא עיניו וירא והנה שלשה אנשים נצבים עליו. שלשה אנשים (דקיימין) אלן אבהתא אברהם ויצחק ויעקב דקיימין עלוהי וזמו עובדין טבין (גיא דעבר) דעבדין. וירא וירץ לקראתם מפתח האהל וישתחוו ארצה. משום דזממי שכינת יקרא עמהון הדא הוא דכתיב, (שיר השירים א) על כן עלמות אהבוך (אלו הן האבות):

דבר אחר וירא אלו יי באלוני מברא. רבנן פתחי בהאי קרא בשעת פטירתו של אדם. דתניא אמר רבי יהודה בשעת פטירתו של אדם הוא יום הדין הגדול שהנשמה מתפרדת מן הגוף. ולא נפטר אדם מן העולם עד שרואה את השכינה הדא הוא דכתיב (שמות לב) כי לא יראני האדם וזוי. ובאין עם השכינה שלשה מלאכי השרת לקבל נשמתו של צדיק. הדא הוא דכתיב וירא אלו יי וגו'. כוונם היום. זה יום הדין הבוער פתגור להפריד הנשמה מן הגוף.

וישא עיניו וירא והנה שלשה אנשים. המבקרים מעשיו מה שעשה, והוא מודה עליהם בפיו. וכיון שהנשמה רואה כה, יוצאת מן הגוף עד פתח בית הבליעה, ועומדת שם עד שמתודה כל מה שעשה הגוף עמה בעולם הזה. ואז נשמת הצדיק היא שמונה במעשיה ושמונה על פקדונה. דתאנא אמר רבי יצחק נשמתו של צדיק מתאווה אימתי תצא מן העולם הזה שהוא הכל, כדי להתענג בעולם הבא.

תנו רבנן כשנזכה רבי אליעזר הגדול, שהוא יומא ערב שבת הוה, ואותיב לבימינה הורקנוס בריה, והוה מגלי ליה עמיקתא ומסתרתא, והוא לא הוה מקבל בדעתיה מלייא, דושיב כמטורף בדעתיה הוה. כיון דוומא דדעתא דאבוי מתישבא עלוי, קביל מניה מאה ותמנין ותשעה רזין עלאין.

כד מטא לאבני שיש דמתערבי במיא עלאה, בכה רבי אליעזר ופסק לבימר, אמר קום התם ברי. אמר ליה אבא למה. אמר ליה וזינא דאוזיית וזלף מן עלמא. אמר ליה זיל ואימא לאמה דתסתלק תפלאי באתר עלאה, ובתר דאסתלק מן עלמא ואיתי הכא למוזמי להון לא תבכי דאנן קריבין עלאין וכל תתאין ודעתא דבר נש לא ידע בהו.

עד דהו יתבי, עאלו וזפימי דרא למבקר ליה, אוליט להו על דלא אתו לשמשא ליה דתנין גדולה שמושה יותר מלמודה. עד דאתא רבי עקיבא, אמר ליה עקיבא עקיבא למה לא אתית לשמשא לי (דהא אתא עתא לארפא). אמר ליה רבי לא הוה לי פנאי. ארתוז אמר אתמדה עלך אי תמות מיתת עצמך. לטייה דיהא קשה מכלהון מיתתיה. בכי רבי עקיבא ואמר ליה רבי אוליף לי אורייתא. אפתוז פומיה רבי אליעזר במעשה מרפבה. אתא אשא ואסוז לתרוויהון. אמרו וזכימא שבע מינה דלית אנן וזיין וכדאין לכה, נפקו לפתוזא דברא ויתבו תמן, הוה מה דהוה ואול אשא.

ואוליף בבהרת עזה תלת מאה הלכות פסוקות, ואוליף ליה ר"ו טעמים דפסוקי דשיר השירים. והו עינוי דרבי עקיבא נזותין מיא. ואתוזר אשא כקדמיתא. כד מטא להאי פסוקא (שיר השירים ב) סמכוני באשישות רפדוני בתפוזים פי וזולת אהבה אני, לא יכיל למסבל רבי עקיבא וארים קליה בבכיתא וגעי ולא הוה מכלל מדוילו דשכינתא דהות תמן.

אורי ליה כל עמיקתא ורזין עלאין דהוה ביה בשיר השירים. ואומי ליה אומאה דלא לישתמש בשום ווד פסוק מניה פי היכי דלא ליוזריב עלמא, קודשא בריה הוא בגיניה. ולא בעי קמיה דישתמשון ביה (דף צט ע"א) ברייתי מסגיאות קדושתא דאית ביה. לבתר נפיק רבי עקיבא וגעי ונבעין עינוי מיא, והוה אמר, ווי רבי, ווי רבי, דאשתאר עלמא יתום מנה. עאלו כל שאר וזכימא גביה ושאלו ליה ואתיב להון.

הוה דוזיק ליה (שעתא) לרבי אליעזר, אפיק תרי דרועוי ושוניון על לביה. פתוז ואמר, אי עלמא עלמא עלאה, וזרת לאעלא ולאגנזא מן תתאה כל נהירו

Zohar Vayera

ובוצינא. ווי לכון תרי דרעי ווי לכון תרי תורות דישתכוזון יומא דין מן עלמא. דאמר רבי יצחק כל יומי דרבי אליעזר הוה זהירא שמעתא מפומיה כיומא דאתיהיבת בטורא דסיני.

אמר אורייתא (סברית גמרא) גמרית וזכמתא סברית ושמושא עבדית. דאלו יהון כל בני אינשא דעלמא סופרים לא יכלין למכתב ולא וזרי תלמידי מונכמתי אלא ככוזלא בעינא ואנא מרבתי אלא כמאן דשתי בימא. ולא הוה, אלא לביתן טיבותא לרבוהי יתיר מניה. והו שאלין מניה בההוא סגדלא דיבום עד דנפק גשמתיה ואמר טהור. ולא הוה תמן רבי עקיבא. כד נפק שבתא אשכנזיה רבי עקיבא דמית, בוע מאניה וגריר כל בשריה ודמא זוזית ונגיד על דיוקניה. הוה צוזו ובכי, נפק לברא ואמר, שבמא שבמא, אמרו ולסיהרא לשמשא דנהירותא דהות זהיר יתיר מנהון הא אתושף. (דף צט ע"ב) אמר רבי יהודה בשעה שנשמת הצדיק רוצה לצאת שמוזה והצדיק בטווח במיתתו כדי לקבל שכרו, הדא הוא דכתיב, וירא וירץ לקראתם. בשמוזה, לקבל פניהם. מאי זה מקום, מפתח האהל כדקא אמרן. וישתוו ארצה לגבי שכניה. רבי יוחנן פתח ואמר, (שיר השירים ב) עד שיפוזו היום ונסו הצללים סוב דמה לה דודי לצבי או לעופר האילים. עד שיפוזו היום וגו'. זו אזהרה לאדם בעודו בעולם הזה שהוא כהרף עין. תא וזוי, מה כתיב, (קהלת ו) ואלו וזיה אקף שנים פעמים וגו'. ביום המיתה כל מה שהיה נזושב כיום אורד אצלו.

אמר רבי שמעון נשמתו של אדם מתרה בו ואומרת עד שיפוזו היום (ונסו הצללים) וידמה בעיניה כהרף עין בעודה בעולם הזה. ונסו הצללים הדא הוא דכתיב, (איוב ו) כי צל ימינו עלי ארץ. בבקשה ממך סוב דמה לה דודי לצבי וגו'.

דבר אזור עד שיפוזו היום וגו'. אמר רבי שמעון בן פוי, זו אזהרה לאדם בעודו בעולם הזה שהוא כהרף עין. מה הצבי קל ברגליו אף אתה היה קל כצבי או כעופר האילים לעשות רצון בוראך כדי שתנזול העולם הבא שהוא הרי בשמים הנקרא הר יי, הר התענוג הזה הטוב.

אמר רבי וזייא אמר רב אי הוינא מסתכלין בפרשתא דא נסתכל בונכמתא, אי עניינא דנשמתא היא לאו רישא סופא ולא סופא רישא, (דף ק ע"א) ואי עניינא לפטירת איניש מעלמא היא, נסתור כל פרשתא או נוקים פרשתא בהאי או בהאי. מהו יוקוז נא מעט מים ורנצו רגליכם וגו' ואקוזה פת לזום וגו' וימחר אברהם האהלה אל שרה וגו' ואל הבקר רץ אברהם וגו' ויקוז וזמאה וזכב וגו'. כד אתא רב דימי אמר לא מצאה הנשמה תועלת לגוף אלמלא מה שרמו

Zohar Vayera

בְּכַאן רִמּוֹ הַקְּרִבָּנוֹת. בְּטָלוּ הַקְּרִבָּנוֹת לֹא בְּטָלָה הַתּוֹרָה, הַאִי דְלָא אַעֲסֵק בְּקְרִבָּנוֹת לִיעֲסֵק בְּתוֹרָה וַיִּתְהַיְיָ לִיהַ יְתִיר, דְּאָמַר רַבִּי יוֹחָנָן כְּשֶׁפָּרַשׁ הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא הַקְּרִבָּנוֹת אָמַר מִשָּׁה רַבּוּנוּ שֶׁל עוֹלָם תִּינָחוּ בְּזִמְנֵי שִׁיחֵי יִשְׂרָאֵל עַל אֲדָמָתָם, כִּיּוֹן שִׁיגְלוּ מֵעַל אֲדָמָתָם מִהַ יַעֲשׂוּ, אָמַר לוֹ מִשָּׁה, יַעֲסִקוּ בְּתוֹרָה וְאֲנִי מוֹחֵל לָהֶם בְּשִׁבְלָה יוֹתֵר מִכָּל הַקְּרִבָּנוֹת שֶׁעוֹלָם שִׁינְאָמַר (יִקְרָא י) אֵת הַתּוֹרָה לַעֲוֹלָה לַמְּנוּחָה וְגו'. כְּלוּמַר אֵת הַתּוֹרָה בְּשִׁבְלֵי עוֹלָה בְּשִׁבְלֵי מְנוּחָה בְּשִׁבְלֵי חֻטָּאת בְּשִׁבְלֵי אֲשָׁם.

אָמַר רַבִּי כְּרוֹסְפָדַי הַאִי מֵאֵן דְּמִדְּכַר בְּפּוּמִיָּה בְּבִתֵּי כְּנָסִיּוֹת וּבְבִתֵּי מִדְּרָשׁוֹת דְּקְרִבָּנָא עֲנִינָא וְתִקְרוּבָתָא וַיְכּוּן בְּהוּ, בְּרִית כְּרוּתָה הוּא דְּאֲנֹן מְלֶאכְיָא דְּמִדְּכָרִין וְזוּבִיָּה לְאַבְאָשָׁא לִיהַ דְּלָא יְכַלִּין לְבַעֲבַד לִיהַ אֲלִמְלָא טִיבּוּ. וּמֵאֵן יוֹכּוּז הַאִי פְּרִשְׁתָּא יוֹכּוּז, דְּכִיּוֹן דְּאָמַר וְהִנֵּה שְׁלֹשָׁה אֲנָשִׁים נִצְבִים עֲלָיו, מַהוּ עֲלָיו, לְעִיָּן בְּדִינָהּ, כִּיּוֹן (דָּף ק ע"ב) דְּזִמְנָא נִשְׁמַתָּא דְּצַדִּיקָיָא כָּר, מַה כְּתִיב וַיִּמָּהַר אֲבָרָהָם הָאֱהֱלָה וְגו'. מַהוּ הָאֱהֱלָה בֵּית הַמִּדְּרָשׁ. וּמַהוּ אֹמַר מַהֲרֵי שְׁלֵשׁ סָאִים, עֲנִין הַקְּרִבָּנוֹת, וְנִשְׁמַתָּא מִתְּכּוּוֹנָתָּ בְּהוּ, הֲרָא הוּא דְּכְתִיב וְאֵל הַבָּקָר רֵץ אֲבָרָהָם. וְכִדִּין זִיּוּנָא לָהּ וְלָא יְכַלִּין לְאַבְאָשָׁא לִיהַ.

רַבִּי פִּנְחָס פְּתוּחַ קָרָא דְּכְתִיב, (בְּמִדְּבָר י) וְהִנֵּה הוֹחַל הַנֶּגֶף בָּעַם וְכְתִיב וַיֹּאמֶר מִשָּׁה אֵל אֶהְרֹן קוּז אֵת הַמּוֹזוֹתָהּ וְגו' וְכְתִיב וְתַעֲצֵר הַמַּעֲפָה. כְּתִיב הֲכֹא מַהֲר וְכְתִיב הֲתָם מַהֲרֵי שְׁלֵשׁ סָאִים. מַה לְּהֵלֵךְ קָרְבָן לְאַשְׁתֵּיחָבָא אִף כֹּאן קָרְבָן לְאַשְׁתֵּיחָבָא.

אָמַר רַבִּי פִּנְחָס זְמַנָּא וְזָדָא הוּינָא אֲזִלֵּי בְּאַרְחוּזָא וְעֲרַעֲרֵית בֵּיהַ בְּאַלְהֵיהּ, אֲמִינָא לִיהַ, לִימָא לִי מַר מִלָּה דְּמַעֲלֵי לְבַרְיֵיתָא, אָמַר לִיהַ, קָיִים זָזַר קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וְעָאֵלוּ קָמִיָּה כָּל אֱלִין מְלֶאכְיָא דְּמִמְנַן לְאַדְכָּרָא וְזוּבֵי דְּבַר נֶשׁ, דִּי בְּעַדְנָא דִּינְדְּכָרוֹן בְּנֵי אֲנָשָׁא קְרִבָּנָא דְּמִנֵּי מִשָּׁה וְשׁוּי לְבִיָּה וְרַעוּתִיהַ בְּהוּ, דְּכָלְהוּ יִדְּכָרוֹן לִיהַ לְטַב.

וְעוֹד בְּעַדְנָא דִּיעֲרַע מוֹתָנָא בְּבִנֵי אֲנָשָׁא, קָיִימָא אֶתְזָזַר וְכָרוּזָא אַעֲבַר עַל כָּל חוּלָא דְּשִׁמְיָא דְּאִי יִיעֲלוֹן בְּזוּהֵי בְּאַרְעָא בְּבִתֵּי כְּנָסִיּוֹת וּבְבִתֵּי מִדְּרָשׁוֹת וַיִּמְרוּן בְּרַעוּת נִפְשָׁא וְלָבָא עֲנִינָא דְּקִטְרַת בּוֹסִמִּין דְּהוּוּ לָהּ לְיִשְׂרָאֵל, דִּיתְבַּטַּל מוֹתָנָא מִנֵּיהּ.

אָמַר רַבִּי יִצְחָק בָּא וְרָאָה מַה כְּתִיב וַיֹּאמֶר מִשָּׁה אֵל אֶהְרֹן קוּז אֵת הַמּוֹזוֹתָהּ וְתֵן עֲלֶיהָ אֵשׁ מֵעַל הַמּוֹזָבוֹת וְשִׁים קִטְרֶת. אָמַר לִיהַ אֶהְרֹן לְמַה. אָמַר כִּי יֵצֵא הַקֶּזֶף מִלְּפָנַי יִי וְגו'. מַה כְּתִיב וַיִּרְץ אֵל (דָּף ק א ע"א) תּוֹף הַקֶּהֱל וְהִנֵּה הוֹחַל הַנֶּגֶף בָּעַם.

Zohar Vayera

וכתיב ויעמד בין המתים ובין החיים ותעצר המזפה. ולא יכיל מלאכא דמוזבלא לשלטה ונתבטלא מותנא.

רבי אוןא אול לכפר טרשא אתא לגבי אושפיזיה, לוישו עליהו כל בני מתא, אמרו זברא רבא אתא הכא זייל לגביה, אתו לגביה, אמרו ליה לא ווס על אוברנא, אמר להו מהו. אמרו ליה דאית שבעה יומין דשארין מותנא במאתא וכל יומא אתתקף ולא אתבטל. אמר להו זייל לבי כנשתא ונתבע רזומי מן קדם קודשא בריה הוא. עד דהו אזלי, אתו ואמרו פלוני ופלוני מיתו, ופלוני ופלוני נטו למות. אמר להו רבי אוןא לית עתא לקיימא הכי דשעתא דזיקא.

אבל אפרישו מנכון ארבעין בני נשא מאנון דזכאין יתיר. עשרה עשרה לארבעה וזולקין ואנא עמכון, עשרה לווייתא דמאתא, ועשרה לווייתא דמאתא, וכן לארבע לווייתא דמאתא. ואמרו ברעות נפשכון ענינא דקטרת בוסמין. דקודשא בריה הוא יהב למושה וענינא דקרפנא עמיה.

עבדו כן תלת זמנין ואעברו בכל מאתא לארבע לווייתא והו אפרין כן, לבתר אמר להו זייל לאנון דאוישטו למיבת אפרישו מנייכו לבתיהון, ואמרו כדין, וכד תסייבו אמרון אלין פסוקינא (במדבר טו) ויאמר משה אל אהרן קו את המזותה ותן עליה אש וגו' (דף קא ע"ב) ויקו אהרן וגו' ויעמד בין המתים וגו'. וכן עבדו ואתבטל בנייהו.

שמעו ההוא קלא דאמר סתרא סתרא קבנייתא אוזילו לעילא דהא דינא דשבניא לא אשרי הכא דהא ידעי לבטלא ליה. וזלש לביה דרבי אוןא, אדמוה, שבע דאמרי ליה, כד עבדת דא עביר דא, זיל ואימא לון דיוזורון בתשובה דזייבין אנון קמאי. קם ואנוור להו בתשובה שלימתא, וקבילו עליהו דלא יתבטלון (נד א ב) מאורייתא לעלם, ואזליפו שמא דקרתא וקארון לה מאתא מוזסיא. אמר רבי יהודה לא די להם לצדיקים שבבטלון את הגזרה אלא לאנוור כן שמברכין להם, תדע לה שכן הוא, דכיון שהנשמה אומרת לגוף מהרי שלש סאים וגו' וכל אותו הענין ומבטל את הדין, מה כתיב ויאמר שוב אשוב אליה כעת וזיה הרי ברכה.

פיון שרואים אותה המלאכים שזיה לקו עצה לנפשו, מה עושים, הולכים אצל הרשעים לעין בדינם ולעשות בהם משפט הדא הוא דכתיב ויקומו משם האנשים וישקיפו על פני סדום למקום הרשעים לעשות בהם משפט. הדא הוא דאמר רבי יהודה כף דרכו של צדיק כיון שרואה שמענינן בדינו אינו מתאנוור

Zohar Vayera

לשוב ולהתפלל ולהקריב (על) וזלבו ודמו ודמו לפני צורו עד שמסתלקין בעלי הדין
במנו.

דכיון שאמר וישא עיניו (דף קב ע"א) וירא והנה שלשה אנשים נצבים עליו, מה
כתיב בנשמה, וימהר אברהם האהלה אל שרה. בנפוזן ובמהירות בלא שום
העכבה, מיד ממהרת הנשמה אצל הגוף להוויירו למוטב ולבקש במה
שיתכפר לו עד שמסתלקין ממנו בעלי הדין.

רבי אליעזר אומר מהו דאמר ואברהם ושרה זקנים באים בימים ונדל להיות
לשרה ארוז כנשים. אלא כיון שהנשמה עומדת במעלתה והגוף נשאר בארץ
מכמה שנים, באים בימים, שנים וימים הרבה. ונדל לצאת ולבא ולעבר ארוז
כשאר כל אדם, אתבשר להווייות הגוף.

מהו אומר אנורי בלותי היתה לי עדנה, אנורי בלותי בעפר מהיום כמה שנים
היתה לי עדנה וזדוש, ואדוני זקן שהיום כמה שנים שיצאת ממני ולא הפקידני.
וקודשא בריך הוא אמר היפלא מני דבר למועד. מהו למועד. אותו הידוע
אצלי להווייות המתים. ולשרה בן מלמד שיתודדש כבן שלש שנים. אמר רבי
יהודה ברבי סימון כיון שהנשמה ניונת מיונה של מעלה, קודשא בריך הוא
אומר לאותו המלאך הנקרא דומ"ה, לך ובשר לגוף פלוגי שאני עתיד להווייתו
למועד שאני אנויה את הצדיקים לעתיד לבא. והוא משיב אנורי בלותי היתה
לי עדנה. אנורי בלותי בעפר ושכנתי באדמה ואכל בשרי רמה וגוש עפר תהיה
לי וזדוש.

קודשא בריך הוא אומר לנשמה, הדין הוא דכתיב ויאמר יי אל אברהם וגו'
היפלא מני דבר למועד הידוע אצלי להווייות את המתים, אשוב אליך, אותו
הגוף שהוא (דף קב ע"ב) קדוש כבראשונה מוודדש להיותכם מלאכים קדושים
ואותו היום עתיד לפני לשמוח בהם הדין הוא דכתיב, (תהלים קד) יהי כבוד יי
לעולם ישמוח יי במעשיו, (ע"כ מדרש הנעלם)

כגוונא דא שמים לא יתבו ויילין לארעא עד דאתא אדם. הדין הוא
דכתיב, (בראשית ב) וכל שיון השדה טרם יהיה בארץ וכל עשב השדה טרם
יצמוח כי לא המטיר יי אלהים על הארץ ואדם אין לעבד את האדמה.
אטמרו כל אגון תולדין ולא אתגלון, ושמיא אתעכבו דלא אמטירו על
ארעא, בגין דאדם אין, דלא אשתכוו ולא אתברי, וכלא אתעכב בגיניה,

Zohar Vayera

פִּיּוֹן דְּאַתְנוּזֵי אָדָם, מִיַּד הַנְּצַנִּים נִרְאוּ בְּאַרְצָא וְכָל וְזִילִין דְּאַתְטַמְרוּ אַתְגְּלִיא וְאַתְיְהִיבוּ בְּהָא.

דף צ"ב ע"ב

עַת הַזְּבוּר הַגִּיעַ, דְּאַתְתַּקֵּן תַּקוּנָא דְּתוּשְׁבוּנוֹן לְאִמְרָא קַמֵּי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא מִה דְּלֹא אֲשַׁתְּכוּז עַד לֹא אַתְבְּרִי אָדָם. וְקוּל הַתּוֹר נְשַׁמַּע בְּאַרְצָנוּ. דְּהָא (ד"א ד"א) (ד"א ל"ג כ"ל) מַלְכָּה דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא (ד"א ל"ג ד"ב) דְּלֹא (דף צ"ב ע"ב) אֲשַׁתְּכוּז בְּעַלְמָא עַד דְּאַתְבְּרִי אָדָם. פִּיּוֹן דְּאַשְׁתְּכוּז אָדָם כּוֹלָא אֲשַׁתְּכוּז.

בְּתַר דְּזוּטָא, כּוֹלָא אֲסַתְּלַק מִעַלְמָא וְאַתְלַטֵּיא אַרְעָא. הָדָא הוּא דְּכַתִּיב, (בראשית ג) אֲרוּרָה הָאֲדָמָה בְּעִבּוּרְךָ וְגו'. וְכַתִּיב פִּי תַעֲבֹד אֶת הָאֲדָמָה לֹא תִסַּף תֵּת כּוֹזֶה לָךְ וְגו'. וְכַתִּיב וְקוֹץ וְדַרְדַּר תַּעֲבִיזוּן לָךְ.

אַתָּא גִּזּוּ וְתַקֵּן קַרְדּוּמִין וּפְצִירֵי בְּעַלְמָא. וְלִבְתַּר וַיִּשֶׁת מִן הַיַּיִן וַיִּשְׁכַּר וַיִּתְגַּל בְּתוֹךְ אֲהֵלָה. אַתּוּ בְּנֵי עַלְמָא וּזְבוּ קַמֵּיהּ דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. וְאַסְתַּלְקוּ וְזִילִין דְּאַרְעָא (דעלמא) כְּמַלְקֵי־בִינִין, וְהוּוּ קַיִימֵי עַד דְּאַתָּא אֲבַרְהָם.

פִּיּוֹן דְּאַתָּא אֲבַרְהָם (לעלמא) מִיַּד הַנְּצַנִּים נִרְאוּ בְּאַרְצָא, אַתְתַּקְנוּ וְאַתְגְּלוּ כָּל וְזִילִין בְּאַרְעָא. עַת הַזְּבוּר הַגִּיעַ. בְּשַׁעֲתָא דְּאִמְרָא לִיהּ קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא דִּיִּתְגְּזֹר, פִּיּוֹן דְּמִטָּא הַהוּא זְמוּנָא דְּבְרִית אֲשַׁתְּכוּז בֵּיהּ בְּאַבְרָהָם וְאַתְגְּזֹר. כְּדִין אַתְקִיִּים בֵּיהּ כָּל הָאֵי קָרָא, וְאַתְקִיִּים עַלְמָא, וּמַלְכָּה דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא הָוֵה בְּאַתְגְּלִיָּיא בֵּיהּ הָדָא הוּא דְּכַתִּיב וַיִּרָא אֱלֹהֵי יִי.

דף צ"ז ע"א

רַבִּי אֶלְעָזָר פְּתוּז הָאֵי קָרָא (בשעתא) בְּתַר דְּאַתְגְּזֹר אֲבַרְהָם. דְּעַד לֹא אַתְגְּזֹר לֹא הָוֵה מְלִיל עַמִּיָּה אֶלָּא מִגֵּזוּ דְּרָגָא תַּתְּאָה, וְדַרְגִּין עַלְמִין לֹא הוּוּ קַיִימֵי עַל הַהִיא דְּרָגָא. פִּיּוֹן דְּאַתְגְּזֹר מִיַּד הַנְּצַנִּים נִרְאוּ בְּאַרְצָא אֶלֶּין דְּרָגִין תַּתְּאִין דְּאַפִּיקַת וְאַתְקִיִּנַת הָאֵי דְּרָגָא תַּתְּאָה. עַת הַזְּבוּר הַגִּיעַ אֶלֶּין עַנְפוּי דְּעַרְכָּה. וְקוּל הַתּוֹר נְשַׁמַּע בְּאַרְצָנוּ. דְּהָא קוּל דְּנִפְיָק מִגֵּזוּ (דף צ"ז ע"א) הַהוּא פְּנִימָאָה דְּכַלָּא וְהַהוּא קוּל נְשַׁמַּע וְדָא קוּל דְּגִזּוּר מַלְכָּה לְמַלְכָּא וְעַבִּיד לָהּ שְׁלִיבוּ.

תָּא וְזִי, דְּעַד לֹא אַתְגְּזֹר אֲבַרְהָם לֹא הָוֵה עַלְיָה אֶלָּא הָאֵי דְּרָגָא (כ"ז ב) כְּדְאִמְרוּן, פִּיּוֹן (לבתר) דְּאַתְגְּזֹר מִה כְּתִיב וַיִּרָא אֱלֹהֵי יִי. לְבִמָּאן, דְּהָא לֹא כְּתִיב

Zohar Vayera

וַיֵּרָא יי אֵל אַבְרָם. דְּאֵי לְאַבְרָם מֵאֵי שְׁבוּעָא הָכָא יִתִּיר מִבְּקָדְמִיתָא עַד לָא אֲתַגְזֹר דְּכַתִּיב וַיֵּרָא יי אֵל אַבְרָם. אֲכָל רֹאָ סְתִימָא אִיהוּ, וַיֵּרָא אֵלָיו יי. לְהֵוּא דְרִגָּא דְמַלְיֵל עַמִּיחָ, מִה דְלָא הָוֵה מִקְדָּמַת דְּנָא עַד דְלָא אֲתַגְזֹר. דְּהִשְׁתָּא אֲתַגְלֵי קוּל וְאֲתַזְזַר בְּדַבּוּר כַּד מַלְיֵל עַמִּיחָ. וְהוּא יוֹשֵׁב פְּתוּז הָאֵהֶל. וְהוּא וְלָא גְלֵי מֵאָן. אֲכָל הָכָא גְלֵי וְזַכְמַתָּא דְכֻלְהוּ דְרִגָּן שָׂרוּ עַל הָאֵי דְרִגָּא תַתְּאָה בְּתַר דְאֲתַגְזֹר אַבְרָהָם.

תָּא וְזוּי, וַיֵּרָא אֵלָיו יי. דָּא הוּא רֹאָ דְקוּל דְאֲשַׁתְּמַע דְאֲתַזְזַר בְּדַבּוּר וְאֲתַגְלֵי בֵּיה. וְהוּא יוֹשֵׁב פְּתוּז הָאֵהֶל, דָּא עֲלָמָא עֲלָאָה דְקָאִים לְאַנְהָרָא עֲלִיָּה. כְּזוּם הַיּוֹם. דְּהָא אֲתַנְהִיר יְמִינָא דְרִגָּא דְאַבְרָהָם אֲתַדְבֵּק בֵּיה. דְּבַר אֲזוּר כְּזוּם הַיּוֹם בְּשַׁעֲתָא דְאֲתַקְרִיב דְרִגָּא לְדְרִגָּא בְּתִיאֻבְתָּא דְדָא לְקַבֵּל דָּא.

וַיֵּרָא אֵלָיו. אָמַר רַבִּי אַבָּא עַד לָא אֲתַגְזֹר אַבְרָהָם הָוֵה אֲטִים. כִּיּוֹן דְאֲתַגְזֹר אֲתַגְלֵי כֻלָּא וְשָׂרָא עֲלִיָּה שְׁכִינְתָּא בְּשַׁלְיָמוּ כְּדָקָא יְאוּת. תָּא וְזוּי וְהוּא יוֹשֵׁב פְּתוּז הָאֵהֶל. וְהוּא. דָּא עֲלָמָא עֲלָאָה דְשָׂרֵי עַל הָאֵי עֲלָמָא תַתְּאָה. אִיבְתִּי כְּזוּם הַיּוֹם בְּזַמְנָא דְתִיאֻבְתָּא דְזוּד צְדִיק לְמוֹשְׁרֵי בֵּיה.

דף צט ע"א

בְּיַד וַיֵּשֶׁא עֵינָיו וַיֵּרָא וְהִנֵּה שְׁלֹשָׁה אַנְשִׁים נֹצְבִים עִלָּיו. מֵאָן אַנּוֹן שְׁלֹשָׁה אַנְשִׁים. אֲלִין אַבְרָהָם יִצְוֹק וַיַּעֲקֹב דְקִיבִי עֲלִיָּה דְהָאֵי דְרִגָּא, וּבְמַעֲיָהוּ דף צט ע"א יִנִּיק (סודא דעלמא) וְאֲתַנּוֹן. כְּדִין וַיֵּרָא וַיִּרְץ לְקָרְאֵם. דְּתִיאֻבְתָּא דְהָאֵי דְרִגָּא תַתְּאָה לְאֲתַזְזַר בְּהוּ וְזוּדוּתָא דִּילָהּ לְאֲתַבְשַׁכָּא אַבְתְּרִיָּהוּ. וַיִּשְׁתַּזְזוּ אַרְצָה, לְאֲתַתְקַנָּא כְּרִסְיָא לְבִיָּהוּ.

תוֹסַפְתָּא וַיֵּרָא אֵלָיו יי בְּאֶלְוֵי מִמְרָא. אַבְאֵי בְּאֶלְוֵי מִמְרָא, וְלָא בְּאֶתְר אֲזוּרָא. אֲכָל בְּגִין דְיִהִיב לִיה עֵיטָא עַל גְּזִירוֹ דְקִיבִימָא דִּילָיָה. בְּשַׁעֲתָא דְאָמַר קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְאַבְרָהָם לְמַגְזֹר אֹל אַבְרָהָם לְמַכָּף עִם וּזְבָרוּי, אָמַר לִיה עֲזֵר (אולי ר"ל כְּבַר עֲבָר עוֹלָךְ צִי שְׁנָה וְאוֹלָם גַּם יוֹתֵר שְׁהֵם צִיט כְּמִשׁ בְּתוֹהִיק. וְלָא וּשְׁבַת הַפְּרִט) אֲנִתָּ בֶן תְּשַׁעֲיָן שְׁנִין וְאִתְּ בְּעִיק גְּרַמְבָּה.

אָמַר לִיה מִמְרָא דְכֻרְתָּ יוֹמָא דְרַבּוּ לָךְ פְּשָׁדָאֵי בְּאֲתוֹן דְנִוְרָא. וְהֵוּא כְּפֻנָא דְעֵבֵר עַל עֲלָמָא דְכַתִּיב, (בראשית יב) וַיְהִי רָעִב בְּאֶרֶץ וַיֵּרֶד אַבְרָם מִצְרַיִמָה. וְאַנּוֹן

Zohar Vayera

מלכין דרדפו בתריהון ומוזית יתהון וקודשא בריה הוא שזבינה מכלא וכלא יכיל
בר נש למעבר לה ביש. קום עביד פקודא דמרה. אמר ליה קודשא בריה
הוא, ממרא אנת יהבת ליה עיטא למגזר, וזיף לית אנא מתגלי עליה אלא
בפלטרין דילה, הדיא הוא דכתיב באלוני ממרא (עד כאן התוספתא):

תא וזוי, עבד קודשא בריה הוא לדוד מלכא ווד סמכא מכרסייא עלאה
פאבהן. ואף על גב דאיהו פרסייא לגבייהו. אבל בזמנא דאתנובר בהו
איהו ווד סמכא לאתתקנא בכרסייא עלאה. ובגין כך נטל מלכותא (עט ב)
בזברון דוד מלכא שבע שנין לאתנוברא בהו. והא אתמר.

רבי אבא פתוז ואמר, (תהלים כד) מי יעלה בהר יי ומי יקום במקום קדשו.
תא וזוי, כל בני עלמא לא וזמאן על מה קיימי בעלמא, ויזמין אזלין וסלקין
וקיימי קמי קודשא בריה הוא, כל אנן יזמין דבני נשא קיימי בהו בהאי
עלמא, דהא כלהו אתבריאו וכלהו קיימי לעילא, ומנלן דאתבריאו,
דכתיב, (תהלים קלט) ימים יוצרו.

דף צט ע"ב

וכד מטאן יזמין לאסתלקא מהאי עלמא. כלהו קריבין קמי מלכא עלאה,
הדיא הוא דכתיב, (מלכים א ב) ויקרבו ימי דוד למוות. (בראשית מז) ויקרבו ימי
ישראל למוות. בגין דכד בר נש איהו בהאי עלמא לא אשגוז וכלא אסתפל
על מה קאים, אלא כל יומא ויומא וזשיב פאלו הוא אזיל ברקנייא, דהא
כד נשמתא נפקת מהאי עלמא לא ידעת לאן ארוזא סלקין לה. דהא
ארוזא לסלקא לעילא לאתר דנהירו דנשמתין עלאין גהרין, לא (דף צט ע"ב)
אתיהיב לכלהון נשמתין, דהא פנונא דאיהו אמשיף עליה בהאי עלמא,
דכי אתמשכת לבתר דנפיק מניה.

תא וזוי, אי בר נש אתמשיף בתר קודשא בריה הוא, ותיאובתא דילה
אבתריה בהאי עלמא, לבתר כד נפיק מניה, איהו אתמשיף אבתריה
ויהבין ליה ארוזא לאסתלקא לעילא, בתר ההוא משיכו דאתמשיף
ברעותא כל יומא בהאי עלמא.

אמר רבי אבא יומא ווד אשרענא בוזד מתא מאנן דהו מן בני קדם,
ואמרו לי מההיא וזכמתא דהו ידעין מיומי קדמאי והו אשכונן ספרין

Zohar Vayera

דְּוֹכְמָתָא דְלֵהוּן, וְקָרִיבוּ לִי וְזַד סִפְרָא. וְהָוָה פְּתִיב בֵּיהּ, דְּהָא פְּגֻוּנָא דְרַעוּתָא דְבַר גֵּשׁ אִיכוּן בֵּיהּ בְּהָאֵי עֲלָמָא, הֲכִי אֲמַשִּׁיף עֲלֵיהּ רוּז מְלַעִילָא פְּגֻוּנָא דְהָהוּא רַעוּתָא דְאַתְדַּבֵּק בֵּיהּ, אִי רַעוּתִיהּ אִיכוּן בְּמִלָּה עֲלָתָא קַדִּישָׁא אִיהוּ אֲמַשִּׁיף עֲלֵיהּ לְהָיָא מִלָּה מְלַעִילָא לְתַתָּא לְגַבִּיהּ.

וְאִי רַעוּתִיהּ לְאַתְדַּבֵּקָא בְּסִטְרָא אֲוֹרָא וְאִיכוּן בֵּיהּ, אִיהוּ אֲמַשִּׁיף לְהָיָא מִלָּה מְלַעִילָא לְתַתָּא לְגַבִּיהּ. וְהוּוּ אָמְרִי דְעֶקְרָא דְמִלְתָּא תְלִיָּא בְּמִלִּין וּבְעוּבְדָא וּבְרַעוּתָא לְאַתְדַּבֵּקָא, וּבְדָא אֲתַמְשֵׁף מְלַעִילָא לְתַתָּא הָהוּא סִטְרָא דְאַתְדַּבֵּק בָּהּ.

דף ק ע"א

וְאֲשַׁכּוּזָא בֵּיהּ כָּל אֲנָן עוּבְדִין וְפּוֹלְוּזִין דְכִכְבִּיא וּמְזִלִין וּמְזִלִין דְאַצְטְרִיכוּ לֹון וְהִיאָף רַעוּתָא לְאַתְפּוּנָא בְּהוּוּ בְּגִין (דף ק ע"א) לְאַמְשַׁכָּא לֹון לְגַבִּיהוּ. פְּגֻוּנָא דָּא מֵאן דְבַעִי לְאַתְדַּבֵּקָא לְעִילָא בְּרוּז קוּדְשָׁא דְהָא בְּעוּבְדָא וּבְמִלִּין וּבְרַעוּתָא דְלָבָא לְכוּנָא בְּהָיָא מִלָּה תְלִיָּא מִלְתָּא לְאַמְשַׁכָּא לִיהּ לְגַבִּיהּ מֵעִילָא לְתַתָּא וּלְאַתְדַּבֵּקָא בְּהָיָא מִלָּה.

וְהוּוּ אָמְרִי כְּמָה דְבַר גֵּשׁ אֲתַמְשֵׁף בְּהָאֵי עֲלָמָא הֲכִי גְמִי מְשַׁכִּין לִיהּ פֶּד גְּפִיק מְהָאֵי עֲלָמָא. וּבְמָה דְאַתְדַּבֵּק בְּהָאֵי עֲלָמָא וְאַתְמַשֵּׁף אֲבַתְרִיָּה הֲכִי אֲתַדַּבֵּק בְּהָהוּא עֲלָמָא, אִי בְּקוּדְשָׁא, בְּקוּדְשָׁא. וְאִי בְּמִסְאָבָא, בְּמִסְאָבָא. אִי בְּקוּדְשָׁא, מְשַׁכִּין לִיהּ לְגַבִּי הָהוּא סִטְרָא וְאַתְדַּבֵּק בֵּיהּ לְעִילָא, וְאַתְעַבִּיד בְּמִנָּא שְׂמִישָׁא, לְשְׂמִישָׁא קָמִי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בִּין אֲנָן שְׂאָר מְלַאכִין. כְּמָה דְהֲכִי אֲתַדַּבֵּק לְעִילָא וְקָאִים בִּין אֲנָן קַדִּישִׁין דְכַתִּיב (זכריה ג) וְנִתְתִי לָךְ מִהֶלְכִים בִּין הָעוֹמְדִים הָאֵלֶּה.

הֲכִי גְמִי פְּגֻוּנָא דָּא. אִי בְּמִסְאָבָא, מְשַׁכִּין לִיהּ לְגַבִּי הָהוּא סִטְרָא וְאַתְעַבִּיד כְּוֹד מְזִיָּהוּ לְאַתְדַּבֵּקָא בְּהוּוּ וְאֲנָן אֲקָרוּן גְּזָקִי בְּנֵי גֵשׁ. וּבְהָיָא שְׁעַתָּא דְגְּפִיק מְהָאֵי עֲלָמָא גְּטָלִין לִיהּ וְשְׂאָבִין לִיהּ בְּגִיהָנָם בְּהָהוּא אֲתַר דְדִינֵי לֹון לְבְנֵי מִסְאָבָא דְסָאִיבוּ גְּרַבִּיָּהוּ וְרוּזִיָּהוּ, וּלְבַתֵּר אֲתַדַּבֵּק בְּהוּוּ. וְאִיהוּ גְּזָקָא (כט א) כְּוֹד מֵאֲנָן גְּזָקִי דְעֲלָמָא.

דף ק ע"ב

Zohar Vayera

אמינא לון בגי קריבא דא למלין דאורייתא. אבל אית לכו אתרוזא (מגו) מאנן ספרין (אלין) בגין דלא (דף ק עב) יסטי לבייכו לאלין פולוונין ולכל אנן סטרין דקאמר הכא דילמא ווס ושלום (לא) תסטון מבתר פולוונא דקודשא בריה הוא. דהא כל ספרים אלין אטעיין לון לבגי נשא, בגין דבגי קדם וזכימין הווי, וירותא דזכמתא דא ירתו מאברהם דיהב לבגי פלגשים, דכתיב, (בראשית כה) ולבגי הפלגשים אשר לאברהם נתן אברהם מתנות וישלחם מעל יצחק בגו בעודנו וזי קדמה אל ארץ קדם. ולבתר אתמשכו בההיא זכמה לכמה סטרין.

אבל זרעא דיצחק וזולקא דיעקב לאו הכי, דכתיב, (בראשית כה) ויתן אברהם את כל אשר לו ליצחק, דא וזולקא קדישא דמהימנותא דאתדבק ביה אברהם, ונפק מזההוא ערבא ומזההוא סטרא, יעקב מה כתיב ביה (בראשית כו) והנה יי נצב עליו. וכתיב, (ישעיה מא) ואתה יעקב עבדי וגו'. בגיני כה בעי ליה לבתר נש לאתמשכא בתר קודשא בריה הוא ולא אתדבקא ביה תדיר דכתיב, (דברים י) ובו תדבק.

תא וזוי, (תהלים כד) מי יעלה בהר יי וגו'. ולבתר אהדר ופירש נקי כפים. דלא עביד בידוי טופסא וכלא אתתקף בהו במה דלא אצטריה. ותו דלא אסתאב בהו וכלא סאיב בהו לגופא כאנן דמסאבין גרבייהו בידין לאסתאבא, ודא הוא נקי כפים, ובר לבב, פנוונא דא דלא אמשיך רעותיה ולביה לסטרא אוזרא, אלא לאתמשכא בתר פולוונא דקודשא בריה הוא.

אשר לא נשא לשוא נפשו. נפשו כתיב נפשי קרי, והא אוקמוה (דף קא ע"א) נפשי דא נפש דוד סטרא דמהימנותא. נפשו דא נפש דבר נש ממש. בגין דכד יפוק מהאי עלמא. ונפשיה יסתלק בעובדין דכשרין על מה דיתקיים בהו למיהר בין כל אנן קדישין כמא דאת אמר, (תהלים קטז) אתהלהך לפני יי בארצות הוויים. ובגין דלא נשא לשוא נפשי ישא ברכה מאת יי וגו'.

תא וזוי, בתר דאתגזר אברהם הוה יתיב וכאיב, וקודשא בריה הוא שדר לגביה תלת מלאכין באתגליא לאקדמא ליה שלם. ואי תימא דהא באתגליא. וכי מאן יכיל למוזמי מלאכין והא כתיב, (תהלים קד) עושה מלאכיו

Zohar Vayera

רווחות וגו'. אָכָא ודאי וזמא לון, דְּנִזְוִתִי לְאַרְעָא כְּזוֹנָא דְּבִנֵי זְשָׁא, וְכָא יִקְשֵׁה לָךְ הָאִי, דְּהָא ודאי אֲנִין רווחין קדישין, וּבְשַׁעְתָּא דְּנִזְוִתִי לְעִלְמָא מִתְּלַבְשִׁין (קמ"א) בְּאִירֵי וּבִיסוּדֵי דְּזוֹלְבִין, וְאַתְּוִזוּ לְבִנֵי זְשָׁא מִמֶּשׁ כְּזוֹיִזוּ דִּיִּקְנָא דְּלָהוֹן.

וְתָא וְזוּי, אֲבַרְהָם וְזמא לון כְּזוֹיִזוּ בְּנֵי זְשָׁא. וְאַף עַל גַּב דְּהוּהָ כְּאִיב מִמִּילָה זָפַק וְרַהֲטָא אֲפַתְרִייהוּ בְּגִין דְּכָא לְמַגְרַע (מ"ה) דְּהוּהָ עֵבִיד מִקְדָּמַת דְּזָא.

דף קא ע"ב

אָמַר רַבִּי שְׂמַעוֹן וְדַאי כְּזוֹיִזוּ דְּמִלְאָכִין וְזמא לון, מִמַּה דְּכַתִּיב וַיֹּאמֶר אֲדֹנָי בְּאֶלְפֵי דְלִית, שְׂכִינְתָּא הוּהָ אֲתָא, וְאַלִּין הוּוּ סְמִיכִין דִּילָהּ וּפְרַסְיָא לְגַבְהָ, בְּגִין דְּאֲנִין גְּוֹנִין (נ"א) תַּלְתָּ דְּתוֹזוּתָא. וְזמא הַשְׁתָּא בְּגִין דְּאַתְגְּזֹר מַה דְּכָא הוּהָ וְזמֵי מִקְדָּמַת דְּזָא עַד כָּא (דף קא ע"ב) אֲתְגְּזֹר, בְּקָדְמִיתָא כָּא הוּהָ יָדַע אָכָא דְּאֲנִין בְּנֵי זְשָׁא, וְלִבְתֵּר יָדַע דְּאֲנִין מִלְאָכִין קְדִישִׁין וְאַתּוּ בְּשַׁלְיוּזוּתָא לְגַבְיָהּ. בְּשַׁעְתָּא דְּאָמְרוּ לִיהּ אִיָּה שְׂרָה אֲשֶׁתְּךָ וּבִשְׂרָו לִיהּ בְּשׁוֹרַת יִצְחָק.

אֲלִיו אֲתוּן זְקוּדוֹת אִי"ו, וְסִימֹן אִי"ו, רַמּוֹ לְמַה דְּלַעֲיָלָא, רַמּוֹ לְקוּדְשָׁא בְּרִיף הוּא. וַיֹּאמֶר הִנֵּה בְּאֶהֱל. כְּתִיב הָכָא הִנֵּה בְּאֶהֱל וּכְתִיב הָתָם (ישעיה ל"ג) אֶהֱל בַּל יִצְעֵן וְגו'. תָּא וְזוּי, כִּיִן דְּזְקוּד אִי"ו אֲמַאי כְּתִיב לְבַתֵּר אִיָּה, אָכָא בְּגִין דְּזוּבִירָא דְּדָכַר וְנִקְבָּא כְּזוּדָא רָזָא דְּמַהִימְנוּתָא. כְּדִין אָמַר וַיֹּאמֶר הִנֵּה בְּאֶהֱל. תַּמֶּן הוּא קְשׁוּרָא דְּכָלָא וְתַמֶּן אֲשַׁתְּכוּז (ויאמר הנה בנה ביהל). אִיָּה וְגו', וְכִי כָּא הוּוּ יָדַעֵי מִלְאָכֵי עֲלָאי דְּשְׂרָה הִנֵּה בְּאֶהֱל, אֲמַאי כְּתִיב אִיָּה. אָכָא כָּא יָדַעֵי בְּהָאֵי עֲלָמָא אָכָא מַה דְּאַתְמָסֵר לָהּ לְמַגְרַע.

תָּא וְזוּי (שמות י"ב) וְעַבְרַתִּי בְּאַרְץ מִצְרַיִם אֲנִי יי. וְכִי כְּפַה שְׁלִיזוּן וּמִלְאָכִין אִית לִיהּ לְקוּדְשָׁא בְּרִיף הוּא, אָכָא בְּגִין דְּאֲנִין כָּא יָדַעֵי בֵּין טָפָה דְּבוּכְרָא לְהוּא דְּכָא בּוּכְרָא בְּרִיף הוּא בְּלוּזוּדוּי.

כְּזוֹנָא דָּא (יוזקאל ט) וְהִתְוִיַתְתּוּ עַל מִצְוֹת הָאֲנֻשִׁים. וְאַמַּאי צְרִיכִין. אָכָא בְּגִין דְּאֲנִין כָּא יָדַעֵי, אָכָא מַה דְּאַתְמָסֵר לון לְמַגְרַע (דע"ג), כְּזוֹן כָּל אֲנִין מִלִּין דְּזַמִּין קוּדְשָׁא בְּרִיף הוּא לְאִיתָאָה עַל עֲלָמָא. וְמַאי טַעְמָא בְּגִין דְּקוּדְשָׁא בְּרִיף הוּא אֲעַבְרָא כְּרוּזָא בְּכָלְהוּ רַקִּיעִין בְּהִיא מְלָה דְּזַמִּין לְאִיתָאָה עַל עֲלָמָא.

דף קב ע"א

כְּזוֹנָא דָּא בְּשַׁעֲתָא דְּמוֹזְבְּלָא אֲשַׁתְּכוּז (דף קב ע"א) בְּעֵלְמָא בְּעֵי בַר זָשׁ
לְאַתְכַּסְיָא בְּבִיתִיהּ וְלֹא יִתְוַזְוֵי בְּשׁוּקָא בְּגֵין דְּלֹא יִתְוַזְבֵּל, כְּמָא דְאַתְּ אָמַר,
(שמות יב) וְאַתֶּם לֹא תֵצְאוּ אִישׁ מִפֶּתְחוֹ בֵּיתוֹ עַד בֹּקֶר. מִזְיִיהוּ (דיכיל לאסתתרא, אין, אבל
מקמי קודשא בהך הוא לא ס"א יכיל) בְּעֵי לְאַסְתַּתְרָא. מִה פְּתִיב, (ירמיה כג) אִם יִסְתַּר אִישׁ
בְּמִסְתָּרִים וְאֲנִי לֹא אֶרְאֶנּוּ נְאֻם יי'.

אִיהּ שְׂרָה אֲשַׁתְּךָ, דְּלֹא בְּעוּ לֹמַר קְמוּה, פִּינָן דְּאָמַר הִנֵּה בְּאֵהֶל מִיֵּד
וַיֹּאמֶר שׁוּב אֲשׁוּב אֵלֶיךָ כְּעַת וּזְמַן וְהִנֵּה בֵּין לְשַׁרְהָ אֲשַׁתְּךָ וְגו'. תָּא וּזְוִי,
אוּרוֹז אַרְעָא, דְּעַד לֹא אֲזַמִּין אַבְרָהָם קְמִיִּיהוּ לְמִיכַל לֹא אָמַרו לִיהּ מִיֵּדִי,
בְּגֵין דְּלֹא יִתְוַזְוֵי דְּבְּגֵין הִהִיא בְּשׁוּרָה קָא אֲזַמִּין לְהוּ לְמִיכַל, בְּתַר דְּכַתִּיב
וַיֹּאכְלוּ כֹדֵין אָמַרו לִיהּ הִהִיא בְּשׁוּרָה.

וַיֹּאכְלוּ, סְלִקָא דְּעַתְךָ וְכִי מִלְּאֲכִי עֵלְאִי אָכְלִי, אֶלָּא בְּגֵין יְקָרָא דְּאַבְרָהָם
אֲתְוַזְוֵי הָכִי. אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר וַיֹּאכְלוּ וְדָאִי, בְּגֵין דְּאֲזַנָן (קד א) אֲשָׂא דְּאָכִיל
אֲשָׂא וְלֹא אֲתְוַזְוֵי, וְכָל מִה דְּיָהֵב לֹן אַבְרָהָם אָכְלִי בְּגֵין דְּמִסְטָרָא
דְּאַבְרָהָם אָכְלִי לְעִילָא (דאכילי מוהווא סטרא דלעילא).

תָּא וּזְוִי, כָּל מִה דְּאָכִיל אַבְרָהָם בְּטָהֲרָה אִיהוּ קָא אָכִיל וּבְגֵין כֶּף אַקְרִיב
קְמִיִּיהוּ וְאָכְלִי, וְזַטִּיר אַבְרָהָם בְּבִיתִיהּ דְּכִיָּא וּמִסְאַבוּתָא, דְּאֶפִּילוּ בַר זָשׁ
דְּאִיהוּ מִסְאַב (לא יכיל לקרבא לביתיה כדון ידע אברהם דהא מסאב איהו ועבד) (נ"א לא הוה משמש בביתיה, עד
דעבד) לִיהּ טְבִילָה, אוּ עֵבִיד לִיהּ לְזַטִּירָא שְׁבַעָה יוֹמִין כְּדָקָא וּזְוִי לִיהּ
בְּבִיתִיהּ, וְהָכִי הוּא וְדָאִי.

דף קב ע"ב

תָּא וּזְוִי פְּתִיב, (דברים כג) אִישׁ אֲשֶׁר לֹא יִהְיֶה טָהוֹר מִקְרָה לִילָה וְגו'. מֵאִי
תְּקַנְתִּיהּ, וְהָיָה לְפָנֹת עֶרֶב יְרוּזָן בְּמִים. אַעֲרַע בֵּיהּ טְמֵאָה (דף קב ע"ב) אֲזַרָא
כְּגוֹן זִיבָה אוּ (נ"א סגרו או גדה) סְגִירַת גְּדָה דְּהוּוּ תְּרִי מִסְאַבוּ, לֹא סְגִיָא לִיהּ
בְּהִיא טְבִילָה (בגין) בֵּין דְּאַעֲרַע בֵּיהּ קָרִי קָדָם דְּקָבִיל טְמֵאָה אֲזַרָא (בגין)
בֵּין דְּאַעֲרַא בֵּיהּ לְבַתֵּר.

וְאַבְרָהָם וְשַׁרְהָ הָווּ מִתְקַנֵּי טְבִילָה לְכַלְהוּ, אִיהוּ לְגַבְרִי וְאִיהוּ לְזַשִּׁי. מֵאִי
טְעָמָא אַעֲסַק אַבְרָהָם לְדַכְפָּא לְבַגֵּי זָשׁ, בְּגֵין דְּאִיהוּ טָהוֹר וְאַקְרִי טָהוֹר.

Zohar Vayera

דְּכַתִּיב, (א"יב יד) מִי יִתֵּן טְהוֹר מִטָּמֵא לֹא אָוֹד. טְהוֹר דָּא אֲבָרְהָם דְּנִפְקָא מִתְרוּז.

רַבִּי שְׁמַעוֹן אָמַר בְּגִין לְתַקְנָא הֵהוּא דְרִגָּא דְאֲבָרְהָם, וּמֵאַן אִיהוּ מִי"ם. בְּגִין כֶּךָ אֲתִקִּין לְדַכָּאָה בְּנֵי עַלְמָא בְּמִיָּא. וּבְשַׁעְתָּא דְאֲוִמִין לְמַלְאָכִין, שִׁירוּתָא דְמַלְוֵי מֵה כְּתִיב יוֹקוּז גָּא מְעַט מַיִם. בְּגִין לְאֲתַתְקַפָּא בְּהֵהוּא דְרִגָּא דְמִיִּין שְׂרָאָן בְּה. וּבְגִינֵי כֶּךָ הוּא מְדַכֵּי לְכָל בְּנֵי זָשָׁא מַכְלָא. מְדַכֵּי לֹון מַסְטְרָא דְעֵבוּדָה זָרָה, וּמְדַכֵּי לֹון מַסְטְרָא דְמַסְאָבָא, וְכַמְהָ דְאִיהוּ מְדַכֵּי לְגַבְרִין הֲכִי גַמֵּי שְׂרָה מְדַכָּאָת לְנִשְׁיָן, וְאֲשַׁתְּפוּזוּ פְלָהוּ דְאֲתִיִּין לְגַבְיֵיהוּ דְכִיִּין מַכְלָא.

תָּא וּזְזִי, אִילְנָא זָטַע אֲבָרְהָם בְּכָל אֲתַר דְדִיּוּרִיָּה תַמְנָן, וְכָא הוּא סְלִיק בְּכָל אֲתַר כְּדָקָא יְאוּת, בַּר בְּשַׁעְתָּא דְדִיּוּרִיָּה בְּאַרְעָא דְכַנְעָן, וּבְהֵהוּא אִילְנָא הוּא יָדַע מֵאַן דְאֲתַאוּזִיד בִּיָּה בְּקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא וּמֵאַן דְאֲתַאוּזִיד בְּעֵבוּדָה זָרָה.

מֵאַן דְאֲתַאוּזִיד בְּקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא, אִילְנָא הוּא פְרִישׁ עֲנָפוּי וּזְזִי עַל רִישֵׁיהּ וְעֵבִיד עֲלִיָּה צֶלָא יָאָה, וּמֵאַן דְאֲתַאוּזִיד בְּסַטְרָא דְעֵבוּדָה זָרָה הֵהוּא אִילְנָא הוּא אֲסַתְלַק וְעֲנָפוּי הוּו סְלִיקִין לְעֵילָא. כְּדִין הוּא יָדַע אֲבָרְהָם וְאוּהִיר לִיָּה, וְכָא אַעֲדֵי מִתַּמְנָן עַד דְאֲתַאוּזִיד בְּמַהִימְנוּתָא דְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא, וְהֲכִי מֵאַן דְאִיהוּ דְכִיָּא (דִּיא לִיג הֲכִי) מְקַבֵּל לִיָּה אִילְנָא. מֵאַן דְאִיהוּ מַסָּאב לֹא מְקַבֵּל לִיָּה. כְּדִין יָדַע אֲבָרְהָם וּמְדַכֵּי לֹון בְּמִיָּא.

וּמַעֲיִינָא דְמִיָּא הוּא תַזוּזָת הֵהוּא אִילְנָא, וּמֵאַן דְצָרִיךְ טְבִילָה מִיָּד מִיִּין סְלִיקִין לְגַבְיָה, וְאִילְנָא אֲסַתְלַקִּין עֲנָפוּי, כְּדִין יָדַע אֲבָרְהָם דְאִיהוּ מַסָּאבָא וּבְעֵי טְבִילָה מִיָּד, וְאִם לֹא מִיָּא גַנִּיבָן כְּדִין יָדַע דְבְעֵי לְאֲסַתְאָבָא וְלְאֲסַתְמָרָא שְׁבַעָה יוֹמִין.

תָּא וּזְזִי, דְאֲפִילוּ בְשַׁעְתָּא דְאֲוִמִין לֹון לְמַלְאָכִין אָמַר לֹון וְהַשְׁעֵנוּ תַזוּזָת הַעֵץ בְּגִין לְמוּזְמֵי וּלְמַבְדֵּק בְּהוּ, וּבְהֵהוּא אִילְנָא הוּא בְּדִיק לְכָל בְּנֵי עַלְמָא. וְרָא (לְקַבֵּל) בְּגִין קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא קָא (עַבֵּד) אָמַר דְאִיהוּ אִילְנָא דְזוּזֵי לְכָלָא, וּבְגִין כֶּךָ וְהַשְׁעֵנוּ תַזוּזָת הַעֵץ וְכָא תַזוּזָת עֵבוּדָה זָרָה.

Zohar Vayera

וְתָא וְזוּי, כַּד וּזְב אָדָם, בְּעֵץ הַדַּעַת טוֹב וְרַע וּזְב, דְּכַתִּיב וּבְעֵץ הַדַּעַת וְגו' וְאִיהוּ בֵּית וּזְב וְגַרְם מוּתָא לְעַלְמָא. מַה כְּתִיב וְעַתָּה פֶּן יִשְׁלַחוּ יָדוֹ וּלְקַחוּ גַם בְּעֵץ הַזַּיִים וְגו'. (וְגַרְם מוּתָא לְכָל בְּנֵי עַלְמָא) וְכַד אֲתָא אַבְרָהָם בְּאֵילָנָא אַוּרָא אֲתַקִּין עַלְמָא דְהוּא אֵילָנָא דְזוּי וְאוּדַע מוֹהִימְנוּתָא לְכָל בְּנֵי עַלְמָא:

וַיֹּאמֶר שׁוּב אָשׁוּב אֵלַיָּךְ כָּעֵת וְזֵיתָ. אָמַר רַבִּי יִצְחָק שׁוּב אָשׁוּב, שׁוּב יִשׁוּב מִבְּעֵי לֵיה, דְּהָא מִפְתּוּזָא דָּא לְמִפְקַד עֲקָרוֹת בִּידָא דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אִיהוּ וְלֹא בִידָא דְשְׁלִיזָא אַוּרָא. כְּמַה דְתַנִּינָן תַּלְתָּ מִפְתּוּזָן אַנּוּן דְלֹא אֲתַמְסְרוּ בִידָא דְשְׁלִיזָא. דְזוּיָה וְתוּזִית הַמְתִּים וְגִשְׁמִים. וְהוּאִיל דְלֹא אֲתַמְסְרוּ בִידָא דְשְׁלִיזָא אֲמַאי כְּתִיב שׁוּב אָשׁוּב. אֲלֵא וְדָאי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא דְהָוָה קָאִים עַלְיָהּ אָמַר (לֵיה) מַלְכָּה, בְּגִין כֶּף כְּתִיב וַיֹּאמֶר שׁוּב אָשׁוּב אֵלַיָּךְ.

דף קג ע"א

וְתָא וְזוּי, בְּכָל אֲתַר דְכַתִּיב וַיֹּאמֶר סֵתֶם אוּ וַיִּקְרָא סֵתֶם הוּא מַלְאָכָא דְבְרִית וְלֹא אַוּרָא. וַיֹּאמֶר דְכַתִּיב, (שְׁמוֹת טו) וַיֹּאמֶר אִם שָׁמַעַתְּ שְׁמִיעַ וְגו' וַיֹּאמֶר וְלֹא קָאֲמַר מֵאֵן הוּא. וַיִּקְרָא דְכַתִּיב, (וַיִּקְרָא א) וַיִּקְרָא אֵל מִשְׁהָ וְלֹא קָאֲמַר מֵאֵן הוּא. אָמַר דְכַתִּיב, (שְׁמוֹת כד) וְאֵל מִשְׁהָ אָמַר וְגו' וְלֹא אָמַר מֵאֵן הוּא. (אִיף הִכִּי דְכַתִּיב וַיֹּאמֶר שׁוּב אָשׁוּב וַיֹּאמֶר סֵתֶם וְלֹא קָאֲמַר מֵאֵן דְּרַף קג ע"א) הוּא אֲלֵא בְּכָל הַגִּי מַלְאָכָא דְבְרִית הוּא וְכָלֵא בְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֲתַמְר. וּבְגִין כֶּף כְּתִיב וַיֹּאמֶר שׁוּב אָשׁוּב אֵלַיָּךְ וְגו'. וְהִגֵּה בֵּן וְגו': וְהִגֵּה בֵּן לְשֶׁרָה אֲשֶׁתְּךָ. מֵאִי טַעְמָא לֹא כְּתִיב וְהִגֵּה בֵּן לָךְ, אֲלֵא בְּגִין דְלֹא יוֹזֵעַב דְהָא מִן הָגֵר אִיהוּ כְּדַבְּקָדְמִיתָא. רַבִּי שְׁמַעוֹן פְּתוּז וְאָמַר, (מַלְאכֵי א) בֵּן יִכְבֵּד אָב וְעַבְד אֲדוּנָיו. בֵּן יִכְבֵּד אָב דָּא יִצְחָק לְאַבְרָהָם. אִימְתִי כְּבִיד לֵיה, בְּשַׁעֲתָא דְעַקְדָּא לֵיה עַל גְּבִי מַדְבּוּזָא וּבְעָא לְמַקְרַב לֵיה קָרְבָּנָא, וַיִּצְחָק בַּר תַּלְתִּין וְשִׁבְעַ שְׁנִין הוּא, וְאַבְרָהָם הוּא סָבָא, דְאִילוּ הוּא בְּעֵיט (ס"א ביה) בְּרַגְלָא וּד לֹא יָכִיל לְמִיָּקָם קָמִיָּה, (כָּל שַׁכָּן לְמַעַבְד לֵיה), וְאִיהוּ אוֹקִיר לֵיה לְאָבוּי וְעַקְדָּא לֵיה כְּוּד אִימְרָא בְּגִין לְמַעַבְד רַעוּתִיָּה דְאָבוּי. (קִמּוּ ב) וְעַבְד אֲדוּנָיו דָּא אֲלֵיעֶזֶר לְאַבְרָהָם. כַּד שָׁדַר לֵיה לְוֶרָן, וְעַבְד כָּל רַעוּתִיָּה דְאַבְרָהָם, וְאוֹקִיר לֵיה כְּמַה דְכַתִּיב, (בְּרַאשִׁית כד) וַיִּי בֶרֶךְ אֶת אֲדוּנָיו וְגו'. וְכַתִּיב (בְּרַאשִׁית כד) וַיֹּאמֶר עַבְד אַבְרָהָם אֲנִכִּי, בְּגִין לְאוֹקִיר לֵיה לְאַבְרָהָם. דְהָא בַּר גֵּשׁ דְהוּא מִיִּיתִי כְּסָף

Zohar Vayera

וְהָבָה וְאֶבְיֵי יִקָּר וְגַמְלִין וְאִיהוּ פְדָקָא יְאוּת שְׁפִיר בְּוִיזוּ לָא אָמַר דְּאִיהוּ רְוִימָא דְאַבְרָהָם אוּ קְרִיבָא דִּילִיה. אֶלָּא אָמַר עֶבֶד אַבְרָהָם אֲנִכִי, בְּגִין לְסַלְקָא בְּשִׁבְוֵא דְאַבְרָהָם וּלְאוּקִיר לִיה בְּעֵינֵיהּ.

וְעַל דָּא בְּן יַכְבֵּד אָב וְעֶבֶד אֲדוֹנֵיו. וְאַתּוֹן יִשְׂרָאֵל בְּנֵי. קָלָא בְּעֵינֵיכוּן לֹאמַר דְּאֵנָּא אֲבוּכוֹן אוּ דְאַתּוֹן עֶבְדִּין לִי. וְאִם אָב אֲנִי אִיהַ כְּבוֹדִי וְגו'. בְּגִין כֶּף וְהֵנָּה בֶן, דָּא הוּא בֶן וְדֵאִי, וְכֹּלָּא יִשְׁמַעְלָל. דָּא הוּא בֶן דְּאוּקִיר לְאֲבוּי כְּדָקָא וְוִי.

וְהֵנָּה בֶן לְשָׂרָה אֲשֶׁתֶּרָה. בֶּן לְשָׂרָה, דְּבִגְיֵינָה מִיַּתָּת, דְּבִגְיֵינָה כְּאִיבַת זְפוּשָׁה עַד דְּנִפְקַת מִיַּנָּה. וְהֵנָּה בֶן לְשָׂרָה. לְאַסְתַּלְקָא בְּגֵינָה בְּשַׁעֲתָא דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא יְתִיב בְּדִינָא עַל עֲלָמָא. דְּכַדִּין וְיִי פִקֵּד אֶת שָׂרָה וְגו' דְּהָא מִדְּכַרִּי לְשָׂרָה בְּגֵינָה דִּי צוּק וְעַל דָּא אִיהוּ בֶן לְשָׂרָה (אֵנָּה מִלְכֵי אֲמֵרוֹ). וְהֵנָּה בֶן לְשָׂרָה. (דִּי) דְּהָא זִיקְבָּא זְטָלָא (לִיה) לְבָרָא מִן דְּכֹרָא:

וְשָׂרָה שׁוֹמַעַת פְּתוּזָא הָאֵהָל וְהוּא אֲוֹרִיו. מֵאִי וְהוּא אֲוֹרִיו, וְהִיא אֲוֹרִיו מִבְּעֵי לִיה. אֶלָּא רָזָא אִיהוּ, וְשָׂרָה שׁוֹמַעַת מִה דְּהִנָּה אָמַר (פְּתוּזָא הָאֵהָל דָּא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. וְהוּא אֲוֹרִיו מֵאִן דְּהוּת אֲמַר) פְּתוּזָא הָאֵהָל דָּא דְּרָגָא תַּתְּאָה. פְּתוּזָא דְּמִהִיבְנוּתָא. וְהוּא אֲוֹרִיו (דָּא) דְּאוּדִי לִיה דְּרָגָא עֲלָאָה (נִיא פְּתוּזָא הָאֵהָל וְהוּא אֲוֹרִיו דָּא קוּדְשָׁא בְּדִךְ הוּא. פְּתוּזָא הָאֵהָל דָּא דְּרָגָא תַּתְּאָה, וְהוּא אֲוֹרִיו דָּא דְּרָגָא עֲלָאָה). מִן יוּמָא דְּהוּת שָׂרָה בְּעֲלָמָא לָא שְׁמַעַת מַלְאָה דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּרַהוּא שְׁעֵתָא.

דְּבַר אֲוֹר דְּהוּת יְתִבָּא שָׂרָה פְּתוּזָא הָאֵהָל בְּגִין לְמִשְׁמַע מִלִּין. וְהִיא שְׁמַעַת הָאִי מַלְאָה דְּאַתְבַּשֵּׁר בְּהַ אַבְרָהָם. (דָּא) וְהוּא אֲוֹרִיו. אַבְרָהָם דְּהוּת יְתִיב אֲוֹרִיו דְּשְׁכִינְתָּא: וְאַבְרָהָם וְשָׂרָה זְקֵנִים בְּאִים בְּיָמִים. מֵאִי בְּאִים בְּיָמִים. שְׁעוּרִין דְּיוּבִין דְּאַתְנוּזִי כְּדִין לְהוּ, וְזַד מֵאָה וְזוּד תְּשַׁעִים, עֲאֲלוּ בְּיוּבִין שְׁעוּרָא דְּיוּבִין כְּדָקָא יְאוּת. בְּאִים בְּיָמִים. כְּמָא דְּאַתְ אָמַר כִּי בָּא הַיּוֹם דְּאַעֲרַב יוּמָא לְמִיעַל. וְזַד לְהוּת לְשָׂרָה אֲרוּז כְּנֵשִׁים. וְהִיא שְׁעֵתָא וְזַמַּת גְּרַמָּה בְּעֵדוּנָא אֲוֹרָא. וּבְגִין כֶּף אֲמָרָה וְאֲדוּנִי זְקֵן דְּהָא אִיהוּ לָא כְּדֵאִי לְאוּלְדָּא בְּגִין דְּאִיהוּ סָבָא.

רַבִּי יְהוּדָה פְּתוּזָא (מִשְׁלִי לָא) זוּדַע בְּשַׁעֲרִים בְּעֵלָה בְּשִׁבְתוֹ עִם זְקֵנֵי אֲרִץ. תָּא וְוִי, קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֲסַתְלַק בְּיַקְרִיה דְּאִיהוּ גְּנִין וְסַתִּים בְּעִילוּנָא סָבָא.

Zohar Vayera

לֹא אֵינִי בְּעֵלְמָא וְלֹא הָוָה מִן יוֹמָא דְאַתְבָּרִי עֵלְמָא דִּיכִיל לְקַיְימָא עַל
זוֹכְמַתָּא דִּילֵיהּ וְלֹא יָכִיל לְקַיְימָא בֵּיהּ.

דף קג ע"ב

בְּגִין דְּאִיהוּ גְּזִיז וְסִתִּים וְאַסְתַּלְקָ לְעֵילָא לְעֵילָא, וְכִלְהוּ עֵלְאִי וְתַתְּאִי לֹא
יְכַלִּין לְאַתְדַּבְּקָא, עַד דְּכִלְהוּ אֲמַרִין (יחזקאל א) בְּרוּךְ כְּבוֹד יְיָ מִמְּקוֹמוֹ. תַּתְּאִי
אֲמַרִי דְּאִיהוּ לְעֵילָא דְּכַתִּיב, (תהלים קיג) עַל הַשָּׁמַיִם כְּבוֹדוֹ. עֵלְאִי אֲמַרִי
דְּאִיהוּ לְתַתְּאִי דְּכַתִּיב, (תהלים ג) עַל כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדָהּ. עַד דְּכִלְהוּ עֵלְאִי
וְתַתְּאִי אֲמַרִי בְּרוּךְ כְּבוֹד יְיָ מִמְּקוֹמוֹ. בְּגִין דְּלֹא אֲתִידַע וְלֹא הָוָה מֵאֵן
דִּיכִיל לְקַיְימָא בֵּיהּ, וְאַתְּ אֲמַרְתָּ זוֹדַע בְּשַׁעְרִים בְּעֵלְהּ. (דף קג ע"ב)

אֲלֵא וְדֵאִי זוֹדַע בְּשַׁעְרִים בְּעֵלְהּ דָּא קוֹדֶשָׁא בְּרִיךְ הוּא דְּאִיהוּ אֲתִידַע
וְאַתְדַּבְּקָ לְפּוּם מַה דְּמִשְׁעַר בְּלַבִּיָּהּ כָּל זוֹד כְּמַה דִּיכִיל לְאַדְבָּקָא בְּרוּזָא
דְּזוֹכְמַתָּא. וְלְפּוּם מַה דְּמִשְׁעַר בְּלַבִּיָּהּ הָכִי אֲתִידַע בְּלַבִּיָּהּ. וּבְגִינֵי כֶּה זוֹדַע
בְּשַׁעְרִים בְּאֲזוֹן שַׁעְרִים. אֲבָל דְּאַתְדַּע כְּדָקָא יְאוּת לֹא הָוָה מֵאֵן דִּיכִיל
לְאַדְבָּקָא וְלְמַנְדַּע לֵיהּ.

רַבִּי שְׂמַעוֹן אָמַר זוֹדַע בְּשַׁעְרִים בְּעֵלְהּ. מֵאֵן שַׁעְרִים. כְּמַא דְּאַתְּ אָמַר (תהלים
כד) שָׂאוּ שַׁעְרֵיכֶם רְאשֵׁיכֶם וְהִנְשְׂאוּ פִתְחוֹי עוֹלָם. וּבְגִין אֲלוּ שַׁעְרֵי דְּאֲזוֹן
דְּרִצִּין עֵלְאִין בְּגִינֵיהוּ אֲתִידַע קוֹדֶשָׁא בְּרִיךְ הוּא. וְאִי לֹא לֹא יְכַלִּין
לְאַתְדַּבְּקָא בֵּיהּ.

תָּא וְזוּי, דְּהָא זְשַׁמְתָּא דְּבַר זֶשׁ לֹא אִיהוּ (י"א לא איה) מֵאֵן דִּיכִיל לְמַנְדַּע לָהּ,
אֲלֵא בְּגִין אֲלִין שְׂיִיפִין דְּגוּפָא וְאֲזוֹן דְּרִצִּין דְּעַבְדִּין אֲוַמְנוּתָא דְּזְשַׁמְתָּא בְּגִין
כֶּה אֲתִידַע וְלֹא אֲתִידַע. כֶּה קוֹדֶשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֲתִידַע וְלֹא אֲתִידַע בְּגִין
דְּאִיהוּ זְשַׁמְתָּא לְזְשַׁמְתָּא רוּזָא לְרוּזָא גְּזִיז וְטַמִּיר מִכְּלָא, אֲבָל בְּאֲזוֹן
שַׁעְרִים דְּאֲזוֹן פִּתְחוֹן לְזְשַׁמְתָּא אֲתִידַע קוֹדֶשָׁא בְּרִיךְ הוּא.

תָּא וְזוּי, אֵיִת פִּתְחוֹן לְפִתְחוֹן וְדַרְגָּא לְדַרְגָּא, וּמִנְיָהוּ יְדִיעַ יְקָרָא דְּקוֹדֶשָׁא
בְּרִיךְ הוּא. פִּתְחוֹן הָאֵתְלָל, דָּא הוּא פִּתְחוֹן דְּצַדִּיק. כְּמַא דְּאַתְּ אָמַר (תהלים קי"ח)
פִּתְחוּ לִי שַׁעַר צִדִּיק וְגו' דָּא פִּתְחוֹן קַדְמָאָה לְאַעֲלָא בֵּיהּ, וּבְהָאִי פִּתְחוֹן
אֲתוּזוֹן כָּל שְׂאָר פִּתְחוֹן עֵלְאִין. מֵאֵן דִּיכִיל לְהָאִי (פִּתְחוֹן) זְכִי לְמַנְדַּע בֵּיהּ
וּבְכִלְהוּ שְׂאָר פִּתְחוֹן בְּגִין דְּכִלְהוּ שְׂרָאָן עֲלֵיהּ.

והשתא דפתווא דא לא אתידע. בגין דישראל בגלותא וכלהו פתוון
אסתלקו מניה ולא יכלין למנדע ולא תדבוקא. אבל בזמנא דיפקון ישראל
מן גלותא זמינן כלהו דרגין עלאין למשרי עליה פדקא יאות.

וכדין ינדעון בני עלמא וזכמתא עלאה יקירא מה דלא הוו ידעין מקדמת
דנא. דכתיב, (ישעיה יא) ונודה עליו רווח יי רווח וזכמה ובינה רווח עצת וגבורה
רווח דעת ויראת יי. כלהו זמינן לאשראה על האי פתווא תתאה דאיהו
פתווא האהל. וכלהו זמינן לאשראה על מלכא משיווא בגין למידן עלמא
דכתיב ושפט בצדק דלים וגו'.

בגניי כף כד אתבשר אברהם, האי דרגא הוה אמר כמה דאתמר דכתיב
ויאמר שוב אשוב אליך פעת וזיה. ויאמר, לא כתיב מאן הוה. ודא הוא
פתווא האהל. ועל דא ושרה שומעת האי דרגא דהוה מליל עמיה מאן
דלא הוה שומעת מקדמת דנא. דכתיב ושרה שומעת פתווא האהל דהוה
מבשר ואמר שוב אשוב אליך פעת וזיה והנה בן לשרה אשתך.

תא וזוי, כמה הוא וזביבותא דקודשא בריה הוא לגביה דאברהם, דהא
לא נפק מניה יצווק עד דאתגור, לבתר דאתגור אתבשר ביה ביצווק, בגין
דאיהו כדין זרעא קדישא, ועד לא אתגור לאו איהו זרעא קדישא. וכדין
איהו כמה דכתיב, (בראשית א) אשר זרעו בו למינהו.

ותא וזוי, עד לא אתגור אברהם ההוא זרעא דיליה לא הוה קדישא, בגין
דנפק בגו ערכה ואתדבק בערכה לתתא. לבתר דאתגור נפק ההוא זרעא
בגו קדישא, ואתדבק בקדושה דלעילא ואוליד לעילא, ואתדבק אברהם
בדרגיה פדקא יאות. תא וזוי, כד אוליד אברהם ליצווק נפק קדישא
פדקא יאות. והאי (נא דא) מאי אעדו ואולידו וזשוכא.

רבי אלעזר שאיל יומא ווד לרבי שמעון אבוי, אמר ליה האי דקרא ליה
קודשא בריה הוא יצווק דכתיב וקראת את שמו יצווק. אמאי, דהא
אתווי דעד לא נפק לעלמא קרא ליה יצווק. אמר ליה הא אתמר דאשא
נטל מנא. דהא מנא מסטרא דגבורה קא אתיין. ותו (נא ותא שאיל להו ללוא) (שאיל
ליה) לנאי דאנון בדיוון ליהווא סטרא במאני זמר ותשבון לקביל האי
סטרא, בגין כף יצווק איהו וזוה בגין דאתי מהווא סטרא ואתדבק ביה.

תא וזוי, יצווק בדידותא וזדוה דאזוכף מיא באשא ואשא במיא, ועל דא אקרי דכי. ובגין כך קודשא בריך הוא קרי ליה **(דף קד ע"א)** דכי עד לא יפוק לעלמא שמיא דא ואודע ליה לאברהם.

ותא וזוי, בכלהו אורזין שבק לון קודשא בריך הוא למקרי לון שמהן, ואפילו גשי הון קראן לבניהו שמהן, אבל הכא לא שבק קודשא בריך הוא לאמיה למקרי ליה שמיא אלא לאברהם, דכתיב וקראת את שמו יצווק אנת ולא אורא, בגין לאזלפא מיא באשא ואשא במיא לאכללא ליה בסטריה.

כיון דאתבשר אברהם ביצווק, מה פתיב ויקובו משם האנשים וישקיפו על פני סדום. רבי אלעזר אמר תא וזוי, כמה אנהג קודשא בריך הוא טיבו עם כל ברין וכל שכן לאגון דאולי בארוזוי, דאפילו בזמנא דבעי למידן עלמא, איהו גרים למאן דרוזים ליה למזכי במלה עד לא ייתי ההוא דינא לעלמא.

דתנין בשעתא דקודשא בריך הוא רוזים ליה לבר גש, משדר ליה דורונא, ומאן איהו, מספנא, בגין דיזכי ביה. וכיון דזכי ביה, איהו אמשיך עליה ווד ווטא דווסד דאתמשך מסטר ימינא ופריש ארישיה ורשים ליה, בגין דכד ייתי דינא לעלמא ההוא מוזבלא וזדהר ביה, וזקיף עינוי וזומא ליהוא רשימו וכדין אסתלק מניה ואזדהר ביה. בגיני כך אקדים ליה קודשא בריך הוא במה דיזכי.

ותא וזוי, כד בעי קודשא בריך הוא לאיתנא דינא על סדום, אפי קדם לאברהם ושדר ליה דורונא למזכי עמהון בגין לשזבא לוט בר אווה מתמן, הדא הוא דכתיב ויזכר אלהים את אברהם וישלחו את לוט מתוך ההפכה. ולא פתיב ויזכר אלהים את לוט, דהא בזכותיה דאברהם אשתויב. ובאי ויזכר, דדכיר ליה מאי דאזכי קדם עם אנן תלת מלאכין.

כגוונא דא בר גש דיזכי בצדקה עם בני גשא, בשעתא דדינא שריא בעלמא קודשא בריך הוא אדכר ליה להאי צדקה דעבד. בגין דבכל שעתא דזכי בר גש הכי אכתיב עליה לעילא, ואפילו בשעתא דדינא

שָׂרָא עֲלוֹי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֲדָכֵר לִיה לְהֵוּא טִיבּוּ דְעֵבֵד לֹון וְזָכָה עִם
בְּנֵי נְשָׂא. כְּמָא דְאַתְּ אָמַר, (משלי יא) וַצְדָקָה תַצִּיל מִמּוֹת. בְּגִינֵי כֶף אֲקָרִים
לִיה קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְאַבְרָהָם בְּגִין דִּיזְכִּי וּישׁוּב לְלוּט.

וּישְׁקִיפוּ עַל פְּנֵי סְדוּם. תָּא וְזוּי, וּיקוּמוּ מִשָּׁם הָאֲנָשִׁים. מִהֵיא סְעוּדָה
דְּאַתְקִין לוֹ אַבְרָהָם וְזָכָה בְּהוּ. אַף עַל גַּב דְּמִלְאָכִין הָווּ, זָכָה בְּהוּ, וְכָל
הֵהוּא מִיכְלָא לָא אֲשֵׁתָאֵר מַנִּיהַ פְּלוּם, בְּגִינֵי דְאַבְרָהָם, וְלִמְזוּכֵי בֵיה, דְּהָא
כְּתִיב וַיֹּאכְלוּ בָאִשָּׁא דְלֵהוֹן (קכ א) אֲתֹאכִיל.

וְאִי תִימָא הָא תִלְתּ מִלְאָכִין הָווּ. הָאִי אֲשֵׁ"א. וְהָאִי מִי"א. וְהָאִי רוּז"א. אֲלָא
כָּל זוּד וְזוּד כָּלִיל בְּזוּבְרִיה וּבְגִינֵי כֶף וַיֹּאכְלוּ. כְּגוֹנָא דָּא (שמות כד) וַיִּזְוּוּ אֶת
הָאֱלֹהִים וַיֹּאכְלוּ וַיִּשְׁתּוּ. אֲכִילָה וְדָאִית אֲכָלוּ דְאַתְּזֵנוּ מִן שְׂכִינְתָא, אוּף הָכָא
וַיֹּאכְלוּ גְרָמוּ (נ"א גרמו רמו) לְאַתְּזֵנָא (מנייה) מִהֵהוּא סְטָרָא דְאַבְרָהָם אֲתִדְבַק בֵּיה,
וּבְגִין כֶף לָא אֲשֵׁאֵרוּ מִמֵּה דִיְהִיב לֹון אַבְרָהָם פְּלוּם.

כְּגוֹנָא דָּא בְּעֵי לִיה לְבַר נֶשׁ לְמוֹשֵׁתִי מִהֵהוּא כְּסָא דְבִרְכָה, בְּגִין דִּיזְכִּי
לְהֵיא בִרְכָה דְלַעִילָא. אוּף אֲנֹן אֲכָלוּ מִמֵּה דְאַתְקִין לֹון אַבְרָהָם בְּגִין
דִּיזְכֹּון לְאַתְּזֵנָא מִסְטָרָא דְאַבְרָהָם. דְּהָא מִהֵהוּא סְטָרָא נְפִיק מִזְוֹנָא לְכַלְהוּ
מִלְאָכִי עֲלָאִי. וּישְׁקִיפוּ, אֲתִעְרוּתָא דְרוּזְמִי לְשִׁזְבָא לְלוּט. כְּתִיב הָכָא
וּישְׁקִיפוּ וּכְתִיב הָתֵם (דברים כו) הֲשִׁקִּיפָה מִמַּעוֹן קְדֻשָּׁה. מִה לְהַלָּן לְרוּזְמִי אוּף
הָכָא לְרוּזְמִי.

דף קד ע"ב

וְאַבְרָהָם הוֹלֵךְ עִמָּם לְשִׁלּוֹם. לְמַעַבְד לֹון לְוִיָּה. אָמַר רַבִּי יִיסָא אִי תִימָא
דְאַבְרָהָם יָדַע דְּמִלְאָכִין אֲנֹן אֲמָאִי אֲעֵבִיד לֹון לְוִיָּה. אֲלָא אָמַר רַבִּי
אֲלַעֲזָר אַף עַל גַּב דְּהָוָה יָדַע (רגזל הוה למעבד לכללו בני נשא דזמינן עמיה למעבד לון לויה) (נ"א מזה
דהוה רגזל למעבד עם בני נשא עבד בהו ואלוי לון) בְּגִין דְּכֶף אֲצִטְרִיךְ לִיה לְבַר נֶשׁ לְמַעַבְד
לְוִיָּה לְאוֹשְׁפִיזִין דְּהָא כָּלָא בְּהָאִי תִלְיָא, וּבְעוּד דְּאִיהוּ הָוָה אֲזִיל עִמְהוֹן
אֲתִגְלִי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא עֲלִיה דְאַבְרָהָם דְכְּתִיב וַיִּי אָמַר הַמְּכֹסֶה אֲנִי
מִבְּרָהֶם אֲשֶׁר אֲנִי עוֹשֶׂה. וַיִּי הוּא וּבֵית דִּיעִיה, בְּגִין דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
הָוָה אֲזִיל (דף קד ע"ב) עִמְהוֹן.

Zohar Vayera

הָא וְזוּי כַד בַּר זָשׁ עֵבִיד לְוִיָּה (לבר זש) לְוִזְבְּרִיה אִיהוּ אַמְשִׁיךְ (עליה) לְשְׁכִינְתָא
לְאֵתוּזְבְּרָא בְּהַדְרִיה וּלְמַהֲרָה עֲמִייה בְּאַרְוֹא לְשׁוּבָא לִיה. וּבְגִין כַּה בְּעֵי לִיה
לְבַר זָשׁ לְלוּוִי לְאוֹשְׁפִיָּא בְּגִין דְּחוּבַר לִיה לְשְׁכִינְתָא וְאַמְשִׁיךְ עֲלִיה
לְאֵתוּזְבְּרָא בְּהַדְרִיה.

מִדְרַשׁ הַנְּעֻלָּם (דף קד ע"ב) וַיִּי אָמַר הַמְּכֹסֶה אֲנִי מֵאַבְרָהָם וְגו' מִה כְּתִיב לְמַעַלְה
וַיְקוּמוּ מִשָּׁם הָאֲנָשִׁים וַיִּשְׁקִיפוּ עַל פְּנֵי סְדוּם לַעֲשׂוֹת דִּין בְּרִשְׁעִים. מִה כְּתִיב
אוֹרֵיו הַמְּכֹסֶה אֲנִי מֵאַבְרָהָם. אָמַר רַב נוֹסְדָא אִין הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא עוֹשֶׂה דִין
בְּרִשְׁעִים עַד שְׁנַמְלָךְ בְּנִשְׁמַתָּן שֶׁל צְדִיקִים הֲדָא הוּא דְכְּתִיב, (אִיוב ד) מִנְשָׁמַת
אֱלוֹהִי יֵאבְדוּ. וְכְתִיב הַמְּכֹסֶה אֲנִי מֵאַבְרָהָם. אָמַר הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא כְּלוּם יֵשׁ
לִי לַעֲשׂוֹת דִּין בְּרִשְׁעִים עַד שְׁנַמְלָךְ בְּנִשְׁמַתוֹת הַצְּדִיקִים, וְאוֹמַר לָהֶם, הַרְשָׁעִים
וְזָטְאוּ לְפָנַי, אֵעֲשֶׂה בָּהֶם דִּין, דְּכְתִיב וַיֹּאמֶר יי וְעַקַּת סְדוּם וְעַמּוּרָה כִּי רַבָּה
וְזָטְאוּתָם וְגו'.

אָמַר רַבִּי אֲבָהוּ הַנְּשָׁמָה עוֹמְדַת בְּמִקּוּמָה וְהִיא יִרְאָה לְהִתְקַרֵּב אֲלֵיו וְלוֹמַר
לְפָנָיו כְּלוּם, עַד שְׁיֵאמַר לְמַטְטְרוּן שְׁיִגְשִׁשְׁנָה לְפָנָיו וְתֵאמַר מִה שְׂרָצְתָה, הֲדָא
הוּא דְכְּתִיב וַיִּגְשׁ אַבְרָהָם, וַיֹּאמֶר הָאֵף תִּסְפֹּה צְדִיק עִם רָשָׁע וְזָלִילָה לָךְ וְגו'.
אוֹלֵי יֵשׁ וְזַמְשִׁים צְדִיקִים וְגו'. הַנְּשָׁמָה פּוֹתְנוֹת וְאוֹמְרַת רַבּוֹנוּ שֶׁל עוֹלָם שְׂמָא
נִתְעַסְקוּ בְּנֵי פְרִשְׁיֹת שֶׁל תּוֹרָה, וְאֵף עַל פִּי שְׁלָא נִתְעַסְקוּ לְשִׁמּוּה, שְׂכַר יֵשׁ לָהֶם
לְעוֹלָם הַבָּא וְלֹא יִכְפְּסוּ לְגִיהֶנָּם. מִה כְּתִיב בְּתַרְיָה וַיֹּאמֶר יי אִם אֲמַצָּא בְּסְדוּם
וְזַמְשִׁים צְדִיקִים וְגו'.

וְהָא (תנין) יִתִּיר אֲנִין פְּרִשְׁיֹת נִגְזְהוּ. אֲכָלָא אָמַר רַבִּי אֲבָהוּ וְזַמְשִׁה סְפָרִים הֵם
בְּתוֹרָה וּבְכָל אֲוֹד וְאֲוֹד זְכָלִים עֲשֶׂרַת הַדְּבָרוֹת עֲשֶׂרַת מֵאֲמֵרוֹת שֶׁבָּהֶם נִבְרָא
הָעוֹלָם וְזָשׁ עֲשֶׂרַת בְּכָל וֹד מִנְהוֹן הוּא וְזַמְשִׁים.

השלמה מוההשמטות (סימן טו)

וְזַמְשִׁים הֵם כְּנֶגֶד וְזַמְשִׁים שְׁעָרֵי בִינָה וְהֵם רְאוּיִים לְהַצִּיל כָּל הָעוֹלָם בְּצַדִּיקָתָם
וַיִּי הוֹדָה לְדְבָרֵיהּ וּכְשֶׁרֵאֲתָהּ שְׁלָא מִצָּאָה אֲמַרָה (בראשית י"ח) אוֹלֵי יוֹסְרוֹן וְזַמְשִׁים
הַצְּדִיקִים וְזַמְשִׁה, כְּלוּמַר אוֹלֵי יֵשׁ בָּהֶם בְּנֵי אָדָם שְׁעַסְקוּ בִּידֵיעַת שְׂמָה שְׁהוּא
הַשֵּׁם בְּמִלּוּאוּ שְׁהוּא מ"ה יו"ד ה"א וּא"ו ה"א כְּמִסְפַּר אָדָם שְׁנַמְלָךְ (דברים י) וְעֵתָה
יִשְׂרָאֵל מִה יי אֲלֵהֶיךָ שׁוֹאֵל, וּכְשֶׁלָא מִצָּאָה וְזוֹרַת לּוֹמַר, אוֹלֵי יִמְצָאוּן שָׁם
אַרְבָּעִים (ככתוב בדפוס) (עד כאן מוההשמטות)

Zohar Vayera

עוד פותחות הנשמה ואומרת רבונו של עולם אף על פי שלא נתעסקו בתורה שמה קבלו עונשם על מה שזוטאו בבית דין ונתכפר להם שנאמר (דברים כה) ארבעים יכנו לא יוסיף. וממה שנתביישו לפניהם דיים להתכפר (לפניהם) להם שלא יכנסו לגיהנם. מה כתיב אזוריו לא אעשה בעבור הארבעים.

השלמה מזה השמות (סימן טז)

עוד פותחות ואומרת רבונו של עולם אולי ימצאון שם שלשים כלומר אולי יש ביניהם צדיקים שעסקו והשיגו אותם השלשים מעלות הרמוזות בגבואת יוזקאל בפסוק ויהי בשלשים (שנה) וגו' והם כלולים בל"ב גתיבות וזכמה שהם כ"ב אותיות וי' ספירות. וכן אולי יש ביניהם אנשים צדיקים יוזדי סגולה המיוזדים שמה ב' פעמים ביום בפסוק שמע ישראל שבה כלולים י' ספירות במלת אוד האלף עם הווי"ת הם תשעה והמלה א' הרי עשרה והד' אומר דוד המלך עליו השלום עלה (תהלים קי"ח) זה השער ליי צדיקים יבואו בו וד' לת מלשון שער ושיני פעמים ביום הרי עשרים.

וכשאינה מוצאה, וזוורת ופותחות ואומרת רבונו של עולם, אולי ימצאון שם עשרה כלומר אולי ימצא ביניהם מי שעוסק בעשרה מאמרות ובעשרת הדברות בכל יום וכן אולי ימצאון ביניהם עשרה שמקדימים לבית הכנסת דהא תנן כל (הנמצא) הנמנה בעשרה ראשונים בבית הכנסת נוטל שכר כנגד כולם שבאים אזוריו, מה כתיב, לא אשוזית בעבור העשרה. כל זה יש לנשמת הצדיק ללמד סגורייא וזכות על הרשעים להשקיט האף והזומה וכיון שלא מוצאה שום זכות ללמד מה כתיב (בראשית י"ח) וילך יי כאשר כלה לדבר אל אברהם ואברהם שב למקומו. מהו למקומו, למקום מעלתו הידועה. ואז נסתלק הדיין ונסתלק הסיגור והקטיגור במקורג וזהו (בראשית י"ט) ויבאו שיני המלאכים סדומה בערב וגו' ולוט הוא שטן הוא יצר הרע יושב בשער סדום פי שם ביתו הכתיב (בראשית ד) לפתחו וזטאת רובץ. ומתנובר עם בני אדם ומטעה אותם עד שמורידם לבאר שנות והוא גם כן עמהם גידון על שהטעה אותם ויורד עד צערה דגהינם וזהו (בראשית י"ט) הגה גא העיר הזאת קרובה לנוס שמה.

הרוצנו, הוא עשו שופך דמים והיא מצער ואף על פי שיורד ויגידון שם עם כל זה תאותו וזשקו לחזור ולהטעות לאזורים וזהו (בראשית י"ט) ויעל לוט מצוער: (עד כאן

מזה השמות)

Zohar Vayera

עוד פותנות ואומרת אולי יש שם שלשים, אולי יש ביניהם צדיקים שהשיגו שלשים מעלות הרמוזים בפסוק (יוזקאל א) ויהי בשלשים שנה והם כלולים בל"ב נתיבות שהם כ"ב אותיות וי' ספרות לפעמים הם כלולים לשמונה.

עוד פותנות ואומרת אולי ימצאון שם עשרים, שמא יגדלו בנים לתלמוד תורה ויש להם שכר לעשרת הדברות שתי פעמים בכל יום, דאמר רבי יצחק כל המגדל בנו לתלמוד תורה ומולכו לבית רבו בבקר ובערב מעלה עליו הכתוב פאלו קיים (עליו) התורה ב' פעמים בכל יום. מה כתיב ויאמר לא אשווית בעבור העשרים.

עוד פותנות ואומרת אולי ימצאון שם עשרה. אומרת רבנו של עולם שמא היו מאותם העשרה הראשונים של בית הפנסת שנוטל שכר פגוד כלם שבאים אוריהם, מה כתיב (ביה) ויאמר לא אשווית בעבור העשרה.

כל זה יש לנשמת הצדיק לומר על הרשעים, כיון שלא נמצא בידם כלום, מה כתיב ויך יי כאשר כלה לדבר אל אברהם ואברהם שב למקומו. מהו למקומו. למקום מעלתו הידועה.

אמר רבי מצוה לו לאדם להתפלל על הרשעים כדי שיזוורו למוטב ולא יפנסו לזיהנם. דכתיב, (תהלים לה) ואני בנולותם לבושי שק וגו'. ואמר רבי אסור לו לאדם להתפלל על הרשעים שישתלקו מן העולם, שאכלמלא סלקו הקדוש ברוך הוא לתרו מן העולם כשהיה עובד עבודה זרה, לא בא אברהם אבינו לעולם, ושבטי ישראל לא היו, והמלך דוד ומלך המשיון, והתורה לא נתנה, וכל אותם הצדיקים והווסידים והנביאים לא היו בעולם. אמר רבי יהודה כיון שרואה הקדוש ברוך הוא שלא נמצא ברשעים כלום מפל אותם העניינים, מה כתיב ויבאו שני המלאכים סדומה וגו', (ער כאן מדרש הנעלם)

בגין כף ויי אמר המכסה אני מאברהם אשר אני עושה. רבי וזייא פתוז (עמוס ג) כי לא יעשה יי אלהים דבר כי אם גלה סודו אל עבדיו הנביאים. זכאין אנון זכאי עלמא דקודשא בריך הוא אתרעי בהו, בכל מה דאיהו עביד ברקיעא וזמין למעבד בעלמא, על ידי דזכאין עביד ליה, ולא פסי מנייהו לעלמין כלום. בגין דקודשא בריך הוא בעי לשתפא בהדיה (לצדיקא דלא תהא פתוזן פה לרשיעייא בכל מה דאיהו עביד. תא וזוי, כלא גלי קודשא בריך הוא) לצדיקא בגין דאנון אתיין ומוהירין לבני נשא לאתבא מוויבניהו ולא יתעשוון מגו דינא עלאה ולא יהא לון פתוזא דפומא לנביה. בגיני כף קודשא בריך הוא אודע לון

Zohar Vayera

רָזָא דְאִיהוּ עֵבִיד בְּהוּ דִינָא. תּוּ בְּגִין דְּלָא יִמְרוּן דְּהָא בְּלָא דִינָא עֵבִיד
בְּהוּ דִינָא.

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר וּוּי לֹון לְוַיִּבְיָא דְלָא יְדַעִין וְלָא מִשְׁגִּימוּזִין וְלָא יְדַעִין
לְאַסְתַּמְרָא מוּזוּבִייהוּ. וּמַה קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא דִּי כָּל עוֹבְדוּהִי קְשׁוּט
וְאוֹרוֹתֵיהּ דִּין. לָא עֵבִיד כָּל מַה דְּעֵבִיד בְּעֵלְמָא עַד דְּגָלִי לְהוּ לְצַדִּיקֵי
בְּגִין דְּלָא יְהָא לֹון פְּתוּזָא דְּפוּמָא לְבִנֵּי נְשָׂא. (כָּאן שׁוּיךְ מַה שְׁבִסוּף הַסֵּפֶר סִימָן וּוּי, עַי לִקְמוֹן דָּף
ק"ו ע"א וְתַמְנָאנוּ עִם) גָּבִי בְּנֵי נְשָׂא לָא כָּל שְׂכָן דְּאִית לֹון לְמַעְבַּד מִלִּיְהוּ דְּלָא
יִמְלִלֹון בְּנֵי נְשָׂא סְטָיָא עֲלֵיהוֹן. וְכֵן כְּתִיב, (בְּמִדְבָר לֵב) וְהֵייתֶם נְקִיִּים מִי
וּמִיִּשְׂרָאֵל. וְאִית לֹון לְמַעְבַּד דְּלָא יְהָא לֹון פְּתוּזֹון פֶּה לְבִנֵּי נְשָׂא, וְיִתְרוֹן
בְּהוֹן אִי אֲנֹון וְזִטָּאן וְלָא מִשְׁגִּימוּזִי לְאַסְתַּמְרָא, דְּלָא יְהָא לִיהּ לְמוֹדֵת דִּינָא
דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא פְּתוּזָא דְּפוּמָא לְגַבִּייהוּ. וּבְבִמָה, בְּתִשׁוּבָה וְעוֹבְדִין
דְּכִשְׁרוֹן.

דף קה ע"א

תָּא וּוּי, וּוּי אָמַר הַמְּכַסֶּה אֲנִי מֵאַבְרָהָם. אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, קוּדְשָׁא בְּרִיךְ
הוּא יְהֵב כָּל אַרְעָא לְאַבְרָהָם (דף קה ע"א) לְמַהוּי לִיהּ אוּזְסַנְת יְרוּתָא לְעֵלְמִין,
דְּכְתִיב כִּי אֵת כָּל הָאָרֶץ אֲשֶׁר אֲתָה רֹאֶה לָךְ אֲתִנְנֶנָּה וְגו'. וְכְתִיב שָׂא נָא
עֵינֶיךָ וּרְאֵה. וְלְבַתֵּר קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֲצַטְרִיךְ לְאַעְקָרָא אֲתֵרִין אֲלִין.
אָמַר קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, כְּבָר יְהֵבִית יֵת אַרְעָא לְאַבְרָהָם, וְהוּא אָבָא
לְכָלְא, דְּכְתִיב כִּי אֵב הַמּוֹן גִּוִּים גִּתְתִּיךָ. וְכָא יְאוּת לִי לְמַמּוּזִי בְּגִין וְכָא
אוּדַע לְאַבוּהוֹן דְּקָרִית לִיהּ אַבְרָהָם אוּהֵבִי. וּבְגִין כְּךָ אֲצַטְרִיךְ לְאוּדַע לִיהּ,
בְּגִין כְּךָ (אָמַר) וּוּי אָמַר הַמְּכַסֶּה אֲנִי מֵאַבְרָהָם אֲשֶׁר אֲנִי עוֹשֶׂה.

אָמַר רַבִּי אָבָא תָּא וּוּי (קִיָּא א) עֲנִוְתִנּוּתָא דְּאַבְרָהָם, דְּאָף עַל גַּב דְּאָמַר לִיהּ
קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וְעֵקֶת סְדוּם וְעַמּוּרָה כִּי רַבָּה. וְעַם כָּל דָּא דְּאוּרִיךְ
עַמִּיָּה וְאוּדַע לִיהּ דְּבַעִי לְמַעְבַּד דִּינָא בְּסְדוּם, לָא בְּעָא קַמִּיָּה לְשׁוּבָא לִיהּ
לְלוּט וְכָא יַעֲבִיד בֵּית דִּינָא. מֵאִי טַעֲמָא בְּגִין דְּלָא לְמַתְבַּע אֲגָרָא מִן
עוֹבְדוּי.

וְעַל דָּא שְׁלוּז קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְלוּט וְשׁוּב לִיהּ בְּגִינֵיהּ דְּאַבְרָהָם.
דְּכְתִיב וַיִּזְכֹּר אֱלֹהִים אֶת אַבְרָהָם וַיִּשְׁלַח אֶת לוּט מִתּוֹךְ הַהֶפְכָּה וְגו'. מֵאִי

Zohar Vayera

אֲשֶׁר יֵשֵׁב בְּהֵן לוֹט הָא אַתְמָר. אֲבָל בְּגִין דְּכֻלְהוּ וְזִיבִין וְלֹא אִשְׁתְּכוּז
(בנייהו), מִכְּלָהוּ דְאִית לִיה מִיַּדִּי דְזָכוּ, בַּר לוֹט. מִכְּפֹאן אוֹלִיפְנָא בְּכָל אַתְר
דְּדִירִין בֵּית וְזִיבִין וְזָרִיב אִיהוּ.

אֲשֶׁר יֵשֵׁב בְּהֵן לוֹט. (קו"א) וְכִי בְּכֻלְהוּ הָוּה יְתִיב לוֹט, אֲלֵא בְּגִיעִיה הָוּוּ יְתִבִי
דְלֵא אַתְזָרְבוּ. וְאִי תִימָא בְּזִכְוִתִּיה, לֹא. אֲלֵא בְּזִכְוִתִּיה דְאַבְרָהָם. אָמַר
רַבִּי שְׁמַעוֹן תָּא וְזִי, דְשְׁמוּשָׁא דְעֵבִיד בַּר זֵשׁ לְזִכְוִתָּהּ, הָהוּא שְׁמוּשָׁא אֲגִין
עֲלִיה בְּעֻלְמָא. וְלֹא עוֹד אֲלֵא דְאָף עַל גַּב דְאִיהוּ וְזִיבָא, אוֹלִיף מִאֲרוּזִי
וְעֵבִיד לִין.

תָּא וְזִי דְהָא בְּגִין דְאַתְזָרְבַר לוֹט בְּהַרְיָה דְאַבְרָהָם אָף עַל גַּב דְלֵא אוֹלִיף
כָּל עוֹבְדֵי, אוֹלִיף לְמַעַבְד טִיבּוּ עִם בְּרִין כְּמַה דְהָוה עֵבִיד אַבְרָהָם, וְדֵא
הוּא דְאוֹתִיב לְכָל אֲגִין קָרְתִי כָּל הָהוּא זְמַנָּא דִּיתְבוּ בְּתַר דְעָאֵל לוֹט
בִּינִייהוּ.

דף קה ע"ב

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן תָּא וְזִי, דְשְׁכִינְתָּא לֹא אֲעֲדִי מֵנִיה דְאַבְרָהָם בְּהַרְיָה
שְׁעִתָּא דְקוֹדֶשָׁא בְּרִיף הוּא אָמַר לִיה (בההוא זמנא דקודשא בריך הוא עמיה), אָמַר לִיה
רַבִּי אֲלַעֲזָר וְהָא שְׁכִינְתָּא הָוּה מְלִיל עֵמִיָּה דְהָא (בדרגא) דֵּא אַתְגְּלִי עֲלִיה
קוֹדֶשָׁא בְּרִיף הוּא דְכְּתִיב, (שמות ו) וְאָרָא אֵל אַבְרָהָם אֵל יִצְחָק וְאֵל יַעֲקֹב
בְּאֵל שְׁדִי. אָמַר לִיה הֲכִי הוּא וְדֵאִי. וְתָא וְזִי מַה כְּתִיב וְיֹאמַר "וְעֵקֶת
סְדוּם וְעַמּוֹרָה כִּי רַבָּה. בְּקִדְמִיתָא וְיִי אָמַר. וְלְבַסוּף וְיֹאמַר "וְעֵקֶת סְדוּם
וְעַמּוֹרָה וְגו'. דֵּא אִיהוּ דְרַגָּא עַלְפָּא דְאַתְגְּלִי לִיה עַל דְרַגָּא תַּתְּאָה, (דף קה ע"ב)

אַרְדָּה זָא וְאַרְאָה הַכְּצַעְקָתָה הַבָּאָה אֵלֵי עֲשׂו כְּלָה. לְמַאן קָאמַר. אִי
תִימָא לְאֲגִין מְלֹאכִין. מֵאן וְזִמָּא מְלִיל עִם דֵּא וּפְקִיד לְדָא. אֲלֵא לְאַבְרָהָם
קָאמַר דְבִרְשׁוּתִיה קִימִין אֲגִין אַתְרִי. דְבַר אֲזָר לְאֲגִין מְלֹאכִין. מַה
דְאַתְמָר לְאַבְרָהָם מַה טַּעְמָא עֲשׂו. עֲשָׂה מִבְּעֵי לִיה. מֵאִי עֲשׂו. (אלא) דֵּא
אַבְרָהָם וְשְׁכִינְתָּא דְלֵא אֲעֲדִי בִּנְיָה. (דבר אור) עֲשׂו מַה דְאַתְמָר לְמְלֹאכִין,
בְּגִין דְהָוּוּ זְמִינִין תַּמָּן וְהָוּוּ מִשְׁתְּכֻזִין לְמַעַבְד דִּינָא, וְעַל דֵּא עֲשׂו.

דְבַר אֲזָר עֲשׂו (למעבד) כְּתַרְגוּמוֹ עֵבְדוּ. וְכִי לֹא הָוּה יָדַע קוֹדֶשָׁא בְּרִיף הוּא
דְאִיהוּ אָמַר אַרְדָּה זָא וְאַרְאָה, וְהָא כְּלָא אַתְגְּלִי קְמִיָּה. אֲלֵא אַרְדָּה זָא

Zohar Vayera

מִדְרָגָא דְרוּמוֹי לְדְרָגָא דְדִינָא, וְהִינֵנוּ (היא) יְרִידָה. וְאֶרְאָה, רְאִיָּה דָא הִיא לְאֶשְׁגָּזָא עֲלֵיהוֹן בְּמֵאן דִּינָא יְדִין לֹון.

אֶשְׁכּוּן רְאִיָּה לְטַב וְאֶשְׁכּוּן רְאִיָּה לְבִישׁ. רְאִיָּה לְטַב, דְּכַתִּיב, (שְׁמוֹת ב) וַיֵּרָא אֱלֹהִים אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּדְעוּ. רְאִיָּה לְבִישׁ, דְּכַתִּיב אַרְדָּה נָא וְאֶרְאָה (נִא אֶשְׁכּוּן יְרִידָה לְטַב וְאֶשְׁכּוּן יְרִידָה לְבִישׁ. לְטַב דְּכַתִּיב, (שְׁמוֹת יט) וַיִּרְדּוּ יִי עַל הַר סִינַי. (בְּמִדְבָר יא) וַיִּרְדְּתִי וְדַבַּרְתִּי עִמָּךְ שׁב. יְרִידָה לְבִישׁ אַרְדָּה נָא בְּגִין) לְאֶשְׁגָּזָא עֲלֵיהוֹן בְּדִינָא, וְעַל דָּא אָמַר קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא הַמְּכַסֶּה אֲנִי מֵאֲבָרְהָם:

וְאֲבָרְהָם הָיוּ יְהִיָּה לְגוֹי גָּדוֹל וְעֲצוּם. מֵאֵי טַעְמָא בְּרַכָּה דָּא הָכָא. אֶלָּא בְּגִין לְאוּדְעָא דְאֶפִּילוּ בְּשַׁעֲתָא דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא יְתִיב בְּדִינָא עַל עַלְמָא לָא אֶשְׁתַּנֵּי. דְּהָא יְתִיב בְּדִינָא עַל דָּא (דִּיא לִג וְיִתִּיב) וּבְרוּמוֹי עַל דָּא וְכָלָא בְּרַנְעָא וּזְדָא וּבְשַׁעֲתָא וּזְדָא.

אָמַר רַבִּי יְהוּדָה וְהָא פְתִיב, (תְּהִלִּים סט) וְאֲנִי תַפְלִתִּי כִּי יִי עֵת רַצוֹן. זְמַנִּין דְּאִיהוּ עֵת רַצוֹן וְזְמַנִּין דְּלֹא אִיהוּ עֵת רַצוֹן. זְמַנִּין דְּשָׁמַע וְזְמַנִּין דְּלֹא שָׁמַע. זְמַנִּין דְּאֶשְׁתַּכּוּז וְזְמַנִּין דְּלֹא אֶשְׁתַּכּוּז דְּכַתִּיב, (שְׁעִיָּה נה) דְרִשׁוּ יִי בְּהַמְצָאוֹ קְרָאוּהוּ בְּהִיוֹתוֹ קְרוֹב.

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר פֶּאן לְיוּזִיד פֶּאן לְצַבּוּר. פֶּאן לְאַתֵּר וּזְד וְכָאן לְכוּלֵי עַלְמָא. בְּגִינֵי כִּי בְרִיךְ לִיה לְאֲבָרְהָם דְּאִיהוּ שְׁקִיל פְּכָל עַלְמָא דְּכַתִּיב, (בְּרַאשִׁית ב) אֵלֶּה תּוֹלְדוֹת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ בְּהַבְרָאָם (כַּתִּיב) וְתַנִּינָן בְּאֲבָרְהָם. יְהִיָּה בְּגִימְטְרִיא שְׁלֵשִׁים. הָכִי תַנִּינָן תַּלְתִּין צְדִיקִים אֲזַמִּין קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּכָל דְּרָא וְדָרָא לְעַלְמָא. פְּמָה דְּאֲזַמִּין לְאֲבָרְהָם.

הַשְּׁלֵמָה מִהַשְּׁמִטוֹת (סִימֵן יז)

לְאֲבָרְהָם. זְמַנָּא וּזְדָא זָפַק רַבִּי שְׁמַעוֹן וְזַמָּא (יח) עַלְמָא דְּוִזְשִׁיף וְאֶפִּיל וְאֶסְתַּתֵּם גְּהוּרִיָּה. אָמַר לִיה לְרַבִּי אֶלְעָזָר, תָּא וְנִזְוִי מָה בְּעֵי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְמַעַבְדַּב בְּעַלְמָא. אֲזַלוּ וְאֶשְׁכּוּזוּ וּזְד מְלֹאכָא דְּדָמֵי לְטוֹרָא רַבְרַבָּא וְאֶפִּיק תַּלְתִּין שְׁלֵהוּבִין דְּגוֹרָא מְפּוּמִיָּה. אָמַר לִיה רַבִּי שְׁמַעוֹן מָה אֶת בְּעֵי לְמַעַבְדַּב. אָמַר לִיה בְּעֵינָא לְמוֹרְבִיָּה לְעַלְמָא בְּגִין דְּלֹא שְׁכִיזִי תַּלְתִּין זְפִאִין בְּדָרָא דְּהָכִי גָּזַר קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא עַל אֲבָרְהָם דְּכַתִּיב (בְּרַאשִׁית יח) הָיוּ יְהִיָּה בְּגִימְטְרִיא תַּלְתִּין.

Zohar Vayera

אמר ליה רבי שמעון במטו מינף, זיל קמיה קודשא בריך הוא ואימא ליה, בר יוואי שכיז בארעא. אול שהוא מלאכא קמיה דקודשא בריך הוא ואמר ליה, מאריה דעלמא גלי קבר מיה דאמר לי בר יוואי. אמר ליה קודשא בריך הוא זיל אורביה לעלמא ולא תשגוז בבר יוואי.

אתא וזמיה ר' שמעון למלאכא אמר ליה אי לא תיזיל, גזורנא עקך דלא תיעול לשמיא ותהוי באתר עזא ועזאל וכד תיעול קמיה קודשא בריך הוא, אימא ליה אי לית תלתין זכאין בעלמא ליהוון עשרין דהכי פתיב לא אעשה בעבור העשרים ואי לית עשרים ליהוון עשרה דהכי פתיב לא אשויית בעבור העשרה ואי לית עשרה ליהוון תרין דאינן אנא וברי, דהכי פתיב (דברים יט) על פי שנים עדים יקום דבר, ואין דבר אלא עולם דכתיב (תהלים לג) בדבר יי שמים נעשו. ואי לית תרין, הא אית ווד ואנא הוא דכתיב (משלי י) וצדיק יסוד עולם. בה שעתא קל מן שמיא נפק ואמר, זכאה וזלקך רבי שמעון. דקודשא בריך הוא גזר לעילא ואת מבטל לתתא בודאי עקך אתמר (תהלים קמ"ה) רצון יראיו יעשה: (עד כאן מההשמטות)

פתוז ואמר, (שמואל ב כג) מן השלשים הכי נכבד ואל השלשה לא בא וגו'. מן השלשים הכי נכבד, אלין אנון תלתין צדיקים דאנן קודשא בריך הוא לעלמא ולא יבטל לון מניה. ובניהו בן יהודע פתיב ביה מן השלשים הכי נכבד איהו ווד מניהו.

ואל השלשה לא בא. דלא שקיל לתלתא אזורנין דעלמא קאים עליהו. ואל השלשה לא בא. למהוי במנינא כווד מניהו. באנן תלתין זכאין זכה למיעל בוושפנא, אבל ואל השלשה לא בא, דלא זכה לאתוברא בהו ולמהוי עמהון בווזלקא וודא. יהיה, כמה דתנינן תלתין הוה. ובגין כך קודשא בריך הוא ברכיה באנן תלתין צדיקים.

תא וזוי, אמר ליה קודשא בריך הוא לאברהם ועקת סדום ועמורה פי רבה, דהא סליקת קדמי מיה דאנן עבדין לכל עלמא, דכל עלמא מנעי רגליהו דלא למיעל בסדום ועמורה דכתיב, (איוב כו) פרץ נזל מעם גר הנשפוזים בני רגל דלו מאנוש נעו. פרץ נזל מעם גר, פרצה הוה פריץ נזל לאנן בני עלמא דעאלו לתמן. דכלהו דוומאן למאן דהו יתבי

Zohar Vayera

למיכל ולמשתתי לבר נש אזורא, שדיין ליה (בנוקבי דנקרי) בעומקא דנהרא,
ואיהו דנטיל ליה הכי נמי.

דף קו ע"א

ועל דא כלהו בני עלמא הוו נשכוזים בני רגל. דמנעי רגלייהו דלא
למיעל תמן. ומאן דעאל, דלו מאנוש נעו, דהוו דלי גופא בכפנא לא הוו
יהבי ליה למיכל ולמשתתי ואשתני דיוקניה משאר בני עלמא, דכתיב דלו
מאנוש, נעו. כתיב הכא נעו. וכתיב התם (משלי ה) נעו מעלכותיה. הכי נמי
הוו סטאן מעגלין וארוזין דלא למיעל תמן. ואפילו עופי שמיא הוו מנעי ^{דף}
^{קו ע"א} למיעל תמן דכתיב, (איוב כו) נתיב לא ידעו עיט וגו'. ובגני כף כלי
עלמא הוו צוויזין על סדום ועל עמורה ועל כלהו קרתי. דכלהו כגוונא
וזדא הוו.

ועקת סדום ועמורה פי רבה. אמר ליה אברהם. אמאי. אמר ליה
ונוטאתם פי כבדה מאד. בגני כף ארדה נא ואראה, הכצעקתה.
הכצעקתם מבעי ליה, דהא כתיב ועקת סדום ועמורה ותרי קרתי הוו,
אמאי הכצעקתה. אלא הא אוקמוה.

תא וזוי, בסטרא דתותי קלא דברדא סלקין קוטרי כלהו בכתפא
מתפנשי בוד טיף ועאלין בגו נוקבי דתהומא רבא, אתעבידו וזמש בוד.
וזד איהו כד (עלין קלין) איפא צלילין קלין דכלהו אתעבידו וזד. קלא דסליק
מתתא עאל בינייהו ואתמשכו כווד. וההוא קלא סלקא ונזתא תבעא
דינא לאתמשכא לתתא. כד האי קלא סלקא למתבע דינא כדן אתגלי
לאשגזא קודשא בריך הוא בדינא.

אמר רבי שמעון, הכצעקתה. מאן הכצעקתה, דא גזרת דינא דתבעא
דינא כל יומא. דהכי תנינן כפיה שנין קיימא גזרת דינא ותבעא מקמי
קודשא בריך הוא על דזבינו אוחי דיוסף ליוסף. בגין דגזרת דינא צוויזת
על דינא, ועל דא הכצעקתה, הבאה אלי.

במאי (ק א) הבאה אלי. דא הוא רזא כמא דאת אמר, (אסתר ב) בערב היא
באה ובפקר היא שבה. ודא הוא הבאה אלי תדיר. כגוונא דא קץ כל
בשר בא לפני והא אתמר. עשו כלה הא אתמר:

Zohar Vayera

וַיִּגַשׁ אַבְרָהָם וַיֹּאמֶר הֲאֵף תִּסְפָּה צְדִיק עִם רָשָׁע. אָמַר רַבִּי יְהוּדָה מֵאֵן
זוּמָא אַבָּא דְרוּבִינְתָא כְּאַבְרָהָם. תָּא וּזְוִי, בְּנֹזן כְּתִיב וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים לְנֹזן
קִץ כָּל בָּשָׂר בָּא לְפָנַי וְגו' עֲשֵׂה לָךְ תְּבַת עֲצֵי גֹפֶר. וְאַשְׁתִּיק וְלֹא אָמַר לִיה
מִיָּדִי. וְלֹא בָּעָא רוּבִי. אֲבָל אַבְרָהָם בְּשַׁעֲתָא דְאָמַר לִיה קוּדְשָׁא בְּרִיךְ
הוּא, זַעֲקַת סְדוּם וְעַמּוּרָה כִּי רַבָּה וְגו'. אֲרַדָּה זָא וְאַרְאָה וְגו'. מִיָּד כְּתִיב
וַיִּגַשׁ אַבְרָהָם וַיֹּאמֶר הֲאֵף תִּסְפָּה צְדִיק עִם רָשָׁע.

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, אוֹף אַבְרָהָם לֹא עֲבַד שְׁלִימוּ כְּדָקָא יְאוּת. נֹזן לֹא עֲבִיד
מִיָּדִי, לֹא הָאִי וְלֹא הָאִי. אַבְרָהָם תְּבַע דִּינָא כְּדָקָא יְאוּת דְלֹא יְמוּת זְכָאָה
עִם וּזְוִיבָא. וְשָׂרִי מוֹנָמְשִׁים עַד עֲשָׂרָה, עֲבַד וְלֹא אֲשֻׁלִים, דְלֹא בָּעָא
רוּבִי בִּין כְּה וּבִין כְּה, דְאָמַר אַבְרָהָם לֹא בְּעִינָא לְמַתְבַּע אֲגַר עוּבְדוּי.

אֲבָל מֵאֵן עֲבַד שְׁלִימוּ כְּדָקָא יְאוּת, דָּא מִשְׁהָ. דְכִינֹן דְאָמַר קוּדְשָׁא בְּרִיךְ
הוּא (שְׁמוֹת ל"ב) סְרוּ מַהֲר מִן הַדֶּרֶךְ וְגו'. עֲשׂוּ לָהֶם עֲגָל מִסֹּכָה וַיִּשְׁתַּחֲוּוּ לָהּ. מִיָּד
מִה כְּתִיב וַיּוֹזַל מִשְׁהָ אֶת פָּנָי יי אֱלֹהֵי וְגו'. עַד דְאָמַר וְעַתָּה אִם תִּשָּׂא
וּזְטָאתֶם וְאִם אֵין מוֹנָנִי זָא מִסְפָּרָה אֲשֶׁר כְּתַבְתָּ. וְאֵף עַל גַּב דְכִלְהוּ וּזְטוּ,
לֹא זֶה מִתְבָּן עַד דְאָמַר לִיה סְלוּזְתִי כְּדַבְּרָךְ. אֲבָל אַבְרָהָם לֹא אֲשַׁנּוּז אֶלָּא
אִי אֲשַׁתְּכוּז בְּהוּ זְכָאִי וְאִם לֹאוּ לֹא. וְעַל דָּא לֹא הוּא בְּעַלְמָא בְּרַשׁ דִּיגִין
עַל דְרִיָּה כְּמִשְׁהָ דְאִיהוּ רַעִיָּא מְהִיבְנָא.

וַיִּגַשׁ אַבְרָהָם וַיֹּאמֶר, אֲתַקִּין גְּרַמִּיָּה לְמַתְבַּע דָּא. אוּלִי יִמְצָאוּ שָׁם וּזְמִשִּׁים.
שָׂרָא מוֹנָמְשִׁים דְאִיהוּ שִׁירוּתָא לְמַנְדַּע, עַד עֲשָׂרָה דְאִיהוּ עֲשִׂירָאָה סוּפָא
דְכָל דְרַגִּין.

אָמַר רַבִּי יִצְחָק עַד עֲשָׂרָה, אֲלִין עֲשָׂרָה יוּמִין דְבִין רֵאשׁ הַשָּׁנָה לְיוֹם
הַכְּפוּרִים. בְּגִין כְּה שָׂרָא מוֹנָמְשִׁים עַד עֲשָׂרָה.

השכלמה מזה השבועות (סימן יז)

דְאִיהוּ שִׁירוּתָא עַד עֲשָׂרָה דְאִיהוּ עֲשָׂרָה סוּפָא דְרַגִּין וְכִינֹן דְמִטָּא עַד
עֲשָׂרָה אָמַר, מִכָּאֵן וּלְתַתָּא לֹאוּ אֲתַר לְקִיָּמָא בְּתַשׁוּבָה וְתַב וְאָמַר
אַרְבַּעִים בְּגִין דִּישְׁתַּחֲבוּן ד' קַרְיִין, וְתַב וְאָמַר שְׁלֹשִׁים בְּגִין דִּישְׁתַּחֲבוּן ג'
קַרְיִין, וְתַב וְאָמַר עֲשָׂרִים בְּגִין דִּישְׁתַּחֲבוּן תְּרִין קַרְיִין, וְתַב וְאָמַר עֲשָׂרָה בְּגִין

Zohar Vayera

ד'ישתזוב קרתא וזדא מאינזן וזמשה בגיני כף לא נזזית לתתא מן עשרה:
(עד כאן מזהשמות)

וכיון דמטא לעשרה, אמר מפאן ולתתא לאו הוא אתר דקיימא בתשובה,
בגיני כף לא נזזית לתתא מעשרה:

דף קו ע"ב

ויבאו שני המלאכים סדומה בערב וגו'. אמר רבי יוסי תא וזזי מה כתיב
לעילא וילך יי כאשר (דף קו ע"ב) כלה לדבר אל אברהם. דהא כיון דאתפרש
שכינתא מאברהם, ואברהם תב לאתריה, פדין ויבאו שני המלאכים
סדומה בערב, דהא וזד אסתלק בשכינתא, ואשתארו אנן תרין.

מדרש הנעלם (דף קו ע"א) רבי פתוז בהאי קרא (שופטים א) ואלה הגוים אשר הזניזו יי
לנסות בם את ישראל. אמר רבי וזזי הוית בההוא עלמא (ולית עלמא) קאים (ד"א ולית
מעלה) אלא באנן (דף קו ע"ב) דשליטין על רעותא דלבהון שנאמר (תהלים פא) עדות
ביהוסף שמו וגו'. אמר רב יהודה למה זכה יוסף לאותה המעלה והמלכות,
בשביל שפבש יצרו. דתנינן כל הכובש את יצרו מלכותא דשמיא אוזיל עליה.

דאמר רב אנוא לא ברא הקדוש ברוך הוא ליצר הרע אלא לנסות בו בני
אדם. ומי בעי קודשא בריה הוא לנסותא בבני נשא. אין. דאמר רב אנוא מנא
כן מודכתיב, (דברים יג) כי יקום בקרבך נביא וגו' ובא האות והמופת וגו' כי מנסה יי
אלהיכם וגו'. ולמה בעי נסותא דהא כל עובדוי דבר נש אתגלי קמיה, אלא
שלא לתת פתוזון פה לבני אדם. ראה מה כתיב ולוט יושב בשער סדום, דההוה
יתב לנסותא לברייתא.

אמר רבי יצזוק מאי דכתיב (ישעיה ז) והרשעים פים נגרש וגו'. אפלו בשעת דינו
של רשע הוא מעיז פניו ואזי הוא ברשעתו קיים, ראה מה כתיב טרם ישכבו
וגו'. אמר רבי יצזוק כשם שברא קודשא בריה הוא מן ערן בארץ כף ברא
גיהנם בארץ. וכשם שברא מן ערן למעלה כף ברא גיהנם למעלה.

מן ערן בארץ דכתיב, (בראשית ב) ויטע יי אלהים מן בערן וגו'. גיהנם בארץ דכתיב,
(איוב י) ארץ עיפתה כמו אופל וגו'. מן ערן למעלה דכתיב, (שמואל א כה) והיתה נפש
אדוני צרורה בצרור הזוים את ה' אלהיה וכתב, (קהלת יב) והרוזן תשוב אל
האלהים אשר נתנה.

Zohar Vayera

גֵּיהֶנָּם לְמַעַלְהָ דְכַתְיִיב וְאֵת זָפְשֵׁי אִיבִיךָ יִקְלַעְנָהּ בְּתוֹךְ כַּף הַקְּלַעַ. עֵן עֵדָן לְמַטָּה כְּדִקְאֻמְרוּן. עֵן עֵדָן לְמַעַלְהָ לְנִשְׁמַתָּן שֶׁל צְדִיקִים גְּמוּרִים לְהַיּוֹת נְזוּנִין מֵאוּר הַגְּדוּל שֶׁל מַעַלְהָ. גֵּיהֶנָּם לְמַטָּה לְאוֹתָם הָרְשָׁעִים (דִּישְׂרָאֵל) שֶׁלֹּא קִבְּלוּ בְּרִית מִיְלָה וְלֹא הֶאֱמִינוּ בְּהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא וְדָתוֹ וְלֹא שָׁמְרוּ שִׁבְתָּ, וְאִלוּ הֵם עוֹבְדֵי כּוֹכָבִים וּמְזֻלוֹת שְׁגֵדוּנִים בְּאֵשׁ, שְׁנַאֲמַר (יוֹזְקָאֵל טו) מִהֲאֵשׁ יֵצְאוּ וְהֲאֵשׁ תֵּאֱכֹלֶם וְגו'.

וְכַתְיִיב (יִשְׁעִיָּה טו) וַיֵּצְאוּ וַרְאוּ בְּפִגְרֵי הָאֲנָשִׁים וְגו'.

גֵּיהֶנָּם לְמַעַלְהָ לְאוֹתָם פּוֹשְׁעֵי יִשְׂרָאֵל שֶׁעֲבָרוּ עַל מִצְוֹת הַתּוֹרָה וְלֹא וָזָרוּ בְּתִשׁוּבָה שְׁדוּוּזִים אוֹתָם לְזוּזִין עַד שֶׁיִּקְבְּלוּ עֲנָשׁ. וְהוֹלְכִים וְסוֹבְבִים כָּל הָעוֹלָם שְׁנַאֲמַר (תְּהִלִּים יב) סָבִיב רְשָׁעִים יִתְהַלְכֹּן. וְשֵׁם גְּדוּנִים שְׁנִים עֶשֶׂר וּדְשֵׁי, לְאֹנוּר כֵּן מְדוּרָם עִם אוֹתָם שֶׁקִּבְּלוּ עֲנָשׁ בְּמוֹתָם (דָּף קז ע"א) כָּל אֹנוּד וְאֹנוּד כְּפִי הַמְּקוֹם הָרְאוּי לּו'.

וְהָרְשָׁעִים שֶׁל הָעוֹבְדֵי כּוֹכָבִים וּמְזֻלוֹת גְּדוּנִים תְּמִיד בְּאֵשׁ וּבַמַּיִם וְשׁוֹב אֵינָם עוֹלִים שְׁנַאֲמַר וְאֵשׁ לֹא תִכְבֶּה. מִשְׁפָּט הָרְשָׁעִים בְּגֵיהֶנָּם כְּמִתְיָב וַיִּי הַמְטִיר עַל סְדוּם וְעַל עַמּוּרָה גְּפָרִית וְאֵשׁ וְגו' וְשׁוֹב אֵינָם עוֹלִים וְלֹא יִקְוּבוּ לְיוֹם הַדִּין שְׁנַאֲמַר (דְּבָרִים כט) אֲשֶׁר הִפָּךְ יִי בְּאִפּוֹ וּבְזוּמָתוֹ, בְּאִפּוֹ בְּעוֹלָם הַזֶּה. וּבְזוּמָתוֹ בְּעוֹלָם הַבָּא.

אָמַר רַבִּי יֵצְוֹק לְהֵאֵי גְוֹנָא אֵית גֵּן עֵדָן לְמַעַלְהָ וְאֵית גֵּן עֵדָן לְמַטָּה. אֵית גֵּיהֶנָּם לְמַטָּה וְאֵית גֵּיהֶנָּם לְמַעַלְהָ. אָמַר רַבִּי יַעֲקֹב הָרְשָׁעִים שֶׁקִּלְקְלוּ בְּרִית מִיְלָה שִׁבְתָּם וּזְכָלוּ שִׁבְתָּ בְּפִרְהָסִיא וּזְכָלוּ אֵת הַמּוֹעֲדוֹת וְשִׁכְפְּרוּ בְּתוֹרָה וְשִׁכְפְּרוּ בְּתוֹנִית הַמּוֹתִים וְכַדּוּמָה לָהֶם יוֹרְדִים לְגֵיהֶנָּם שֶׁלְמַטָּה וְגְדוּנִים שֵׁם וְשׁוֹב אֵינָם עוֹלִים. אֲבָל יִקְוּבוּ לְיוֹם הַדִּין וְיִקְוּבוּ לְתוֹנִית הַמּוֹתִים, וְעֲלִיָּהֶם נֶאֱמַר (דִּישְׂרָאֵל יב) וְרַבִּים מִיִּשְׂרָאֵל אֲדַמּוּת עֶפְרַיִם יִקְיָצוּ אֶלֶּה לְזוּזֵי עוֹלָם וְגו'. וְעֲלִיָּהֶם נֶאֱמַר (יִשְׁעִיָּה טו) וְהָיוּ דְרָאוּן לְכָל בְּשָׂר. מִה דְרָאוּן, דִּי רָאוּן, שֶׁהַכֹּל יֵאמְרוּ דִּי בְּרָאִיתֶם. וְעַל הַצְּדִיקִים שֶׁבִּישְׂרָאֵל נֶאֱמַר (יִשְׁעִיָּה ט) וְעַמָּךְ כָּלֶם צְדִיקִים וְגו', (ע"כ מוֹדֵרֵשׁ הַנַּעֲלָם).

כִּיּוֹן דְּזוּמָא לֹוֹט לֹוֹן, רְהֵט בְּתַרְיִיהוּ. מֵאֵי טַעֲמָא, וְכִי כָּל אֲנוּן דְּהוּוּ אֲתִיּוֹן אִיהוּ אֲעִיל לֹוֹן לְבִיתִיהָ וְיִהִיב לֹוֹן לְבִיכָל וְלְמִשְׁתֵּי וּבְנֵי מִתָּא הִיךְ לֹא קִטְלִין לִיהָ, דְּהָא לְבִרְתִּיהָ עֲבָדוּ דִּיעָא. וּמֵאֵי הוּא. דְּבִרְתִּיהָ דְּלֹוֹט יִהְיֶה פִתְא דְּנִהֲמָא לְזוּד עֲנָא, יִדְעוּ בָּהּ, שְׁפִינָה דּוּבְשָׂא וְאוֹתְבוּנָה בְּרִישׁ אֵיגְרָא עַד דְּאֲכֻלוּהָ צְרַעִי. אֲפֹל בְּגִין דְּהָוָה בְּלִילִיא וְזָשִׁיב דְּלֹא יִסְתַּכְּלוּן לִיהָ בְּנֵי מִתָּא, וְעַם כָּל דָּא כִּיּוֹן דְּאֲעָלוּ לְבִיתָא אֲתַכְנָשׁוּ כְּלָהוּ וְאִסְוֹרוּ לְבִיתָא.

Zohar Vayera

אמר רבי יצחק אמאי רהט לוט אפתרייהו, (אלא בגין) דכתיב וירא לוט וירץ לקראתם. רבי וזקיה ורבי ייסא. ווד אמר דיוקנא דאברהם וזמא עמהון. ווד אמר שכינתא אתמא עלייהו. פתיב הכא וירא לוט וירץ לקראתם, וכתיב הָתָם וירץ לקראתם מפתחו האהל. מה להלן וזמא שכינתא, אוף הכא וזמא שכינתא.

וירא לוט וירץ לקראתם ויאמר הנה נא אדני באכף דלית גוי' יוד. סורו נא, גשו נא מבעי ליה, מאי סורו נא. אלא לאהדרא לון סורגיה דביתא בגין דלא יוזמון לון בני מתא, ולא יעלון באורו מישר לביתא, ובגין כך סורו נא.

דף קז ע"א

רבי וזקיה פתו (א"ב כו) כי הוא לקצות הארץ יביט תזות כל השמים יראה. כמה אית לון לבני נשא לאסתכלא בעובדי דקודשא בריה הוא, ולאשתדל באורייתא יממא וליילי, דכל מאן דאשתדל באורייתא, קודשא בריה הוא אשתבוז ביה לעילא, ואשתבוז ביה לתתא, בגין דאורייתא אילנא דזיי איהי לכל אנון דעסקין בה למיהב לון וזיין בעלמא דין (דף קז ע"א) ולמיהב לון וזיין בעלמא דאתי.

תא וזיי, כי הוא לקצות הארץ יביט. למיהב לון מזונא ולספקא לון מכל מה דאצטריכו, בגין דאיהו אשגוז בה תדיר, דכתיב, (דברים יא) תמיד עלי יי אלוהיה בה מרשית השנה ועד אחרית שנה. בגין דארץ דא מה פתיב בה (משלי לא) ממרוק תביא לזמא, ולבתר איהי יהבת מזונא וטרפא לכל אנון וזיין ברא דכתיב (משלי לא) ותקם בעוד לילה ותתן טרף לביתה וזק לזערותיה.

ועל דא כי הוא לקצות הארץ יביט תזות כל השמים יראה. לכלהו בני עלמא למיהב לון מזונא וספוקא לכל מה דאצטריף כל ווד ווד דכתיב (תהלים קמה) פותחו את ידה ומשביע לכל וזי רצון. דבר אזור כי הוא לקצות הארץ יביט. לאסתכלא עובדי דבר נש ולאשגוזא בכל מה דעבדי בני נשא בעלמא. תזות כל השמים יראה. מסתכל וזומי לכל ווד ווד.

Zohar Vayera

תָּא וַזַּי, כִּינן דְּוַמָּא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא עוֹבְדִין דְּסְדוּם וְעִמּוּרָה, שְׂדֵר לֹון
לְאַנּוּן מִלְּאָכִין לְוַזְבְּלָא לְסְדוּם. מַה כְּתִיב וַיֵּרָא לוֹט וַזַּמָּא לְשִׁכְנֵתָא. וְכִי
מֵאן יְכִיל לְמוּזְמֵי שְׁכִינְתָא, אֶלָּא וַזַּמָּא וְזֵהָרָא וְזַד דְּזֵהָרִיר דְּקָא סְלֶקָא עַל
רִישֵׁיהוּ. וְכַדִּין וַיֹּאמֶר הֲגֵה זָא אֲדַעֵי בְּאַלְיָף דְּלִית כְּמַה דְּאַתְמַר, וּבְגִין
שְׁכִינְתָא הַהוּא זְהִירוּ דְּזֵהָרִיר קְאָמֵר, סוּרוּ זָא אֶל בֵּית עֲבָדְכֶם וְלִיעּוּ וְרוּזְצוּ
רְגְלֵיכֶם.

לֹא עֲבַד הָכִי אַבְרָהָם, אֶלָּא בְּקַדְמֵיתָא אָמֵר וְרוּזְצוּ רְגְלֵיכֶם וּלְבַתֵּר
וְאַקְוֹזָה פֶּת לְוַזְם וְגו'. אֲבָל לוֹט אָמֵר סוּרוּ זָא אֶל בֵּית עֲבָדְכֶם וְלִיעּוּ.
וּלְבַתֵּר וְרוּזְצוּ רְגְלֵיכֶם וְהִשְׁכַּמְתֶּם וְהִלַּכְתֶּם לְדַרְכְּכֶם. בְּגִין דְּלֹא
יִשְׁתַּמּוּדְעוּן בְּהוּ בְּגֵי זֵשָׁא.

וַיֹּאמְרוּ לֹא כִי בְּרוּזְבֵי זְלִין. בְּגִין דְּכָךְ הוּוּ עֲבָדֵי אֹרְוּזִין דְּעֹאֲלִין תַּמָּן לֹא
הָוֵה בַּר זֵשׁ דִּיכְנֹוּשׁ לֹון לְבֵיתָא, וְעַל דָּא אָמְרוּ לֹא כִי בְּרוּזְבֵי זְלִין. מַה
כְּתִיב וַיִּפְצַר בָּם מְאֹד וְגו'. תָּא וַזַּי כַּד קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא עֲבִיד דִּיעָא
בְּעַלְמָא, שְׁלִיזָא וְזָדָא עֲבִיד לִיהַ, וְהִשְׁתָּא וְזַמִּינָן תְּרֵי שְׁלוּוֹנֵי, אֲמַאי וְכִי לֹא
סִגֵי בְּוֹד. אֶלָּא וְזַד הָוֵה, וּמַה דְּאָמֵר תְּרֵי (הַכִּי הוּא וְדָא בְּגִין דְּוֹד) וְזַד הָוֵה לְאַפְקָא
לִיהַ לְלוֹט וּלְשׁוּבָא לִיהַ, וְוֹד לְמַהֲפָךְ לְקַרְתָּא וּלְוַזְבְּלָא אֲרַעָא, וּבְגִין כִּךְ
אִשְׁתָּאֵר וְזַד:

וַיִּי הַמְטִיר עַל סְדוּם וְעַל עִמּוּרָה וְגו'. רַבִּי וַזַּיָּא פְּתוּז (יְשִׁיעִיה יב) הֲגֵה יוֹם יִי בָּא
אַכְזָרִי וְגו'. הֲגֵה יוֹם יִי בָּא, דָּא בִי דִיעָא לְתַתָּא. בָּא כְּמַה דְּאַתְמַר. (קו ז)
הַבָּאָה אֲלֵי (עשׂו). בְּגִין דְּלֹא עֲבִיד דִּיעָא עַד דְּעֹאֲל וְנָטִיל רְשׁוּ, כְּזַוְנָא דָּא
קִץ כָּל בְּשָׂר בָּא לְפָנֵי.

דף קז ע"ב

דְּבַר אֹזֵר הֲגֵה יוֹם יִי בָּא. דָּא הוּא מוּזְבְּלָא לְתַתָּא כַּד זָטִיל זְשַׁמְתָּא, בְּגִינֵי
כִּךְ אַכְזָרִי וְעִבְרָה. לְשׁוּם הָאָרֶץ לְשַׁמָּה, דָּא סְדוּם וְעִמּוּרָה. וְוֹזְטָאִיהַ (דף קז
ע"ב) יִשְׁבִּיד בּוּמְנָה. אֲלִין יְתַבֵּי אֲרַעָא. מַה כְּתִיב בְּתַרִּיהַ כִּי כּוֹכְבֵי הַשָּׁמַיִם
וּכְסִילֵיהֶם וְגו'. דְּהַא מִן שְׁמַיָּא אֲמַטֵּר עֲלֵיהוֹן אִשָּׁא, וְאַעֲבַר לֹון מִן עַלְמָא.
לְבַתֵּר מַה כְּתִיב אֹקִיר אֲנֹוּשׁ בּוּפּוּ וְגו'. דָּא אַבְרָהָם דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
סְלִיק לִיהַ עַל כָּל בְּגֵי עַלְמָא.

רבי יהודה אוקים לון להני קראי ביומא דאתנורב בי מקדשא, דבההוא יומא אתנושכו עלאי ותתאי, ואתנושכן שמיא וכוכביא. רבי אלעזר מוקים להני קראי ביומא דיוקים קודשא בריה הוא לכנסת ישראל מעפרא, וההוא יומא יתידע לעילא ותתא, דכתיב, (זכריה יד) והיה יום אוןד הוא יודע לני. וההוא יומא יומא דנוקמא איהו, דזמין קודשא בריה הוא לנקמא בשאר עמין עובדי עבודת כוכבים ומזלות.

וכד קודשא בריה הוא יעביד נוקמין בשאר עמין עובדי עבודת כוכבים ומזלות, כדין אוקיר אנוש מפוז דא מלכא משיוזא דיסתלק ויתייקר על כל בני עלמא, וכל בני עלמא יפלזון ויסגדון קמיה דכתיב, (תהלים עב) לפניו יכרעו צינים וגו' מלכי תרשיש וגו'. תא וזוי, אף על גב דנבואה דא אתמר על בבל, בכולא אתמר. דהא וזמין בהאי פרשתא דכתיב (ר"ל סמוך כפ שלמעלה שכ בה אוקיר אנוש וגו' ואולי לדעת הזוה"ק וד פר היא) כי ירום יי את יעקב. וכתיב ולקווים עמים והביאום אל מקומם.

ויי המטיר על סדום. דא דרגא דבי דינא לתתא דנטיל רשו מעילא. רבי יצחק אמר דעביד דינא ברוזמי. דכתיב מאת יי מן השמים. בגין לאשתכחא דינא ברוזמי. ואי תימא מאי רוזמי הכא דכתיב ויהי בשנות אלהים את ערי הכפר ויזכר אלהים את אברהם וגו'. ולבתר נפקו מניה תרין אומין שלמין, וזכה דנפיק מניה דוד ושלמה מלכא.

וזמי מה פתיב ויהי פהוציאם אותם הווצה ויאמר וגו'. תא וזוי (סג א) בשעתא דדינא שרי בעלמא, הא אתמר דלא ליבעי לבר נש לאשתכחא בשוקא, בגין דכיון דשריא דינא לא אשגוז בין זפאה וזוייבא, ולא בעי (לאסתכלא) לאשתכחא תמן. והא אתמר דבגין כף אסתים גוז בתובה ולא ישגוז בעלמא בשעתא דדינא יתעביד. וכתיב (שמות יב) ואתם לא תצאו איש מפתחו ביתו עד בקר עד דיתעביד דינא. ובגין כף ויאמר המלט על נפשך אל תביט אוריה וגו'.

רבי יצחק ורבי יהודה הוו אולי בארוא. אמר רבי יהודה לרבי יצחק דינא דעביד קודשא בריה הוא במבול ודינא דסדום, תרווייהו דינן דגיהנם הוו בגין דזוייבי גיהנם אתדנו במיא ובאשא.

Zohar Vayera

סְטָרֵי תוֹרָה תּוֹסֵפֶתָא קְטוֹרֵי רְמָאֵי, הוֹרְבֵינֵי (עֵינן סוּף הַסֵּפֶר ס"ב) דְּבְדוּרֵי. (ז"א דבורי וז"א דבוריני) וְזַכִּימֵינן בְּסַכְלֵתְנֵנוּ, יִסְתַּכְלֹן לְמַנְדַּע, בְּשַׁעֲתָא דְרִישָׁא וְזוּרָא אֲתֵקִין כְּרִסְיָא עַל גְּבֵי סְמִכִין דְּאַבְגִּין דְּמַרְגְּלִיטָן טַבָּן. בֵּין אֲנֹן אַבְגִּין אֵית זוּד מַרְגְּלִיטָא שְׁפִירָא בְּזוּזוֹ יָאָה בְּרִיָּא קוּמְטָרָא דְקֶנְטָרָא (ז"א דקיסרא) דְּמַלְהֵטָא בְּעֵי גְּוֹנִין, אֲנֹן עֵי גְּוֹנִין מַלְהֵטָן לְכָל סֵטֶר.

אֲלִין עֵי מִתְפָּרְשָׁאן מַגּוֹ גְּוֹנִין. אֲלִין זִיקִין בְּזִיקִין דְּנִצְיָצִין לְד' סְטָרֵי עֲלָמָא, הֵכָּא אֵיתָא זִיקָא תְּקִיפָא דְסֵטֶר שְׂמַאכָא דְאַתְאֲזוּד בְּשַׁמְיָא. אֲנֹן גְּוֹנִין שְׂבָעִין (רַמְבַּל ז) דִּינָא יְתִיב וְסַפְרִין פְּתִיזוּ. מִהֵכָּא נְפָקֵי גֵירִין וְסִיפִין וְרוּמוֹזִין וְאַשָׁא דְקוּסְטָרָא. וְאַתְאֲזוּד אֲשָׁא תְּקִיפָא דְנְפָקָא מִשְׁמִימֵי בֵיהּ, וְכֵד אֲתֵאֲזוּד אֲשָׁא עֲלָאָה בְּאֲלִין דְּלִתְתָּא, לִית מֵאן דִּיכִיל לְאַתְפָּר רּוּזָא וְדִינָא.

עֵינִין לְהֵטִין כְּטִיסִין דְּזוּרָא, גְּזוּיָת בֵּיהּ לְעֲלָמָא. וּוֵי מֵאן דְּאַעֲרַע בֵּיהּ, וְזַמֵּר וְזַרְצִין (ס"א זורבין), אִיהוּ זוּרְבָא שְׂנַנָּא בִידֵיהּ, לָא זַוִּיס עַל טַב וְעַל בִּישׁ. דְּהָא (ס"א פסקא) פְּתָקָא דְאַנֹן שְׂבָעִין בְּרִשׁוֹ דְאַתְאֲזוּד הֵהוּא סְטָרָא דְשַׁמְיָא גְּזוּיָת בִּידָא שְׂמַאכָא בְּכַמְהָ דִּינִין, אֲתֵהֲפֵר בְּכַמְהָ גְּוֹנִין, הַפּוּךְ בְּכָל יוּמָא, אִיהוּ אֲקָרִי כְּרַם זְלָת דְּמִתְקַנָּא לְגַבֵּי בְּנֵי אָדָם. כָּל גְּוֹנִין דְּכָלִי זַעֲמוֹ דְּקוּדְשָׁא בְּרִיָּה הוּא בֵּיהּ אֲתֵנוּזִין. וְאַנֹן יְתִבִין בְּרוּבֵי דְעֲלָמָא, וּבְנֵי נְשָׂא בְּסַכְלֵתָא דְלֵהוֹן לָא מִשְׁגְּזוּי בֵּהוֹן. גְּפִרִית וְאַשׁ הַתּוֹכָא דְמִיָּא וְאַשָׁא דְמִתְהַתְּכֵי מִן שְׂמִיָּא אֲתֵאֲזוּדוֹ דָּא בְּדָא וְגְזוּת עַל סְדוּם. וּוֵי לְזוּזֵיבֵיָּא דְלָא מִשְׁגְּזוּיָן עַל יְקָרָא דְמֵאֲרִיהוֹן:

א. עֲשֶׂרָה שְׂמֵהָן גְּלִיפֹן בְּהוֹרְמְנוּתָא דְמַלְכָּא. (פִּירוּשׁ הַשֵּׁם בְּמַלְכוּא עֶשֶׂר אוֹתוּת יוֹד ה"א ו"ו ה"א).
ב. עֶשֶׂר אֲנֹן וְסַלְקִין לְזוּזֵיבֵין סְגִי. (פ"י יוד עולה כ, יוד הא עולה כ"ו, יוד (ג"ל ה"ו) הא ויו עולה מ"ב, י יוד יד ידוד עולה ע"ב). ג. שְׂבָעִין (הם ע"ב ונקראים ד' מוֹזוּת שְׂכִינָה וְהם לְמַטָּה מִמַּלְכוּת). גְּוֹנִין מַלְהֵטֵי לְכָל סֵטֶר. נְפָקֵי מַגּוֹ שְׂמֵהָן דְּאַגְלִיף רְזָא דְעֵי שְׂמֵהָן דְּמַלְאֲכֵיָּא. דְאַנֹן בְּרָזָא דְשַׁמְיָא.

וְאַנֹן מִיכָאֵל גְּבִרְיָאֵל רַפְאֵל זוּרִיָּאֵל. קַמִּיָּן "קְדוּמִיָּאֵל" מַלְכִּיָּאֵל "צְדִיקִיָּאֵל. פְּתִיזוּ "פְּדִיָּאֵל" תּוּבִיָּאֵל "זוּשְׁדִיָּאֵל. צְרִי "צְדִיקִיָּאֵל" רְזִיָּאֵל "יוֹפִיָּאֵל. סְגוּל "סְטוּטְרִיָּה" גְּזוּרִיָּאֵל "וְהִרִיָּאֵל ז"א וְרִדִיָּאֵל" לְמוּאֵל. וְזֶרֶק "רַהֲטִיָּאֵל" וְזוּזְקִיָּאֵל "קְדִישִׁיָּאֵל. שֵׁב"א "שְׂמֵעָאֵל" בְּרַכִּיָּאֵל (ז"א שְׂכִנְיָאֵל וְז"א בְּרַקִּיָּאֵל) "אֵהִיָּאֵל. וּזְל"ם וְזִנְיָאֵל "לֵהִדִּיָּאֵל" מוּזְזִיָּאֵל. (ז"א וְזִנְיָאֵל לִיעִדִּיָּאֵל מִלְכִּיָּאֵל). "עֲנִיָּאֵל עֲנָאֵל אֵהִנְיָאֵל רוּזְמִיָּאֵל עוּזְרִיָּאֵל (ז"א ש"בִּנְאֵל רְוּמִיָּאֵל קְדוּמִיָּאֵל. שְׂרָק. וְזַכְמִיָּאֵל רְמוּיָּאֵל קְרִישִׁיָּאֵל. וְזֶרֶק) סְנַנְיָהּ וְדִרְגְּזִיָּהּ רְסִיָּסִיָּאֵל דּוּמִיָּאֵל "וּזוּזִיָּאֵל" זְכִרִיָּאֵל "וְאַרִיָּאֵל" הֵינְיָאֵל דְּנִדְאֵל גְּדִיָּאֵל בְּדִיָּאֵל אֵנְפִיָּאֵל וְעַדִּיָּאֵל, אֵל אֲדִנִּי עַל כְּלָהוּ. ד (פִּירוּשׁ כְּשֵׁעִיב מַלְאָכִים מִתּוֹכֵהוֹן בְּמַלְכוּת אוֹ נְקָרָא מַלְכוּת הוּא בֵּית דִּינוֹ בְּלִשׁוֹן וְהוּא).

Zohar Vayera

השלכמה מזההשמטות (סימן ב"ט)

"אהניאל" ברקיאל "גדיאל" דומיאל "הדריאל" ודרגזיה "זהריאל" וזניאל
"טהריאל" יעזריאל "כרעיאל" לבדיאל "מלכיאל" נהריאל "סניה" ענאל "פתוויאל"
"צוריאל" קנאל "רמיאל" שעריאל "תבכיאל":

סדר תשר"ק

"תפוריא" שכניאל "רנאל" קמריה "צוריה" פסיסיה "עיריאל" סמכיאל "זריאל"
"מדונייה" לסניה "כמסריה" ריאל "טסמסיה" וזניאל "זכראל" ודריאל "הניאל"
"דנבאל" גדיאל "בדאל" אדירירון אדני על כולהו וכו': (עד כאן מזההשמטות)

כד מתווצרן כלהו כנודא ברזא ונדא בנויקלא עלאה, כדן אקרי וידוד כלא
בכללא ונדא. מאת יי מן השמים, שמה קדישא דאתגלף בע' שמהן אורנין רזא
דשמים. ואלין אנון שבעין דשלטין על אלין ע' דינין רזא דיהו"ה, ואלין שבעין
שמהן בקדושה יהו"ה שמים. ה (פירוש שם של ע"ב גשרים היוצא מפסוק ויסע ויבא ויט אלו הם נקראים
שמים, ואותם ע"ב מלאכים של מטה במלכות מקבלים מע"ב של מעלה, ונוטלין מהן).

אלין נטלין מאלין וידוד. ו (פירוש מלכות מתפארת). נטיל מאת ידוד דא מן דא. א (פירוש סוד
של אותן ע"ב שמות הוא שם ידוד, והוא הרכוב עליהן כנשמה לגוף). ואלין תלין מאלין, תתאין בעלאין,
וכלא קשורא ונדא. ובהאי קודשא בריה הוא אשתמודע ביקריה. ו (פירוש ע"ב
מלאכים של מטה מתווצרים בע"ב שמות של מעלה הנקראים שמים). שמים דאנון ע' רזא ידוד, דא איהו
ברזא דשבעין ותרין שמהן ואלין אנון דנפקי מן ויסע ויבא ויט. והו"ו יל"י סי"ט
על"ם מזה"ש לל"ה אכ"א כה"ת הז"י אל"ד לא"ו הה"ע. וזלק ראשון ברוך שם
כבוד מלכותו לעולם ועד יז"ל מב"ה הר"י הק"ם לא"ו כל"י לו"ו פה"ל זל"ה יי"י
מל"ה וזה"ו. וזלק שני ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד נת"ה הא"א יר"ת
שא"ה רי"י או"ם לכ"ב וש"ר יה"ו לה"ו כו"ק מז"ד. וזלק שלישי ברוך שם כבוד
מלכותו לעולם ועד אנ"י וזע"ם רה"ע יי"ז הה"ה מי"ה וו"ל יל"ה סא"ל ער"י עש"ל
מי"ה. וזלק רביעי ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד והו"ו דנ"י הו"ו ש"עמ"ם
ננ"א נ"ת מב"ה פו"י נמ"מ יי"ל הר"ו מצ"ר. וזלק חמישי ברוך שם כבוד מלכותו
לעולם ועד ומ"ב יה"ה ענ"ו מו"י דמ"ב מז"ק אי"ע וזב"ו רא"ה יב"מ הי"י מו"ם,
וזלק ששי ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד.

ואלין אנון שבעין שמהן דשלטין על שבעין דרגין תתאין רזא וידוד. אלין שבעין
שמהן ידוד רזא דאקרי שמים. שבעא רקיעין אנון דסלקין לשבעין שמהן שמה
קדישא, ודא איהו וידוד המטיר. מאת ידוד מן השמים. סתרא דסתרין לחכימין

Zohar Vayera

אתמסר. שְׁמָא (דף קט ע"א) דא דאקרי שְׁמַיָּם מְנִיָּה אַתְּבָרִי סִתְרָא דִּיאַקְרִי אָדָם. וְשִׁבְּן שְׁיִיפִי גֻּפָא דִּיאֲנֹן וְוִישְׁבֹן מֵאֲתָן וְאַרְבְּעִין וְתַמְנָא שְׁיִיפִין. וְשִׁבְּן אֲתוּוּהִי מֵאֲתָן וְשִׁית סְרִי, שְׁמָא דִּיאֵיהוּ רִזָּא וְסִתְרָא כֻּלְּלָא דְכָל אֲוִרִיתָא בְּכ"ב אֲתוּוֹן וְעֶשֶׂר אֲמִירָן, בְּגִין דְּהָא שְׁמָא דִּיאֵיהוּ רִזָּא וְסִתְרָא כֻּלְּלָא דְכָל אֲוִרִיתָא בְּכ"ב אֲתוּוֹן וְתַרְיִן שְׁבִילִין דִּיאֲתַפְלִיכֵן בֵּיהּ, הָא מֵאֲתָן וְאַרְבְּעִין וְתַמְנָא שְׁיִיפִין דְּגֻּפָא רִזָּא דִּיאַקְרִי אָדָם דְּשִׁלִּיט עַל כְּרִסְיָא. רִזָּא דְּשִׁבְּעִין דְּלִתְתָּא, וְסִתְרָא דִּיאֵיהוּ דְּכִתְיֵב (יחזקאל א) וְעַל דְּמוֹת הַכֹּסֵא דְּמוֹת כְּמִרְאָה אָדָם עֲלִיו מְלַמְעֵלָה, וְדָא הוּא סִתְרָא דְּכִתְיֵב וְיִי הַמְטִיר עַל סְדוּם וְגו' מֵאֲתָן יי מִן הַשְּׁמַיָּם. וְכֻלָּא וְזָד וּמְלָה וְזָדָא, וְסִתְרָא וְזָדָא לְוִכִּימֵי לְבָא אֲתַמְסֵר, זְכָאָה (ד"א ל"ג איהו) וְוִלְקָהוֹן בְּעֵלְמָא דִּין וּבְעֵלְמָא דִּיאֵתִי.

סְדוּם גְּזָר דִּינָא דְּלִהוֹן עַל דְּמִנְעוּ צְדָקָה מְנִיָּהוּ, כְּמָא דִּיאֵת אָמַר, (יחזקאל י) וְיָד עֲנִי וְאֲבִיוֹן לֹא הוֹזִיקָהּ. וּבְגִין כֶּף דִּינָא לֹא הוּא אֲכָא מִן שְׁמַיָּם. צְדָקָה וְשְׁמַיָּם כֻּלָּא וְזָד וְכִתְיֵב, (תהלים קמ) כִּי גָדוֹל מַעַל שְׁמַיָּם וְזָדָא, וּבְגִין דְּתַלְמִיא צְדָקָה בְּשְׁמַיָּה (נ"א בְּשְׁמַיָּם) דִּינָא הוּא מִשְׁמַיָּם דְּכִתְיֵב מֵאֲתָן יי מִן הַשְּׁמַיָּם.

דִּינָא דִּישְׂרָאֵל מֵהָאִי אֲתַר דְּכִתְיֵב, (איכה ד) וַיִּגְדַּל עֵוֹן בֵּית עַמִּי מִוִּטְאֵת סְדוּם. וְאַקְרִי יְרוּשָׁלַם אֲוִוֹת לְסְדוּם כְּמָא דִּיאֵת אָמַר, (יחזקאל י) הִנֵּה זֶה הָיָה עֵוֹן סְדוּם אֲוִוֹתָהּ, וְדִינָהוֹן הוּא מִן שְׁמַיָּא דִּינָא וְזָדָא כְּסְדוּם עַל דְּמִנְעוּ צְדָקָה מְנִיָּהוּ. בְּרִי דָּא אֲתַתְּפֵךְ וְדָא אֲתַתְּרֵב, דִּיאֵת לָהּ תִּקְוָמָה, וְדָא לִית לָהּ תִּקְוָמָה, (ע"כ סתרי תורה).

אָמַר רַבִּי יְצוּק סְדוּם בְּדִינָא דְּגִיְהֵנָם אֲתַדִּין, דְּכִתְיֵב וְיִי הַמְטִיר עַל סְדוּם וְעַל עֲבוּרָה גְּפָרִית וְאֵשׁ מֵאֲתָן יי מִן הַשְּׁמַיָּם. דִּיאֵת מִסְטֵרָא דְּבִינָא וְדָא (ע"כ סוף הספר סימן ב) מִסְטֵרָא דִּיאֵשׁ. דִּיאֵת וְדָא הוּא דִּינָא דְּגִיְהֵנָם, וְוִיבִין דְּגִיְהֵנָם בְּתַרְיִן דִּינִין אֲלִין אֲתַדִּינוּ.

דף ק"ז ע"א

אָמַר לִיה דִּינָא דְּוִיבִי דְּגִיְהֵנָם תְּרִיסֵר יְרוּזִי, וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא סְלִיק לִוִן מְנִיָּהֵנָם, וְתַמֵּן מִתְּלַבְּגִין וְיַתְבִּין לְתַרְעָא דְּגִיְהֵנָם, וְוִימָאן אֲנֹן וְוִיבִין דְּעֵאֲלִין וְדִינִין לִוִן תַּמֵּן, וְאֲנֹן תַּבְּעֵי רִזָּא עֲלִיָּהוּ. וְלְבַתֵּר קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וְוִיבִין עֲלִיָּהוּ וְאֵעִיל לִוִן לְדוּכְתָא דִּיאֲצֵטְרִיךְ לִוִן. מֵהָאִי יוּמָא וְלִהְלָאָה גֻּפָא אֲשַׁתְּכֵךְ בְּעֵפְרָא וְנִשְׁמַתָּא יְרִתָּא (דף ק"ז ע"א) אֲתַרָּה כְּדִוּוּזִי לָהּ. (נ"ז ס"א).

תָּא וַוּי דְּהָא אֲתֵמַר דְּאֶפִּילוּ אַנּוּן בְּנֵי טוֹפְנָא לָא אֲתֵדְנוּ אֶלְא בְּאִשָּׁא וּבִמְיָא.
בְּמִיָּא קְרִירָן זְנוּתֵי מְלַעֲיֵלָא, וּבְמִיָּא רְתִיוּן סְלָקֵי מִתְתָּא כְּאִשָּׁא. וְאֲתֵדְנוּ
בְּתַרֵי דִינִין, בְּגִין דְּדִינָא דְלַעֲיֵלָא הִכִּי הוּא, בְּגִין כֶּךָ בְּסָדוּם גְּפָרִית וְאִשׁ.

אָמַר לִיה אִי יְקוּמוּן לְיוֹם דִּינָא. אָמַר לִיה הָא אֲתֵמַר. אֲבָל אֲלִין דְּסָדוּם
וְעִמּוּרָה לָא יְקוּמוּן, וְקָרָא אוּכוּז דְּכַתִּיב, (דברים כט) גְּפָרִית וּמְלוּז שְׂרָפָה כָּל
אֲרֻצָּה לֹא תִזְרַע וְלֹא תַצְמִיחַ וְגו'. אֲשֶׁר הִפָּךְ יִי בְּאִפּוּ וּבְזוּמָתוֹ. אֲשֶׁר הִפָּךְ
יִי, בְּעַלְמָא דִּין. בְּאִפּוּ, בְּעַלְמָא דְאֵתִי. וּבְזוּמָתוֹ, בְּזוּמָתוֹ דְּזַמִּין קוּדְשָׁא בְּרִיךְ
הוּא לְאִוּוּיָא מִתִּיָּא. אָמַר לִיה תָּא וַוּי, כַּמְּה דְאֲרַעָא דְלַהוּן אֲתֵאֲבִיד
לְעַלְמָא וְלְעַלְמֵי עַלְמֵיָא, הִכִּי זְמִי אֲתֵאֲבִידוּ אַנּוּן לְעַלְמָא וְלְעַלְמֵי עַלְמֵיָא.

וְתָא וַוּי, דִּינָא דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא דִּינָא לְקַבֵּל דִּינָא. אַנּוּן לָא הוּא תִּיבִין
זִפְשָׁא דְמִסְכָּנָא בְּמִיכְלָא וּבְמִשְׁתֵּיָא, אוּף הִכִּי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לָא אֲתִיב
לוֹן זִפְשִׁיהוּ לְעַלְמָא דְאֵתִי. וְתָא וַוּי, אַנּוּן אֲתֵמְנְעוּ מִצְדָּקָה דְאֶקְרִי וַוּיִם,
אוּף קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא מְנַעַע מִזִּיָּהוּ וַוּיִם בְּעַלְמָא דִּין וּבְעַלְמָא דְאֵתִי. וְכַמְה
דְּאַנּוּן מְנַעַע אַרוּזִין וְשִׁבְלִין מִבְּנֵי עַלְמָא, הִכִּי זְמִי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא מְנַעַע
מִזִּיָּהוּ אוּרוּזִין וְשִׁבְלִין דְּרוּבֵי לְרוּבֵי עַלְמֵיהוּ בְּעַלְמָא דִּין וּבְעַלְמָא דְאֵתִי.

רַבִּי אָבָא אָמַר כִּלְהוּ בְּנֵי עַלְמָא יְקוּמוּן, וְיְקוּמוּן לְדִינָא וְעַלְמֵיהוּ כְּתִיב, (דניאל
יב) וְאֵלֶּה לְנוֹרָפוֹת וּלְדָרְאוֹן עוֹלָם. וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא מְאִרֵי דְרוּבֵי אִיהוּ,
כִּיִן דְדָן לְהוּ בְּהֵאִי עַלְמָא וְקַבִּילוּ דִּינָא, לָא אֲתֵדְנוּ בְּכִלְהוּ דִּינִין.

דף קוז ע"ב

אָמַר רַבִּי וַוּיָא כְּתִיב וַיִּשְׁלַח אֶת לוֹט מִתּוֹךְ הַהֶפְכָּה וְגו'. (קה א) מַהוּ בְּהִפָּךְ
אֶת הָעָרִים אֲשֶׁר יָשָׁב בָּהֶן לוֹט. אֶלְא בְּכִלְהוּ עֵבֶד דִּיּוּרִיָּה לוֹט, דְּכַתִּיב
וְלוֹט יָשָׁב בְּעָרֵי הַכֶּכֶר וַיֵּאֱהֵל עַד סְדוּם. (וכתיב אשר ישב בהן לוט. אלא ודאי בכלהו עבד
דִּיּוּרִיָּה) וְלָא קַבִּילוּ לִיה, בְּרַ דְּמִלְכָּה סְדוּם קַבִּיל לִיה (דף קוז ע"ב) בְּסָדוּם בְּגִינֵיהּ
דְאֲבָרְהֶם:

וְתַבֵּט אִשְׁתּוּ מִאִוּוּרֵי, מִאִוּוּרִיָּה מִבְּעֵי לִיה, אֶלְא מִבְּתַר שְׁכִינְתָּא. רַבִּי יוֹסִי
אָמַר מִבְּתַרֵי דְלוֹט, דְּמוּזְבְּלָא אִוּוּל אֲבַתְרִיָּה, וְכִי אֲבַתְרִיָּה אִוּוּל, וְהָא
הוּא שְׂדֵר לִיה, אֶלְא בְּכָל אֲתַר דְהוּא אִוּוּל לוֹט אֲתַעֲכַב מוּזְבְּלָא לְוּזְבְּלָא,
וְכָל אֲתַר דְאִוּוּל כְּבָר וְשִׁבִיק לְאִוּוּרִיָּה הוּא מִהִפָּךְ לִיה מוּזְבְּלָא.

Zohar Vayera

וּבְגִין כִּי אָמַר לִיה אֵל תִּבְט אֲזוּרִיה דְּהָא אֲנָא אֲזוּבֵל בְּתַרְךָ, וְעַל דָּא כְּתִיב וּתְבַט אֶשְׁתּוּ מֵאֲזוּרֵי וְזוּמַת מְזוּבְלָא. כְּדִין וְתַהֵי נְצִיב מְלוּז. דְּהָא בְּכָל זְמַנָּא דְּמְזוּבְלָא לֹא זְמַי אֲנָפוּי דְּדָבָר זָשׁ (ז"א אֲזוּמֵי אֲנָפוּי לְכַר זָשׁ) לֹא מְזוּבֵיל לִיה. כִּיּוֹן דְּאֶתְתִּיה אֶהְדְּרַת אֲנָפוּהָ לֹא־סִתְפְּלָא אֲבִתְרִיה מִיַּד וְתַהֵי נְצִיב מְלוּז.

רַבִּי אֲלֵעָזָר וְרַבִּי יוֹסִי הָווּ קִיִּיבֵי יוֹמָא וּזְד וְעֶסְקִי בְּהַאי קָרָא, אָמַר רַבִּי אֲלֵעָזָר כְּתִיב, (דְּבָרִים ו') אֶרֶץ אֲשֶׁר לֹא בְּמִסְכָּנוֹת תֹּאכַל בָּהּ לְזוּם, לֹא תִזְוֶסֶר כָּל בָּהּ. הַאי בָּהּ בָּהּ תְּרֵי זְמַנֵּי אֲמַאי. אֲכָלָא הָא אֶתְמַר דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא פְּלִיג כָּל עַמִּין וְאַרְעָאן לְבַמְנַן שְׁלִיזוֹן, וְאַרְעָא דִּישְׂרָאֵל לֹא שְׁלִיט בָּהּ מְלָאכָא וְלֹא מִמְנָא אֲזוּרָא אֲכָלָא אִיהוּ בְּלוּזוּדוּי, בְּגִין כִּי אֲעִיל לְעַמָּא דְּלֹא שְׁלִיט בְּהוּ אֲזוּרָא לְאַרְעָא דְּלֹא שְׁלִיט בָּהּ אֲזוּרָא.

תָּא וְזוּי, קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא יְהִיב מְזוּנָא תַמָּן בְּקַדְמִיתָא וּלְבַתֵּר לְכָל עַלְמָא. כָּל שְׂאָר עַמִּין עוֹבְדֵי עֲבוּדַת כּוֹכְבִים וּבְזוּלוֹת בְּמִסְכָּנוֹת, וְאַרְעָא דִּישְׂרָאֵל לֹא־הִכִּי, אֲכָלָא אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל אֶתְוֹן בְּקַדְמִיתָא וּלְבַתֵּר כָּל עַלְמָא.

וּבְגִין כִּי אֶרֶץ אֲשֶׁר לֹא בְּמִסְכָּנוֹת תֹּאכַל בָּהּ לְזוּם. אֲכָלָא בְּעִתֵּירוּ בְּסוּפְקָא דְּכָלָא תֹּאכַל בָּהּ וְלֹא בְּאַתֵּר אֲזוּרָא. בָּהּ בְּקַדְשֵׁי דְּאַרְעָא, בָּהּ שְׂרִיא מְהִימְנוּתָא עַלְמָת. בָּהּ שְׂרִיא בְּרַכְתָּא דְּלַעִילָא, וְלֹא בְּאַתֵּר אֲזוּרָא.

דף קט ע"א

תָּא וְזוּי כְּתִיב כְּפִין יִי כְּאַרְץ מִצְרַיִם. עַד הִכָּא לֹא אֶתִּידַע כְּפִין יִי אִי הוּא אֶרֶץ מִצְרַיִם, וְאִי אִיהוּ אֶרֶץ סְדוּם, (דף קט ע"א) וְאִי אִיהוּ כְּפִין יִי דְּאַקְרִי כְּפִין יִי עַדְוִן. אֲכָלָא כְּפִין יִי דְּאִית בֵּיה סוּפְקָא וְעַדוּנָא דְּכָלָא, הִכִּי נְבִי הָוָה סְדוּם וְהִכִּי נְבִי מִצְרַיִם. מַה כְּפִין יִי לֹא אֲצִטְרִיךְ בְּרִי זָשׁ לְאַשְׁקָאָה לִיה, אוֹף מִצְרַיִם לֹא אֲצִטְרִיךְ אֲזוּרָא לְאַשְׁקָאָה לִיה, בְּגִין דְּנִילוּס אִיהוּ אֲסִיק וְאַשְׁקִי לְכָל אֶרְעָא דְּמִצְרַיִם.

תָּא וְזוּי, מַה כְּתִיב, (סְבִיחַת יוֹד) וְהָיָה אֲשֶׁר לֹא יַעֲלֶה מֵאֵת מִשְׁפּוּזוֹת הָאָרֶץ אֵל יְרוּשָׁלַם וְגו'. דָּא הוּא עוֹנֵשָׁא דְּלַהוֹן דְּאֶתְמַנַּע מִנְהוֹן מִטְרָא, מַה כְּתִיב וְאִם מִשְׁפּוּזוֹת מִצְרַיִם לֹא תַעֲלֶה וְלֹא בָּאָה וְגו'. זְמַי דְּלֹא כְּתִיב וְלֹא עֲלִיהֶם יְהִיֶה הַגֶּשֶׁם, בְּגִין דְּלֹא נְזוּיָת מִטְרָא לְמִצְרַיִם וְלֹא אֲצִטְרִכֵן לִיה, אֲכָלָא

Zohar Vayera

עוֹנֵשׂא דְלִהוֹן מִהּ הוּא דְכַתִּיב, (וכריה ד) וְזֹאת תִּהְיֶה הַמַּעֲפָה אֲשֶׁר יִגְוֹף יְיָ אֶת כָּל הַגּוֹיִם וְגו'. בְּגִין דְּמַצְרִים לֹא צְרִיכִין לְמִטְרָא. אוֹף סְדוּם מִהּ פְּתִיב בֵּיתָּהּ כִּי כִלְהּ מִשְׁקָהּ, כָּל עַדוּגִין דְּעֵלְמָא הֵווּ בָּהּ, וְעַל דָּא לֹא בְּעָאן דְּבִנֵי נִשְׂא אֲוֹרְגִין יִתְעַדְגִּין בָּהּ.

רַבִּי וְזִיָּא אָמַר אֲנִין הֵווּ וְזִיבִין מַצְרִמִּיהוּ וּמִמְמוֹנְהוֹן, דְּכָל בַּר נֵשׁ דְּאִיהוּ צָר עֵינָא לְגַבֵּי מִסְכְּנָא, יָאוּת הוּא דְלֹא יִתְקַיִם בְּעֵלְמָא. וְלֹא עוֹד אֶלְא דְלִית לִיהּ וְזִיִּים לְעֵלְמָא דְאִתִּי. וְכָל מֵאן דְּאִיהוּ וְוִתְרָן לְגַבֵּי מִסְכְּנָא יָאוּת הוּא דְיִתְקַיִם בְּעֵלְמָא, וְיִתְקַיִם עֲלֵמָא בְּגֵינֵיהּ, וְאִית לִיהּ וְזִיִּים וְאוֹרְכָא דְוִיִּי לְעֵלְמָא דְאִתִּי:

וְיַעַל לוֹט מַצְעֵר וְיִשֵּׁב בְּהַר הוּא וְשִׁתִּי בְּזוֹתֵי עִמּוֹ וְגו'. מֵאֵי טַעְמָא. בְּגִין דְּוֹמָא דְהוּא קָרִיב לְסְדוּם וְאִסְתַּלַּק מִתַּמְנָן. רַבִּי יִצְחָק פְּתוּז (אִיב לז) וְהוּא מְסִיבּוֹת מִתְהַפֵּךְ בְּתוֹבּוֹלְתֵי לְפַעְלָם וְגו'. קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא מְסִיב סְבוּבִין דְּעֵלְמָא וְאִיתֵי קוּבְרִין טְהִירִין לְמַעַבְד עוֹבְדוּי, וְלְבַתֵּר מִתְהַפֵּךְ לֹון וְעֵבִיד לֹון בְּזוֹנָא אֲוֹרָא.

מִדְרָשׁ הַעֲלָם וְיַעַל לוֹט מַצְעֵר וְגו'. אָמַר רַבִּי אֲבָהוּ, בָּא וְרָאָה מִהּ פְּתִיב בְּיַצְר הָרַע, תַּדַּע לָךְ שְׂאִינֵו מִתְבַּטֵּל לְעוֹלָם מִבְּנֵי אָדָם עַד אוֹתוֹ זְמַן דְּכַתִּיב, (וּזְחָק לז) וְהִסְרֵתִי אֶת לֵב הָאָבֶן וְגו'. שְׂאֵף עַל פִּי שְׂרוּאָה בְּנֵי אָדָם נְדוּגִין בְּגֵינֵיהֶם, הוּא בָּא וְוֹזֵר לוֹ אֶצֶל בְּנֵי אָדָם, הָדָא הוּא דְכַתִּיב וְיַעַל לוֹט מַצְעֵר. מִצְעֵרָה שֶׁל גֵּיהֶם מִשֵּׁם עוֹלָה לְפַתּוֹת בְּנֵי אָדָם.

אָמַר רַבִּי יְהוּדָה שְׁלֵשׁ הַנְּהָגוֹת יֵשׁ בְּאָדָם, הַנְּהָגַת הַשְּׂכָל וְהַחֲכָמָה וְזוּ הִיא רַבִּי קַט (עב) כּוֹז הַנְּשָׁמָה הַקְּדוּשָׁה. וְהַנְּהָגַת הַתְּאֵוָה שֶׁהִיא מִתְאֵוָה בְּכָל תְּאֵוֹת רְעוּת, וְזֵהוּ כּוֹז הַתְּאֵוָה. וְהַנְּהָגַת הַמַּעֲהָת לְבִנֵי אָדָם וּמוֹזִיקַת הַגּוֹף וְהִיא נְקֵרָא תְּפֵשׁ הַגּוֹף, אָמַר רַב דִּיבִי זְהוּ כּוֹז הַמּוֹזִיק.

אָמַר רַבִּי יְהוּדָה בָּא וְרָאָה לְעוֹלָם אִין יַצְר הָרַע שׁוֹלֵט אֶלְא בְּאֵלוּ בִּי כּוֹזוֹת אֲלִין דְּאֲמִרָן, נְפֵשׁ הַמִּתְאֵוָה הִיא הַרְוֹדְפַת אֲוִר יַצְר הָרַע לְעוֹלָם, מִשְׁמַע דְּכַתִּיב וְהִיא אֲמַר הַבְּכִירָה אֶל הַצְּעִירָה אֲבִינוּ זְקֵן. נְפֵשׁ הַמִּתְאֵוָה הִיא מְעוֹרְרַת אֶת הָאֲוִרָת וּמְפַתֵּה אוֹתָהּ עִם הַגּוֹף לְהַדְּבִק בְּיַצְר הָרַע, וְהִיא אוֹמְרַת לְכָה נִשְׁקָה אֶת אֲבִינוּ יִין וְנִשְׁכְּבָה עִמּוֹ. מִהּ יֵשׁ לָנוּ בְּעוֹלָם הַבָּא, נְלָךְ וְנִרְדָּף אֲוִר יַצְר הָרַע

Zohar Vayera

ואנור תשוקת וזמדת העולם הזה. ומה עושות, שתיהן מסכימות להדבק בו, מה פתיב ותשקין את אביהן יין מתפטמות להתעורר ליצר הרע באכילה ובשתיה.

ותקם הבכירה ותשכב את אביה. פשארם שוכב על מטתו בלילה, נפש המתאווה היא המעוררת ליצר הרע, ומהרהרת בו, והוא דבק בכל הרהור רע עד שמתעברת מעט (כ"א ממנו) (ד"א ל"ג על) (נ"א עד) שמביא בלב האדם אותה המוושבה הרעה ודבקה בו, ועדין יש בלבו ולא נזמר לעשותה עד שזאת התאווה מעוררת לכוז הגוף כמתוולדה להדבק ביצר הרע ואז הוא תשלום הרעה, הדא הוא דכתיב ותהרין שתי בנות לוט (דף קי"א) מאביהן. אמר רבי יצחק מעולם אין יצר הרע מתפתה אלא באכילה ושתיה, ומתוך שמונת היין או שולט באדם. בצדיק מה פתיב ביה (משלי יג) צדיק אכל לשבע נפשו. ואינו משתכר לעולם, דאמר רבי יהודה האי צורבא מרבנן דמרוי, קרינא עליה (משלי יא) נזם זהב באף וזויר. ולא עוד אלא שמוזלל שם שמים. מנהג הרשעים מהו (ישעיה כב) הגה ששון ושמחה. היין או שולט באדם, הרוג בקר ושזוט צאן וגו'. עליהם אמר הכתוב (משלי ה) הוי משכימי בבקר שחר ירדפו וגו'. כדי לעורר ליצר הרע, שאין יצר הרע מתעורר אלא מתוך היין, הדא הוא דכתיב ותשקין את אביהן יין. אמר רבי אבהו מה פתיב ולא ידע בשכבה ובקומה. פלומר יצר הרע אינו משגיון בה בשכבה בעולם הזה ובקומה לעולם הבא, אלא מתעורר עם כוז הגוף לעבד תאוותו בעולם הזה. דאמר רבי אבהו בשעה שנכנסין הרשעים בגיהנם מכניסים ליצר הרע לראות בהן, הדא הוא דכתיב ולוט בא צערה לצערה של גיהנם, ונפק ליה מתמן לברייתא לנסותא פדקאמרן. הדא הוא דכתיב ויעל לוט מצוער מצערה של גיהנם.

וישב בהר, אמר רבי יצחק משמע דכתיב בהר מלמד שהוא שם מושבו במקום הר. גוף שהוא זורב פהר דלית ביה טיבותא. ושתיה בנותיו עמו. אלו הב' כוזות דאמרן. כי (דף קי"א) ירא לשבת בצוער, יראה וזרדה נופלת עליו בשעה שרואה צער גיהנם שמצערין לרשעים וזושב ששם ידון, כיון שרואה שאינו נדון שם יוצא והולך לפתות בני אדם אוריו. רב הונא פד הנה דריש לאודהרא לבני אדם, הנה אמר להו בני אסתמרו משליווא של גיהנם, ומאן הוא זהו יצר הרע שהוא שליון של גיהנם.

רבי אבא אמר מאי דכתיב, (משלי ל) לעלוקה שתי בנות הב. אלו שתי בנות לוט דאמרן, שהיא נפש המתאווה, ונפש המשתתפת בגוף הרודפת אנור יצר הרע לעולם. אמר רבי יהושע פתיב הכא בלוט כי ירא לשבת בצוער, וכתיב

התם לַעֲלוֹקָה שְׂתִי בְּזוֹת הַב הַב. יר"א בְּגִימְטְרִיא הוּא עֲלוֹקָה"ה. אָמַר רַבִּי יִצְחָק אִי יֵרָא הוּא לְמַאי אֶתִי לְמִטְעֵי בְּרִייתָא, אֶלָּא כֶּף דְּרַף כָּל עוֹשֵׂה עוֹלָה, כְּשֵׁרוּאָה הָרַע מִתְיָרָא לְפִי שְׁעָה, מִיָּד וּזְוֹר לְרִשְׁעָתוֹ וְאִינוּ וּזְוִישׁ לְכָלּוּם, כֶּף יֵצֵר הָרַע בְּשְׁעָה שְׁרוּאָה דִּין בְּרִשְׁעִים יֵרָא, כִּיּוֹן שְׁיִוצָא לְוּוּץ (לעשות) אִינוּ וּזְוִישׁ כָּלּוּם.

רַבִּי אָבָא אָמַר מֵהוּ דְאָמְרוּ וְהִתְאַמְרוּ הַבְּכִירָה אֶל הַצְעִירָה אָבִינוּ זְקֵן. מַאי אָבִינוּ זְקֵן. זְהוּ יֵצֵר הָרַע שְׁנִקְרָא זְקֵן שְׁנִאֲמַר (קהלת ד) מֶלֶךְ זְקֵן וְכָסִיל. שֶׁהוּא זְקֵן שְׁנוֹלָד עִם הָאָדָם, דִּתְנִינָן אָמַר רַבִּי יְהוּדָה אָמַר רַבִּי יוֹסִי אוֹתָהּ זָפַשׁ הַמִּתְאַוָּה אוֹמְרַת לְאוֹזְרַת אָבִינוּ זְקֵן זְרָדָף אוֹזְרֵנוּ וְנִדְבֵק (דף קיא ע"א) בּוּ כְּשֶׁאֵר כָּל הָרִשְׁעִים שְׂבָעוֹלָם. וְאִישׁ אֵין בְּאֶרֶץ לְבָא עֲלֵינוּ, אֵין אִישׁ צְדִיק בְּאֶרֶץ, וְאֵין אִישׁ שְׁלִיט עַל יִצְרוֹ, הַרְבֵּה רִשְׁעִים בְּאֶרֶץ, לִית אֲנִן בְּלוֹזוֹדְנָא וּזְיִיבִין, נַעֲשֵׂה כְּדָרְךָ כָּל הָאֶרֶץ שְׁהֵם וּזְיִיבִים, שְׁעַד הַיּוֹם דְּרַף כָּל הָאֶרֶץ הוּא. לְכָה זְשִׁקָה אֶת אָבִינוּ זִין, זְשִׁמוּז בְּעוֹלָם הַזֶּה, נֹאכַל וְנִשְׁתַּתָּה וְנִרְוָה וְנִמְרָא וְנִדְבֵק בְּאָבִינוּ בִּיֵצֵר הָרַע וְנִשְׂכַּבָּה עִמּוֹ. וְרוּז הַקִּדְשׁ צְוּוֹת וְאוֹמְרַת (ישעיה כח) גַּם אֶלֶה בֵּינָן שְׁגוֹ וּבִשְׂכַר תַּעֲוֹ.

אָמַר רַבִּי יְהוּדָה תָּא וּזְוִי, מַה כְּתִיב וְתִשְׁקִין אֶת אָבִיהֶן זִין. דְּרַף הָרִשְׁעִים לְטַעוֹת אוֹזְרֵי הַיּוֹן לְפִנְק לִיֵצֵר הָרַע וְלְעוֹרְרוֹ, וְעַד שֶׁהוּא שְׁמוּז בְּשִׁכְרוּתוֹ שׁוֹכֵב עַל מִטָּתוֹ, מִיָּד וְתִקָּם הַבְּכִירָה וְתִשְׂכַּב אֶת אָבִיהָ. הִיא מְזַמְנַת עִמּוֹ וּמִתְאַוָּה וּמִהֲרָרַת בְּכָל הַרְהוּרִים רְעִים, וְיֵצֵר הָרַע מִתְנוּבֵר עִמָּה וְנִדְבֵק בָּהּ וְאִינוּ מִשְׁגִּינוּ בָּהּ (ס"א מִהוּא זְמַנָּא) מַה הוּא מִפְּנֵיהָ. בְּשִׂכְבָּהּ וּבְקוּמָהּ. בְּשִׂכְבָּהּ בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְקוּמָהּ לְעֵתִיד לְבָא. בְּשִׂכְבָּהּ בְּעוֹלָם הַבָּא כְּשֶׁתִּתֵּן דִּין וּוְשִׁבוּן. וּבְקוּמָהּ לְיוֹם הַדִּין דְּכִתִּיב, (דניאל יב) וְרַבִּים מִיִּשְׂרָאֵל אֲדַמַּת עִפְרָיִם יִקְיָצוּ וְגו'.

בְּשׁוּם עֲנָן מֵאֲלוֹ אֵין מִשְׁגִּינוּ בָּהּ יֵצֵר הָרַע, אֶלָּא דְבֵק בָּהּ וְהִיא זְרָבֵקַת בּוּ, וְלֵאוּר כֵּן מְעוֹרְרַת לְאוּרָא לְאוּר שֶׁהִרְהוּר גְּדוּל זְרָבֵק בִּיֵצֵר הָרַע, בָּאָה הָאוֹזְרַת וְנִדְבֵקַת בּוּ וְתִשְׁקִין אֶת (דף קיא ע"ב) אָבִיהֶן זִין. כִּמוֹ כֵּן לְעוֹרֵר לִיֵצֵר הָרַע וְנִדְבֵקַת בּוּ וְאִי תִשְׁלֹם הָרַעוֹת לְעֵשׂוֹת וּמִתְעַבְרוֹת שְׁתִּיהֶן מִיֵצֵר הָרַע, הִדָּא הוּא דְכִתִּיב וְתִהְיֶין שְׂתִי בְּזוֹת לוֹט מֵאָבִיהֶן.

עַד שְׁיִצָּא לְפַעַל מִעֲשִׂיהֶן זוּ יוֹלְדַת רִשְׁעָתָהּ זוּ יוֹלְדַת רִשְׁעָתָהּ, וְכֵן דְרַכָּם שֶׁל רִשְׁעִים בְּעֲנָן זֶה עִם יֵצֵר הָרַע, עַד שֶׁהוּרָג לְאָדָם וּמוֹלִיכּוֹ לְגִיהֶנֶם וּמְכַנְסוֹ שָׁם, וְאוּר כֶּף עוֹלָה מִשָּׁם לְפִתּוֹת לְבִנֵי אָדָם כִּמוֹ כֵּן. וּמִי שְׂמִכִיר בּוּ נִצַּל מִמֶּנּוּ וְאִינוּ מִתְנוּבֵר עִמּוֹ.

Zohar Vayera

אמר רבי יצחק משל למה הדבֵר דומה, לכת לִסְטִים שֶׁהיו אורבים בְּדַרְכֵים לְגֹזֵל וְלַהֲרֹג לִבְנֵי אָדָם, וּמִפְרִישִׁים מֵהֶם אֶזְרָא שִׁיּוּדַע לְהִסִּית לִבְנֵי אָדָם וּלְשׁוֹנוֹ רָה, מִה עֲבִיד בְּמִקְדָּשִׁים וְהוֹלֵךְ לְקַבְּלָם וְנִעְשָׂה כְּעֶבֶד לִפְנֵיהֶם עַד שְׂמֵאֲמִינִים הִטְפְּשִׁים בּוֹ וּבּוֹטְזִים בְּאַהֲבָתוֹ וּבְשִׁינּוֹתוֹ וּשְׂמוּזִים עִמוֹ, וּמוֹלִיכִם בְּזוֹלָק דְּבָרָיו בְּאוֹתוֹ הַדֶּרֶךְ שֶׁהִלְסְטִים שָׁם, כִּיּוֹן שְׂמֵיָע עִמָּהֶם לְשָׁם, הוּא הָרֵאשׁוֹן שֶׁהוֹרֵג בָּם, לְאוּר שִׁנּוֹתָנָם בְּיַד הַלְסְטִים לְהַרְגֵם וּלְקוֹנוֹת מְמוּזָם, וְאַנּוֹן צְוּוּזִין וְאַמְרִין וְיִי דְאַצִּיתָנָא לְדִין וְלִרְפִיכָא דְלִישְׁנִיה. לְאוּר שֶׁהָרָגוּ אֱלֹהִים, עוֹלָה מִשָּׁם וְיִצְא לְפָתוֹת לִבְנֵי אָדָם כְּמִתּוֹזְלָה. הַפְקוּזִים מִהֶם עוֹשִׂים כְּשֵׁרוּאִים כִּיּוֹן יִצְא לְקִרְאָתָם וּמִפְתָּה לְהֶם, מִכִּירִין בּוֹ שֶׁהוּא צוּדָה אֶת נְפֻשָׁם וְהוֹרְגִים אוֹתוֹ וְהוֹלְכִים בְּדֶרֶךְ אֲוֵרָתָה.

כִּי הוּא יִצָר הָרַע יִצְא מִכַּת הַלְסְטִים עוֹלָה מִגֵּיהֶנָם לְקַבְּלָא דְבְנֵי נְשָׂא וּלְפָתוֹת לְהֶם בְּזוֹלָק מִתַּק דְּבָרָיו, הִדָּא הוּא דְכִתִּיב וַיַּעַל לוֹט מִצְעוּר וַיֵּשֶׁב בְּהָר וְגו'. כִּמוֹ לִסְטִים לְאַרְבַּ לִבְנֵי אָדָם, מִה עוֹשֶׂה עוֹבֵר לִפְנֵיהֶם, וְהִטְפְּשִׁים מֵאֲמִינִים בּוֹ וּבְאַהֲבָתוֹ שֶׁהוּא הוֹלֵךְ לְפָתוֹתָם וְעוֹבֵד לְהֶם כְּעֶבֶד, שִׁנּוֹתָן לְהֶם נְשִׁים יְפוֹת אֲסוּרוֹת, גִּוְתָן לְהֶם בְּנֵי אָדָם לְהָרַע, מִפְּרַק מֵהֶם עַל תּוֹרָה וְעַל מַלְכוּת שָׁמַיִם. הִטְפְּשִׁים רוּאִים כִּי, בּוֹטְזִים בְּאַהֲבָתוֹ, עַד שֶׁהוֹלֵךְ עִמָּהֶם וּמוֹלִיכִם בְּאוֹתוֹ דֶּרֶךְ שֶׁהִלְסְטִים שָׁם, בְּדֶרֶךְ גֵּיהֶנָם אֲשֶׁר אֵין דֶּרֶךְ לְנִטּוֹת יְמִין וּשְׂמָאל, כִּיּוֹן שְׂמֵיָע עִמָּהֶם לְשָׁם, הוּא הָרֵאשׁוֹן שֶׁהוֹרֵג לְהֶם, וְנִעְשָׂה לְהֶם מִלְאָף הַמּוֹת וּמִכְנִיסָן לְגֵיהֶנָם, וּמוֹרִידִין לְהוֹן מִלְאָכִי וּזְבָלָה, וְאַנּוֹן צְוּוּזִין וְאַמְרִין וְיִי דְאַצִּיתָנָא לְדִין, וְלֹא מִהֲנִיָּא לוֹן.

לְאוּר כִּן עוֹלָה מִשָּׁם וְיִצְא לְפָתוֹת לִבְנֵי אָדָם. הַפְקוּזִין כְּשֵׁרוּאִין אוֹתוֹ מִכִּירִים אוֹתוֹ וּמִתְגַּבְּרִים עָלָיו עַד שֶׁשׁוֹלְטִין עָלָיו, וְסֵאטִין מוֹת הַדֶּרֶךְ וְלִקְוּזִין דֶּרֶךְ אֲוֵרָתָה לְהִנְצֵל מִמֶּנּוּ.

רַב יוֹסֵף כִּד הָיָה נְזִיזָה לְבָבָל וְזָמָא אַנּוֹן רוּוֹקִיא דְהָיו עִיְלִי וְנִפְקִי בְנֵי נְשִׁי שְׁפִירִין וְלֹא וּזְטָאן, אָמַר לוֹן לֹא מִסְתַּפּוּ אֲלִין מִיִּצָר הָרַע, אָמְרוּ לִיה לֹא מִקּוֹנְדִיטוֹן בִּישָׂא קְאִתִּינָא, מִקְדוּשְׁתָּא דְקָדִישָׂא אֲתִגְזָרָנָא, דְאָמַר רַב יְהוּדָה אָמַר רַב צְרִיף אָדָם לְקָדֵשׁ עֲצָמוֹ בְּשַׁעֲת תְּשֻׁבִישׁ, וְנִפְקִי מִנִּיה בְּנֵי קָדִישִׁי בְנֵי מַעְלִי דְלֹא מִסְתַּפּוּ מִיִּצָר הָרַע שְׁנָאֲמַר (וִיקָרָא כ) וְהִתְקַדְּשִׁתֶם וְהִיִּיתֶם קְדוּשִׁים.

דף קט"ב ע"ב

Zohar Vayera

רבי אבא אמר מאי דכתיב, (יוזקאל כ) ואת שבתותי קדשו, אלא אין עונתן של תלמידי וזכמים אלא משבת לשבת, ובזהר להו דהואיל דתשמיש המטה דמצוה הוא, קדשו. כלומר קדשו עצמכם בשבתותי בהוא תשמיש דמצוה. אמר רב יהודה אמר רב האי מאן דעיל לקרתא וזמי נשי שפירן, ירפין עינוי ויימא הכי, בך (גיא סך) ספאן איגור איגורא (קדינא) קרדיטא תקיל פוק פוק דאבוי קדישא דשבתא הוא. מאי טעמא דזומינות דארווא שלט ביה ויכיל יצר הרע לשלטא עלוי, (עד כאן מדרש הנעלם)

ובמה, בתזבובותיו, עביר תזבובין ומסבב סבובין לאפקא לון ולאו פאנון קדמאי. (דף קט ע"ב) לפעלם, בגין פעלם דבני נשא, פמה דאנון עבדין עובדין הכי מהפך לון. כל אשר יצום על פני תבל ארצה. בגין דעובדין דבני נשא מהפך לאנון מסבות בכל מזה דאיהו פקיד לון על פני תבל וגו'.

סתרי תורה ויעל לוט מצוער וגו', מגו הורמנותא דמלכא, אתפרשא מסטרא דימינא ווד התוכא דקטורא דגולפא מתדבקא בגו התוכא דדהבא מסטרא דשמאלא בגו מסאבו (דיצירה) (גיא ודירות) ואתעביר דקטורא וודא דאילנא. פד בעא יצווק לאתערא בעלמא, בתוקפיה דדינא קשיא אתתקף ופריש דרגין מקיובייהו, ואתתקף אברהם ופריש ההוא דקטורא וודא דאילנא מגו ההוא מסאבו. ההוא נווש קדמאה עאל באנפיה דהוא אילנא, ואיהו זומרא דשטא, ואוליד תרין דרגין קטורין דא בדא. ואנון דרגין דסורון בסטר מסאבו ווד אקרי מלכו"ם ווד אקרי פעור.

דא עיטא דאתפסיא ודא עיטא דאתגליא. פעור דאתגליא איהו וכל עובדוי באתגליא. מלכו"ם דאתפסיא איהו וכל עובדוי באתפסיא. מאלין תרין אתפרשין זינין סגיאין לזנייהו, וסורון ימא רבא ולכל (אלן סטרי מסאבו. וכל ווד ווד שף (גיא גוף)) לדוכתיה.

פגוונא דא איהו לתתא. לוט אתפרש מאברהם ושווי דיוריה באנשי סדום, פד אתער דינא בהו אדפר לאברהם ושלחו ליה מתמן ואתפריש בנייהו. יין אשקיאנו ליה בנתיה ואולידו בהו תרין אובין, ווד אקרי עמון ווד אקרי מואב. ווד באתגליא ווד באתפסיא. עמון דרגא (קעג א) דיליה מלכו"ם עיטא דאתפסיא. מואב דרגא דיליה פעור פלא באתגליא. פגוונא דא בנתיה, דא אמרת בן עמי ברא אית לי מעמי וכל אמרת ממאן הוא, בגין כך איהו הוה באתפסיא. דא

Zohar Vayera

אמרת מואב מאב הוא דנא. מאבא אולידת ליה. דרנא דיליה פעור מלה באתגליא.

ובתרין אלין אוניד דוד מלכא, לבתר מן מואב אתת רות ונפק מינה דוד מלכא. מן עמון (דף קי ע"ב) אתעטר דוד מלכא בהאי עטרא דאיהי סהדותא לזרעא דדוד דכתיב, (מלכים ב יא) ויתן עליו את הנזר ואת הערות. והאי הות מן מלכא דרנא דבני עמון דכתיב, (שמואל ב יב) ויקח את עטרת מלכא.

מלכא דרנא דבני עמון הוא דכתיב ותהי על ראש דוד ומתמן הוה סהדותא לבנוי לעלמין, ובה אשתמודע מאן דאיהו מן בני דדוד דאתנווי למלכא ודאי דאמרין מן דוד הוא (הנף). דאפילו אתיליד בההוא יומא וכל הוה למסבל ההיא עטרא על רישיה (דהא איהו) דהות משקל כפר זהב ואבן יקרה הות. ובר נש אורא לא יכיל למסבלא. ודא הוא דכתיב ביואש ויתן עליו את הנזר ואת הערות. ובתרין דרגין אתאוניד דוד מלכא, ואנן תוקפא דמלכותיה לאתתקפא על שאר עמין, דאי לא אתכליל בסטרא דלהון לא יכיל לאתתקפא עליהו, כל (גויני) דרגין דשאר עמין פליקן ביה בדוד לאתגברא ולאתתקפא עליהו:

וישב בהר. פתיב, (משלי ל) לעלוקה שתי בנות הב. אלן שתי בנות דיצר הרע דאנן מתערין ליה (ד"א ל"ג בגין) לשלטה בגופא, ודא איהי נפש דאתרביאת תדיר בגופא. וודא איהי נפש דכסיפת בתיאובתין בישין (ד"א ל"ג דהא עלמא) ובכל פסופין בישין דהאי עלמא. דא איהי בכיר"ה ודא (ד"א ואורא) איהי צעיר"ה.

ויצר הרע לא אתזבר תדיר אלא בתרין אלן בגין לפתאה לבני נשא ובגין דיהמנון ליה (ס"א לאובלא) לאובדא להו לאתר גירין דמותא ופלוון ליה. כמא דאת אמר, (משלי ז) עד יפלוז וזץ כבודו. כלסטים דמקפוני בטוריא (וכמינו) וטמירו גרבייהו באתר דזויל דטוריא, וידעין דהא בני נשא אתטמרו גרבייהו למיהך באנן דוכתי, מה עבדי ברירו בנייהו ההוא דוודידא בלישניה מכלא ההוא דידע למפתי בני נשא ופוק מבינייהו ויהיב בארוז מישר דכל בני עלמא עברין תמן, פיון דמטא לגבייהו שרי לאתזברא תמן, (עד כאן סתרי תורה)

רבי אלעזר אמר והוא מסבות מתהפך. הקדוש ברוך הוא מסבב סבוני ואייתי עובדין בעלמא לאתקיימא, ולבתר דושיבו בני נשא דיתקיימון אנן עובדין, קודשא בריך הוא מהפך לון לאנן עובדין מכמה דהו בקדמיתא. בתזבולותיו. בתזבולתו פתיב פהאי אומנא דעביד מאנן דזורסא. בעוד דההיא טיקלא אסתזורת קמיה. וזשיב למעבד כגוונא דא

Zohar Vayera

עביר. וְשִׁיב לְמַעַבְד כְּזוֹנָא אֲזוּרָא עֲבִיר. מִהֲפָךְ מֵאֲנָא דָּא לְמֵאֲנָא דָּא, בְּגִין דְּהָהוּא טִיקְלָא אֲסִתְזוּרְת קַמִּיהָ. כִּף קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא מִהֲפָךְ עוּבְדוּי דְּאִיהוּ עֲבִיר.

דף קי ע"א

בְּתוּבּוּלְתוֹ וְזִסְר יו"ד, וּמֵאֵן אִיהוּ, דָּא בִּי דִּינָא לְתַתָּא דְּאִיהוּ טִיקְלָא דְּאֲסִתְזוּרְת קַמִּיהָ, וְעַל דָּא מִהֲפָךְ מֵאֲנִין מִמֵּאֲנָא דָּא לְמֵאֲנָא אֲזוּרָא. וְכַל דָּא כְּפִי פְּעֵלְכֶם דְּבִנֵּי נְשָׂא, אִי מְטִיבִין בְּנֵי נְשָׂא עוּבְדִיהוֹן, הָהוּא טִיקְלָא דְּסוּרָא אֲסוּרְת לֹון לְיִמֵּינָא, וְכַדִּין אֲתַעֲבִידוּ עוּבְדִין בְּעַלְמָא לְאוּטְבָא לֹון כְּדָקָא יְאוּת. וְטִיקְלָא אֲסוּרְת תְּדִיר וְכֹא שְׂכִיף בְּהָהוּא סְטָרָא דְּיִמֵּינָא וְעַלְמָא מִתְּלַלְלָא בִּיהָ. אֲתוּ בְּנֵי נְשָׂא לְאַבְאֲשָׁא, (דף קי ע"א) תְּוּבּוּלְתוֹ דְּאֲסוּר תְּדִיר וְהוּא קִימָא בְּאַסְזוּרוּתָא דְּיִמֵּינָא, קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֲסוּר לִיהָ בְּסְטָרָא דְּשְׂמַאלָא וּמִהֲפָךְ מִסְבּוֹת וּמֵאֲנִין דְּהוּוּ בְּקַדְמִיתָא לְהָהוּא סְטָר שְׂמַאלָא.

וְכַדִּין טִיקְלָא אֲסוּרָא וְאַתַּעֲבִידוּ עוּבְדִין בְּעַלְמָא לְאַבְאֲשָׁא לֹון לְבִנֵּי נְשָׂא. וְטִיקְלָא אֲסוּר לְהָהוּא סְטָרָא עַד דְּבִנֵּי נְשָׂא תִּיבִין לְאוּטְבָא עוּבְדִיהוֹן. וְטִיקְלָא קִימָא בְּעוּבְדִין דְּבִנֵּי נְשָׂא. וְעַל דָּא בְּתוּבּוּלְתוֹ לְפַעֲלֶכֶם, וְכֹא קִימָא תְּדִיר.

תָּא וְזוּי, קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא גְּרַם סְבוּבִין וְעוּבְדִין בְּעַלְמָא בְּגִין לְמַעַבְד כְּלָא כְּדָקָא יְאוּת. וְכַלָּא זְפָקָא מַעֲקָרָא וְשִׁרְשָׁא דְּלַעֲיָלָא. אֲקָרִיב אֲבָרְהָם לְגַבִּיתָא, זְפָק מַנְיָה יִשְׁמַעְאֵל דְּלָא הָוָה אֲבָרְהָם זְזִיר כַּד זְפָק מַנְיָה, בְּגִין דְּאִיהוּ לְתַתָּא וְכֹא אֲשִׁתְּלִים בְּאֵת קִימָא קַדִּישָׁא.

לְבַתֵּר קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא סִבֵּב סְבוּבִין בְּתוּבּוּלְתוֹתָיו וְאַתְזָּזֵר אֲבָרְהָם וְעַל בְּבָרִית וְאַשְׁתְּלִים בְּשָׁמַיָה וְאַקָרִי אֲבָרְהָם, וְה' (ש"א) עַלְאָה אֲעִטְרַת לִיהָ בְּרֹזָא דְּמִים (כ"א) מְרוּזָא. כִּיּוֹן דְּרֹזָא (דְּבִרֵי הַיָּמִים א) אֲשִׁתְּלִים וְאַתְזָּזֵר, זְפָק מַנְיָה יִצְוֹק וְהוּא זְרַעָא קַדִּישָׁא וְאַתְקִשֵׁר לְעֵילָא בְּרֹזָא דְּאֵשׁ מִמֵּימִם, וְעַל דָּא כְּתִיב, (ירמיה ב) וְאַנְכִי זָטַעְתִּיךְ שׁוּרְק כְּלָה זְרַע אֲמַת. וְכֹא אֲתַקִּשֵׁר בְּהָהוּא סְטָרָא אֲזוּרָא.

Zohar Vayera

תָּא וַוּזִי, לוֹט זָפְקוּ מַנְיָה וּמַבְנֵתִיהָ תְרִין אַוּמִין מִתְפָּרְשִׁין, וְאַתְקָשְׁרוּ בְּהֵוּא סִטְרָא דְאַתְנוּזִי לֹון, וְעַל דָּא קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא מְסַבֵּב (דף קי"ב) סְבוּבִין וּמַזְלִיל גְּלַזְלִין בְּעַלְמָא דִּיתְעַבִּיד כִּלְא כְדָקָא יְאוּת וְיִתְקַשֵּׁר כִּלְא בְּאַתְרֵיהּ.

תָּא וַוּזִי, יְאוּת הָוּה לְלוֹט דְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא יְפִיק מַנְיָה (מבנותיה) וּמַאֲתֵתִיהָ תְרִין אַוּמִין אֲלִין, אֲכָל בְּגִין לְאַתְקָשְׁרָא בְּאַתְרֵיהּ דְאַתְנוּזִי לְהוּ. וְאַתְעַבִּידוּ מַנְיָ יִנְא, וְהֵוּא יִנְא אֲוֹדְמִין לְהוּן בְּמַעֲרֵתָא הֵהִיא לִילְיָא, וְדָא הוּא רֹא דְאַתְעַבִּידוּ כְּמֵה דְאַתְ אֲמַר וַיִּשֶׁת מִן הַיַּיִן וַיִּשְׁכַּר וְהָא אֲתַמַּר וְאוֹקְמוּהָ.

תָּא וַוּזִי, מוּאָב וְעַמּוֹן אַנּוֹן קָרְאֵן לֹון שְׁמֵהֶן, מוּאָב מַאָב. רַבִּי יוֹסִי אָמַר בְּכִירָה בְּוֹצִיפוּ אֲמַרְהָ מוּאָב, מַאָבָא הוּא. וְהַצְעִירָה גַם הִיא יְלָדָה בֶּן וְתִקְרָא שְׁמוֹ בֶּן עַמִּי. בְּצַנְיָעוּ אֲמַרְהָ בֶּן עַמִּי. בַּר עַמִּי, וְכָל אֲמַרְהָ מִמַּאֲן הָוּה. תָּא וַוּזִי, בְּקַדְמִיתָא כְּתִיב וְכָל יָדַע בְּשִׁכְבָּהּ וּבְקוֹמָהּ בּוֹא'וּ וְנִקְוֹד עַל וַא'וּ, בְּגִין דְסִינְעָא דְעִילָא הָוּה אֲשֶׁתְּכוּן בְּהֵוּא עוֹבְדָא דְזַמִּין מִלְכָּא מְשִׁינּוּא לְנִפְקָא מַנְיָה, וּבְגִין כֶּה אֲשֶׁתְּכִים הִכָּא בּוֹא'וּ. וּבְאַוּרָא כְּתִיב וּבְקוֹמָהּ וְזָסַר וַי'וּ, בְּגִין דְכָל זָפַק מַנְיָה וּוּלְקָא לְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא כְּהִיא אֲוּרָא, וְעַל דָּא כְּתִיב בְּהִיא אֲוּרָא קְשִׁישָׁא וּבְקוֹמָהּ בּוֹא'וּ מְכָל וְנִקְוֹד עֲלֵהּ.

דף קיא ע"א

רַבִּי שְׁמַעוֹן אָמַר, לָא יָדַע דְזַמִּין קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא לְאוֹקְמָא מַנְיָה דְוֹד מִלְכָּא וּשְׁלֹמֹה וְכָל שְׁאָר מִלְכִין וּמִלְכָּא מְשִׁינּוּא. תּוּ וּבְקוֹמָהּ, דְכְּתִיב בְּרוּת (רות ג') וְתִקְמוּ בְּטָרָם יִכִּיר אִישׁ אֶת רַעְיָהּ וְגו'. וּבְהֵוּא יוֹמָא הָוּה לָהּ קִימָה וְדָאִי (דף קיא ע"א) אֲתַנּוּזְבַר עַמּוֹה בַּעַז לְהַקִּים שֵׁם הַבַּיִת עַל גְּוֹזְלָתוֹ, וְאַתְקָם מַנְיָה כֹּל הַזֵּי מִלְכִין וְכָל עַלְוִיא דְיִשְׂרָאֵל. וְכָל יָדַע בְּשִׁכְבָּהּ דְכְּתִיב וְתִשְׁכַּב מִרְגְּלוֹתָיו עַד הַבֶּקֶר. וּבְקוֹמָהּ דְכְּתִיב וְתִקְמוּ בְּטָרָם יִכִּיר אִישׁ אֶת רַעְיָהּ וְגו'. בְּגִין כֶּה וּבְקוֹמָהּ נִקְוֹד וַא'וּ.

תָּא וַוּזִי, (קה ע"א) עֲנֹתְנוּתָא דְאַבְרָהָם דְהָא אֲפִילוּ בְּקַדְמִיתָא כֹּד בְּעָא קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא לְמַעַבְד דִּינָא בְּסָדוּם לָא בְּעָא מַנְיָה רַוּוּמִי עַל לוֹט (דה"א), לְבַתֵּר דְכְּתִיב וַיִּרָא וְהִנֵּה עָלָה קִיטָר הָאָרֶץ כְּקִיטָר הַכַּבְשָׁן לָא תִבַּע עֲלֵיהּ

Zohar Vayera

דלוט וְלֹא אָמַר עֲלֵיהֶּ לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא כְּלוּם, אוּף הָכִי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לֹא אָמַר לִיה מִיָּדִי, בְּגִין דְּלֹא יוֹשֵׁב אַבְרָהָם דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא זָרַע מְזַכְּרֵיהּ כְּלוּם.

וְאִי תִּימָא דְאַבְרָהָם לֹא הוּוּ וְזָשִׁיב לִיה לְלוֹט בְּלַבִּיָּה כְּלוּם, הָא מָסַר גְּפִשִׁיָּה לְבִיָּהָ לְאַנְוָא קָרְבָּא בְּזוּמִשָּׁה מְלַכִּין תְּקִיפִין, כְּמָא דְאַתְּ אָמַר, (בראשית יד) וַיִּשְׁמַע אַבְרָם כִּי גִשְׁבָּה אֲזוּי וְגו'. וְכַתִּיב וַיִּזְלַק עֲלֵיהֶם לִלְחָה. וְכַתִּיב וַיִּשָּׁב אֶת כָּל הָרֶכֶשׁ וְגַם אֶת לוֹט אֲזוּי וּרְכֻשׁוֹ הָשִׁיב וְגו'. אֲבָל בְּרוּזִימוּתָא דְרוּזִים לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וְזוּמָא עוּבְדוּי דְלוֹט דְּלֹא כְּשָׂרָן כְּדָקָא יְאוּת, לֹא בָּעָא אַבְרָהָם דְּבִגְנִיָּה יִשְׁבּוּק קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא כְּלוּם מְדִלְיָה, וּבְגִינֵי כֶּף לֹא תִבְעַ עֲלֵיהֶּ רוּזִי לֹא בְּקַדְמִיתָא וְלֹא בְּסוּפָא:

דף קיא ע"ב

וַיִּסַּע מִשָּׁם אַבְרָהָם אֶרְצָה הַנֶּגֶב. כָּל מִטְלָנְוֵי הוּוּ לְסַטְרָא דְדִירוּמָא (דף קיא ע"ב) יְתִיר מִסַּטְרָא אֲזוּרָא, בְּגִין דְּהָא בְּזוּכְמָתָא עֵבֶד לְאַתְדַּבְּקָא בְּדִירוּמָא:

וַיֹּאמֶר אַבְרָהָם אֵל שְׂרָה אִשְׁתּוֹ אֲזוּזִתִּי הִיא. תְּנִינָן (כ"ו) לֹא לִיבְעֵי לִיה לְבָר גֵּשׁ לְסַמְכָא עַל גִּיסָא, וְאִי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֲרוּזִישׁ גִּיסָא לְבָר גֵּשׁ, לֹא אִית לִיה לְסַמְכָא (תדיר) עַל גִּיסָא זְמָנָא אֲזוּרָא. בְּגִין דְּלֹא בְּכָל שְׁעָתָא וְשְׁעָתָא אֲתִירוּזִישׁ גִּיסָא.

וְאִי יִיעוּל בַּר גֵּשׁ זְרַמִּיָּה בְּאַתֵּר דְּזוּקָא אִשְׁתְּכוּז לְעֵינָא, הָא פָּקַע כָּל זְכוּתִיהּ דְּעֵבֶד בְּקַדְמִיתָא וְאוּקְבוּהָ. כְּמָא דְאַתְּ אָמַר, (בראשית לב) קָטוּנְתִי מִכָּל הַזְּסָדִים וּמִכָּל הָאֲמֹת וְגו'. וְאַבְרָהָם פִּינָן דְּסַלִּיק מִבְּמִצְרַיִם וְאִשְׁתְּזִיב זְמָנָא וְזָדָא, הִשְׁתָּא אֲמַאי אָעִיל זְרַמִּיָּה בְּצַעֲרָא כְּקַדְמִיתָא וְאָמַר אֲזוּזִתִּי הִיא.

אֲלֹא אַבְרָהָם לֹא סָמִיךְ עַל זְרַמִּיָּה כְּלוּם, וְזוּמָא שְׂכִינְתָא תְּדִיר בְּדִירוּתָהּ דְּשְׂרָה וְלֹא אֲעֲדִי מִתְּבִין, וּבְגִין דְּהוּוּ תְּבִין, אֲסַמִּיךְ אַבְרָהָם וְאָמַר אֲזוּזִתִּי הִיא כְּמָה דְּכַתִּיב (משלי ז) אָמַר לְזוּכְמָה אֲזוּזִתִּי אֶת. וּבְגִין כֶּף אָמַר אֲזוּזִתִּי הִיא (ס"א א"ת):

וַיָּבֹא אֱלֹהִים אֶל אַבְיִמֶלֶךְ וְגו'. וְכִי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֲתָא לְבִיָּהּ וְדִרְשִׁיעִיא כְּמָה דְּכַתִּיב, (במדבר כב) וַיָּבֹא אֱלֹהִים אֶל בְּלָעָם. (בראשית לא) וַיָּבֹא

Zohar Vayera

אלהים אל לבן. אלא ההוא ממנא שליזא דאתפקדא עליהו הוה, בגין דכלהו פד עבדי שליזותא נטלי שמה דא, ומסטרא דדינא קא אתיין. ועל דא ויבא אלהים אל אבימלך בנזלום הלילה ויאמר לו הנך מת על האשה אשר לקחות וגו'.

דף קיב ע"א

רבי שמעון פתוז ואמר, (משלי יב) שפת אמת וגו'. שפת אמת תכון לעד. דא אברהם, דכל מלוי בקדמיתא ובסופא הוו באמת. ועד ארגיעה לשון שקר. דא אבימלך. באברהם נאמר ויאמר אברהם אל שרה אשתו אוזותי היא. דא בקדמיתא, דאמר בגין שכינתא דהות עמה דשרה אוזותי היא, ואברהם בנזכמתא עבד. מאי טעמא (דף קיב ע"א) בגין דאברהם מסטרא דבימנא איהו, אמר אוזותי היא, ורזא כמא דאת אמר, (שיר השירים ה) אוזותי רעיתי יונתי תמתי. ועל דא אברהם קרא לה תדיר אוזותי, בגין דאתדבק בהדה, ולא יתעדון (ויקרא קב דא בן דא לעלמין).

לסוף מה פתיב וגם אמנת אוזותי בת אבי היא אף לא בת אמי. וכי הכי הוה. אלא כלא בגין שכינתא קאמר, אוזותי היא בקדמיתא, דכתיב אמר לנזכמתא אוזותי את. ולבתר וגם אמנת. מאי וגם. לאתוספא על מה דקאמר בקדמיתא. אוזותי בת אבי היא. ברתיה דנזכמתא עלאה, ובגין כך אתקרי אוזותי ואתקרי נזכמתא. אף לא בת אמי. מאתר דשירותא דכלא סתימא עלאה. ועל דא ותהי לי לאשה באוזה בנזכמתא דכתיב, (שיר השירים ב) וימינו תנזכמי וכלא רזא דנזכמתא איהו.

תא וזי, בקדמיתא פד נזותו למזרים הכי קאמר בגין לאתדבקא בגו מהימנותא, וקרא לה אוזותי, בגין דלא יטעון גו אנון דרעין דלבר. אוף הכא אוזותי, בגין דלא אתעדדי מגו מהימנותא פדקא יאות. דהא אבימלך וכל אנון יתבי ארעא הוו אזלי בתר פולונא נזכראת, ואיהו אתדבק גו מהימנותא, ובגין כך עאל לתמן ואמר אוזותי, מה אוזות לא אתפרש מאווא לעלמין אוף הכא. דהא אתתא יכילת לאתפרשא אכל אוזות לא אתפרש, דהא תרין אוזין לא יכלין לאתפרשא לעלמין ולעלמי עלמין.

Zohar Vayera

וּבְגִין כֶּךָ אָמַר אַבְרָהָם אֲוֹזוֹתַי הֵימָּה, דְּהָא כִּלְהוֹן הָווּ לְהוֹטִין גְּזוּ טְהָרֵי
כִּכְבֵּיָא וּמְזִלֵי וּפְלוּזֵי לֹון, וְאַבְרָהָם הָוֵה מִתְדַבֵּק גְּזוּ מְהִימְנוּתָא וְאָמַר אֲוֹזוֹתַי
דְּלֵא גְתַפְרֵשׁ לְעֵלְמִין. וְסִימְנִיף (וִיקָרָא כֵּא) וְלֵאזוּזוֹתוֹ הַבְּתוּלָה דְּאַתְמָר לְכַהֵן,
אַתְרָא דְּאַבְרָהָם שְׂרִיָּא בֵּיתָא.

דף קיב ע"ב

כְּתִיב, (דברים י) אֵת יי אֱלֹהֶיךָ תִירָא אוֹתוֹ תַעֲבֹד וּבֹו תִדְבֹק וּבְשִׁמוֹ תִשָּׁבַע.
הָאִי קָרָא אוֹקְמוּתָא. אֲבָל תָּא וּזְוִי, לִי אֱלֹהֶיךָ תִירָא לֹא כְתִיב, אֲלֵא אֵת (דף
קִיב ע"ב) יי, מֵאִי אֵת, דָּא דְרָגָא קְדָמָאָה אֵתֵר דְּוֹזְלָא דְּקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא,
וּבְגִין כֶּךָ כְּתִיב תִירָא, דְּתַמְנֹן בְּעֵי בְרַ נֶשׁ לְדוּזְלָא קָמֵי מְאֲרִיָּה (קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא)
בְּגִין דְּאִיהוּ (כ"י) דִּינָא.

וְאוֹתוֹ תַעֲבֹד. דָּא דְרָגָא עֲלָאָה דְּקִיבָא עַל הָאִי דְרָגָא תַתְּאָה, וְלֹא
מִתְפָּרְשָׁן לְעֵלְמִין, אֵת וְאוֹתוֹ, דָּא בְּדָא דְּבִקִין וְלֹא אֵתְפָּרְשָׁן. מֵאִי וְאוֹתוֹ.
דָּא אֵתֵר בְּרִית קְדִישָׁא אוֹת לְעֵלְמִין. דְּהָא פּוּלְוֹנָא לֹא שְׂרִיָּא בְּאֵת וְלֹא
אִיהוּ לְמַפְלוּז אֲלֵא לְמַדּוּז, אֲבָל פּוּלְוֹנָא אִיהוּ (קטו א) לְעֵילָא, וּבְגִין כֶּךָ
וְאוֹתוֹ תַעֲבֹד.

וּבֹו תִדְבֹק. בְּאֵתֵר דְּאִיהוּ דְּבִקוּתָא לְאַתְדַבֵּקָא דְּאִיהוּ גּוֹפָא דְּשְׂרִי
בְּאַמְצַעִיתָא. וּבְשִׁמוֹ תִשָּׁבַע אֵתֵר שְׁבִיעָאָה דְּדִרְגִין. וְסִימְנִיף (רמיה ב) וְאֵת
דְּוֹד מִלְכָּם אֲשֶׁר אֶקִים לָהֶם. בְּגִין כֶּךָ אֵתְדַבֵּק אַבְרָהָם בְּמְהִימְנוּתָא כֹּד
זְוֹת לְמִצְרַיִם וְכֹד אֹל לְאַרְעָא דְּפִלְשְׁתִּים. לְבַר נֶשׁ דְּבַעָא לְזוּזָא גְזוּ גּוֹבָא
עֲמִיקָא. דְּוִזִיל דְּלֵא יְכִיל לְסַלְקָא מִגּוּ גּוֹבָא, מְהֵ עֲבַד קֶשֶׁר וּזְד קֶשֶׁרָא
דְּוֹזְבֵל לְעֵילָא מִן גּוֹבָא, אָמַר הוּאִיל דְּקֶשֶׁרָא קֶשֶׁרָא דָּא מִכָּאֵן וְלֵהֲלָאָה
אִיעוּל תַּמְנֹן. כֶּךָ אַבְרָהָם בְּשַׁעֲתָא דְּבַעָא לְזוּזָא לְמִצְרַיִם. עַד לֹא יִוּוּזָת
תַּמְנֹן קֶשֶׁר קֶשֶׁרָא דְּמְהִימְנוּתָא בְּקָדְמִיתָא לְאַתְתַּקְפָּא בֵּיתָא, וְלְבַתֵּר זְוֹת.

אוֹף הָכִי זְמִי כֹד עֵאל לְאַרְעָא דְּפִלְשְׁתִּים. בְּגִין כֶּךָ (משלי יב) שְׁפַת אֱמֶת תַּכּוּן
לְעַד. וְעַד אַרְגֵּיעָה לְשׁוֹן שְׁקָר, דָּא אֲבִימְלָךְ דְּאָמַר בְּתוּם לְבָבֵי וּבְנִקְיוֹן
כִּפְיֵי. וְכֹד אֵהֲדָרוּ לִיה מְהֵ כְּתִיב גַּם אֲנֹכִי יִדְעֵתִי כִי בְּתָם לְבָבְךָ עֲשִׂיתָ
זָאת, וְלֹא כְּתִיב נִקְיוֹן כִּפְיֵים:

Zohar Vayera

ועתה השב אשת האיש כי נביא הוא. רבי יהודה פתחו ואמר (שמואל א ב) רגלי ווסידיו ישמר וגו'. ווסידו פתיב וזר, ודא אברהם דקודשא בריה הוא נטיר ליה תדיר וקא אעדי נטירו מציה לעלמין. ומה דאמר רגלי דא אתתיה, דקודשא בריה הוא שדר שכינתיה עמה ונטר לה תדיר.

דבר אזור רגלי ווסידיו ישמר. וזר, דא אברהם דקודשא בריה הוא אזיל עמיה תדיר בגין דלא ייכלון לנזקא ליה. ורשעים בושף ידמו. אלן אנון מלכין דקטל קודשא בריה הוא בההוא ליליא דרדף בתרייהו.

הדא הוא דכתיב בושף ידמו, דא ליליא דאתקשר בושוכא וקטל לון, ואברהם רדיף וליילא קטיל לון, הדא הוא דכתיב ויוזלק עליהם לילה הוא ועבדיו ויכם. ויוזלק עליהם לילה, דא קודשא בריה הוא דפליג רומי מן דינא בגין למעבד נוקמין לאברהם, ובגין כף ורשעים בושף ידמו. ויכם, ויכום מבעי ליה. אקא דא קודשא בריה הוא. פי לא בכון יגבר איש. דאיהו ואליעזר הוּו בלוודייהו.

רבי יצחק אמר והא תנינן באתר דנזקא שכינון לא יסמך בר נש על ניסא, ולא הוה אתר דנזקא אשתכחו כהאי דאברהם אזיל בתר וּבמשה מלכין למרדף בתרייהו ולאנזא קרבא.

אמר רבי יהודה כד אזיל אברהם ליהאי לא אזל לאנזא קרבא, וקא סמך על ניסא, אקא צערא דלוט אפקיה מביתיה, ונטיל במונא למפרק ליה, ואי לאו דימות בהדיה גו שביה. פיון דנפק וזמא שכינתא דנהרא קמיה וכמה וזילין סוורגיה, בההיא שעתא רדף בתרייהו, וקודשא בריה הוא קטיל לון, הדא הוא דכתיב ורשעים בושף ידמו.

רבי שמעון אמר רוא איהו, רגלי ווסידו ישמר, דא אברהם. וכד נפק אשתתף יצחק בהדיה ונפלו קמיה, ואי לאו דאשתתף יצחק בהדיה דאברהם לא אשתציאו הדא הוא דכתיב ורשעים בושף ידמו. פי לא בכון יגבר איש. אף על גב דזילא אשתכחו תדיר בימינא, אי לא הוה בסטרא דשמאלא לא אתדוויין קמיה.

Zohar Vayera

דְּבַר אֲזוּר רִגְלֵי וְזוּסִידוֹ יִשְׁמֹר, בְּשִׁעְתָּא דְּבַר זֶשׁ רְזוּיִם לִיהַ לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא רְזוּיִם לִיהַ בְּכָל מוֹה דְּאִיהוּ עֶבֶד וְזָטִיר אֲרוּזוּי כַּמָּא דְּאֵת אָמֵר (תהלים קכא) "יִשְׁמֹר צִאתְךָ וּבּוֹאֶךָ מֵעֵתָה וְעַד עוֹלָם.

דף קיג ע"א

תָּא וְזוּי, כַּמָּה וְזוּבִיבוּתִיהַ דְּאֲבָרְהָם לְצַבִּי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, דְּבְכָל אֶתֶר דְּהוּה אֲוִיל לָא הוּה וְזוּיִס עַל דִּילִיהַ כְּלוּם, (דף קיג ע"א) אֶלָּא בְּגִין לְאֶתְדַבְּקָא בֵּיהַ בְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וּבְגִין כַּךְ רִגְלֵי וְזוּסִידוֹ יִשְׁמֹר. וְדָא הִיא אֶתְתִּיהַ, דְּכִתִּיב וְאֲבִימֶלֶךְ לֹא קָרַב אֵלֶיהָ. וְכִתִּיב כִּי עַל כֵּן לֹא נִתְתִּיךָ לְנִגְעַ אֵלֶיהָ.

בְּפָרְעָה מוֹה כְּתִיב, (בראשית יב) וַיִּנְגַע "י אֶת פְּרַעֲהַ וְזוּ עַל דְּבַר. אִיהִי אֲמָרָה וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא הוּה מוּזִי, וּבְגִין כַּךְ רִגְלֵי וְזוּסִידוֹ יִשְׁמֹר. וְרִשְׁעִים בּוּזְשָׁף יִדְמוּ, אֲלִין פְּרַעֲהַ וְאֲבִימֶלֶךְ, דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא עֶבֶד בְּהוּ דִּינִין בְּלִילִיא. כִּי לֹא בְּכוּז יִגְבֵר אִישׁ. מֵאֵן אִישׁ, דָּא אֲבָרְהָם, דְּכִתִּיב וְעֵתָה הָשֵׁב אִשְׁתְּ הָאִישׁ וְזוּ:

וְיִי פָקֵד אֶת שְׂרָה כַּאֲשֶׁר אָמַר וְזוּ. רַבִּי וְזוּיָא פָּתוּז וְאָמַר (וכריה ג) וַיִּרְאֵנִי אֶת יְהוֹשֻׁעַ הַכַּהֵן הַגָּדוֹל עוֹמֵד לִפְנֵי מֶלֶךְ "וְהִשְׁטָן עוֹמֵד עַל יְמִינוֹ לְשִׁטְנוֹ. הָאִי קָרָא אִית לְאֶסְתְּכָלָא בֵּיהַ. וַיִּרְאֵנִי אֶת יְהוֹשֻׁעַ הַכַּהֵן הַגָּדוֹל דָּא יְהוֹשֻׁעַ בֶּן יְהוֹצֶדֶק. עוֹמֵד לִפְנֵי מֶלֶךְ "י, מֵאֵן מֶלֶךְ "י. דָּא אֶתֶר צְרוּרָא (ס"א דְּנִשְׁמַתִּין דְּצַדִּיקָא צְרוּרָא) דְּנִשְׁמַתִּיהַ דְּצַדִּיק צְרוּרָא בֵּיהַ, וְכָל אַנּוּן נִשְׁמַתִּין דְּצַדִּיקָא קְיָיִמִין תַּמּוֹן, וְדָא הוּא מֶלֶךְ "י.

מִדְרֵשׁ הַנֶּעְלָם וְיִי פָקֵד אֶת שְׂרָה כַּאֲשֶׁר אָמַר. רַבִּי יוּזִיָּן פָּתוּז בְּהָאִי קָרָא (שיר השירים ז) רֵאשֶׁף עֲלֶיךָ כַּכְרָמֶל וְדָלַת רֵאשֶׁף כְּאַרְגָּמָן מִלֶּךְ אֲסוּר בְּרֵהֲטִים. עֲשֵׂה קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא שְׁלִטוֹנִים לְמַעַלָּה וְשְׁלִטוֹנִים לְמַטָּה. כְּשִׁנּוּתֵן קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא מַעַלָּה לְשָׂרִים שֶׁל מַעַלָּה זוֹטְלִים מַעַלָּה הַמְּלָכִים שֶׁל מַטָּה. נִתֵּן מַעַלָּה לְשָׂרוֹ שֶׁל בְּבַל, זָטֵל מַעַלָּה זְבוּכְדִּנְצַר הָרִשָׁע דְּכִתִּיב בֵּיהַ (דניאל ב) אֲנֵת הוּא רֵאשֶׁה דִּי דְּהַבָּא, וְהָיוּ כָּל הָעוֹלָם בְּשׁוּעַבְדִּים תַּוּזַת יָדוֹ וּבְנֵוֹ וּבֶן בְּנֵוֹ, הָדָא הוּא דְּכִתִּיב רֵאשֶׁף עֲלֶיךָ כַּכְרָמֶל, וְהוּ זְבוּכְדִּנְצַר, הָדָא הוּא דְּכִתִּיב, (דניאל ד) הַנוֹתְהוּי תַטְלַל וְזוּיִת בְּרָא. וְדָלַת רֵאשֶׁף כְּאַרְגָּמָן, וְהוּ בְּלִשְׁצַר דְּאָמַר (דניאל ה) אֲרִגְוֹנָא יִלְבָּשׁ. מִלֶּךְ אֲסוּר בְּרֵהֲטִים, וְהוּ אֲוִיל מְרוּדָךְ שְׁהִיָּה אֲסוּר עַד שְׁמַת אָבִיו זְבוּכְדִּנְצַר וּמֶלֶךְ תַּוּזִתִּיו.

Zohar Vayera

אמר רבי יהודה למאי אתא האי טעם בשיר השירים. אלא אמר רבי יהודה שבעה דברים נבראו קודם שנברא העולם, ואלו הן וכו', כסא הכבוד שנאמר (תהלים ג) זכון כסאך מאז מעולם אתה וכתיב, (ירמיה יז) כסא כבוד מרום מראשון. שהוא היה ראש הנקדם לכל, ונטל הקדוש ברוך הוא את הנשמה הטהורה מכסא הכבוד להיות מאירה לגוף, הלא הוא דכתיב ראשך עליך כפרמל, זהו כסא הכבוד שהוא ראש על הכל. ודלת ראשך פארזמן, זו היא הנשמה הנטלת ממנו. מלך אסור ברהטים, זהו הגוף שהוא אסור בקבר וכלה בעפר ולא נשאר ממנו אלא כמלא תרוד רקב. ובמנו יבנה כל הגוף. וכשפוקד הקדוש ברוך הוא את הגוף הוא אומר לארץ שתפליט אותו לזוץ דכתיב (ישעיה כו) וארץ רפאים תפיל. אמר רבי יוחנן המותים שבארץ הם וזים תזולה הלא הוא דכתיב, (ישעיה כו) יזויו מתיה, נבלתי יקובון אלו שבזוזה לארץ. הקיצו ורננו שוכני עפר, אלו המותים שבמדבר. דאמר רבי יוחנן למה בות משה בזוזה לארץ. להראות לכל באי עולם, פשם שעתיד הקדוש ברוך הוא להזיות למשה כך עתיד להזיות לדורו (למה) שהם קבלו התורה. (דאמר רבי יוחנן) ועליהם נאמר (ירמיה ב) זכרתי לך וזסד זעוריה אהבת כלולותיה לכתף אנורי במדבר בארץ לא זרועה. דבר אזור הקיצו ורננו שוכני עפר, אלו הם האבות. והמותים בזוזה לארץ יבנה גופם ומתגלגלים תנות הארץ עד ארץ ישראל ושם יקבלו נשמתם ולא בזוזה לארץ, הלא הוא דכתיב, (יוזקאל לו) לכן הנבא ואמרת אליהם הנה אנכי פותח את קברותיכם והעליתי אתכם מקברותיכם עמי והבאתי אתכם אל אדמת ישראל. מה כתיב אנוריו ונתתי רוזי בכם וזייתם.

רבי פנחס אמר הנשמה נטלה מכסא הכבוד שהוא הראש כדקאמר (שיר השירים ז) ראשך עליך כפרמל. ודלת ראשך פארזמן זו היא הנשמה שהיא דלת הראש. מלך אסור ברהטים, הוא הגוף שהוא אסור בקברים. זהו הגוף וזהו שרה וזהו מלך. וקודשא בריך הוא פוקדה למועד אשר דבר אליו הלא הוא דכתיב וזי פקד את שרה כאשר אמר. פוקד את הגוף לזמן הידוע שבו יפקוד הצדיקים.

אמר רבי פנחס עתיד הקדוש ברוך הוא ליפות לגוף הצדיקים לעתיד לבא פיופי של אדם הראשון כשנכנס לזן ערן, שנאמר (ישעיה מז) וזנוף יי תמיד וגו' והיית כזן רוח. אמר רבי לוי הנשמה בעודה במעלתה זיונת באור של מעלה ומתלבשת בו, וכשתכנס (ונשתרש) לגוף לעתיד לבא באותו האור ממש תכנס, ואזי הגוף יאיר כזוהר הרקיע הלא הוא דכתיב, (דניאל יב) והמשכילים יזהירו כזוהר הרקיע, וישגיגו בני אדם דעה שלימה שנאמר (ישעיה יא) כי מלאה הארץ דעה את

Zohar Vayera

י. מִזָּא לָן הָא, מִמַּה דְכַתִּיב וְנִזְוָה יי תְּמִיד וְהַשְּׁבִיעַ בְּצוּצוֹצוֹת נְפִשָׁה. זֶה אֹר שֶׁל מַעֲלָה.

וְעֲצוּמוֹתֶיהָ יוֹזְלִין זֶה פְּקִידַת הַגּוֹף. וְהֵייתָ כְּגֵן רוּחַ וְכִמּוּצָא מִיָּם אֲשֶׁר לֹא יִכְוָבוּ מִיָּמִיו. זֶהוּ דַעַת הַבוּרָא יִתְבָּרַךְ, וְאִי יֵדְעוּ הַבְּרִיּוֹת שֶׁהַנְּשֻׁמָּה הַנִּזְכָּסֶת בָּהֶם שֶׁהִיא נְשֻׁמַת הַנוּיִים נְשֻׁמַת הַתַּעֲנוּגִים שֶׁהִיא קְבֻלָּה תַּעֲנוּגִים מִלְּמַעְלָה וּמַעֲדָנֶת לַגּוֹף וְהַכֹּל תַּמְהִימִים בָּהּ וְאוֹמְרִים (שִׁיר הַשִּׁירִים ז) מַה יִּפִּית וּבַמָּה נְעַמְתָּ אֲהַבָּה בַּתַּעֲנוּגִים. זֶה הִיא הַנְּשֻׁמָּה לְעֵתִיד לְבָא.

אָמַר רַבִּי יְהוּדָה תָּא וְזִי, שֶׁכֶּף הוּא דְכַתִּיב, (שִׁיר הַשִּׁירִים ז) מִלְּךָ אָסוּר בְּרִהֲטִים. וְכַתִּיב בַּתְּרִיָּה מַה יִּפִּית וּבַמָּה נְעַמְתָּ. וְאָמַר רַבִּי יְהוּדָה בְּאוֹתוֹ זְמַן עֵתִיד הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְשִׁמּוֹן עוֹלָמוֹ וְלְשִׁמּוֹן בְּבְרִיּוֹתָיו שֶׁנֶּאֱמַר (תְּהִלִּים קד) יִשְׂמְנוּ יי בְּמַעֲשָׂיו. וְאִי יִהְיֶה שְׂוֹזוּק בְּעוֹלָם מַה שֶׁאֵין עִכְשָׁיו, דְכַתִּיב, (תְּהִלִּים קכו) אִי יִמְלֹא שְׂוֹזוּק פִּינוֹ וְגו'. הֲדָא הוּא דְכַתִּיב וְתֵאמֶר שְׂרָה צְוֹזוּק עֲשֵׂה לִי אֱלֹהִים. שֶׁאִי עֵתִידִים בְּנֵי אָדָם לִזְמַן שִׁירָה שֶׁהוּא עֵת שְׂוֹזוּק. רַבִּי אֲבָא אָמַר הַיּוֹם שֶׁיִּשְׂמְנוּ הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא עִם בְּרִיּוֹתָיו לֹא הֵיטָה שְׂמִינָה כְּמוֹתָהּ מִיּוֹם שֶׁנֶּבְרָא הָעוֹלָם, וְהַצְּדִיקִים הַנְּשֻׁאָרִים בִּירוּשָׁלַיִם לֹא יֵשׁוּבוּ עוֹד לְעַפְרָם דְכַתִּיב, (שְׁעִיָּה ד) וְהִיא הַנְּשֻׁאָר בְּצִיּוֹן וְהַנְּזוֹתֵר בִּירוּשָׁלַיִם קָדוֹשׁ יֵאמֶר לוֹ. הַנְּזוֹתֵר בְּצִיּוֹן וּבִירוּשָׁלַיִם דִּיִּיקָא.

אָמַר רַבִּי אֲנָא אִם כֵּן זְעִירִין אֲנִין, אֲלָא כָּל אֲנִין דְּאֲשֵׁתָּארוּ בְּאַרְעָא קְדִישָׁא דְיִשְׂרָאֵל דִּינָא דְלִהוֹן בִּירוּשָׁלַיִם וְכַצִּיּוֹן לְכָל דְּבָר. מִלְּמַד דְּכָל אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל בְּכָלל יְרוּשָׁלַיִם הִיא, מִמִּשְׁמַע דְכַתִּיב, (וִיקָא יט) וְכִי תִבְאוּ אֶל הָאֶרֶץ הַכֹּל בְּכָלל. רַבִּי יְהוּדָה בְּרַבִּי אֲלֶעָזָר שָׁאֵל לְרַבִּי וְזִקְיָה, אָמַר לוֹ מִתִּים שְׁעֵתִיד הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְהַזְוִיּוֹתָם, לְמַה לֹּא יִהְיֶה נְשֻׁמַתָּהוֹן בְּאַתֵּר דְּאֲתַקְבְּרוּ תַמָּן וְיִיתוּן לְאוּזִיָּא בְּאַרְעָא דְיִשְׂרָאֵל. אָמַר לוֹ נְשֻׁבַע הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְבָנוֹת יְרוּשָׁלַיִם וְשָׁלָא תִהְרַס לְעוֹלָמִים, דְּאָמַר רַבִּי יְרֵמְיָה עֵתִיד הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְוִדֵּשׁ עוֹלָמוֹ וְלְבָנוֹת יְרוּשָׁלַיִם וְלְהוֹרִידָהּ בְּנִיחָה מִלְּמַעְלָה (ס"א בִּזְוֹן) בְּגֵן שָׁלָא יִהְרַס, וְנְשֻׁבַע שָׁלָא תִגְלָה עוֹד כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל, וְנְשֻׁבַע שָׁלָא יִהְרַס בְּגֵן יְרוּשָׁלַיִם, שֶׁנֶּאֱמַר (שְׁעִיָּה סב) לֹא יֵאמֶר כֶּף עוֹד עֲזוּבָה וְלֹאֲרַצָּה לֹא יֵאמֶר עוֹד שְׂמִינָה.

וּבְכָל מְקוֹם שֶׁאֲתָהּ מוּצָא לֹא לֹא, הִיא שְׂבוּעָה, הֲדָא הוּא דְכַתִּיב, (בְּרַאשִׁית ט) וְלֹא יִכְרַת כָּל בֶּשֶׂר עוֹד מִמִּי הַמִּבּוֹל וְלֹא יִהְיֶה עוֹד מִבּוֹל וְגו' וְכַתִּיב, (שְׁעִיָּה זד) אֲשֶׁר נְשֻׁבַעֲתִי מִעֵבֶר מִי נְזוּ. מִכָּאן שָׁלָא לֹא, שְׂבוּעָה. וּמִן לָאו אֲתָה שׁוּמַע הָן. וְעֵתִיד הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְקַיֵּם עוֹלָמוֹ קַיִם שָׁלָא תִגְלָה כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל וְלֹא תִהְרַס בְּגֵן בֵּית הַמִּקְדָּשׁ, לְפִיכָף אֵין מִקְבָּלִין נְשֻׁמַתָּן אֲלָא בְּמְקוֹם קַיִם לְעוֹלָמִים, כְּדִי

Zohar Vayera

שְׁתַּהֲיָה הַנְּשֹׂמָה קַיִמַת בְּגוֹף לְעוֹלָמִים, וְדָא הוּא דְכְּתִיב הַנְּשֹׂאָר בְּצִיּוֹן וְהַנּוֹתָר בִּירוּשָׁלַם קְדוּשָׁה יֵאמֵר לוֹ וְגו'.

אָמַר רַבִּי וּזְקָיָה מִהֶכָּא (מִקְרָא הוּא) הוּא קְדוּשָׁה יְרוּשָׁלַם קְדוּשָׁה הַנּוֹתָר בְּהַ קְדוּשָׁה. הוּא קְדוּשָׁה, דְּכְּתִיב, (יִשְׁעִיָּה ו') קְדוּשָׁה יְיָ צְבָאוֹת. וְכְּתִיב, (הוֹשֵׁעַ יֵא) בְּקִרְבֶּךָ קְדוּשָׁה. יְרוּשָׁלַם קְדוּשָׁה, דְּכְּתִיב, (קִהְלֵת ו') וּבִמְקוֹם קְדוּשָׁה יִהְלְכוּ. הַנּוֹתָר בְּהַ קְדוּשָׁה, דְּכְּתִיב, (יִשְׁעִיָּה ד') וְהָיָה הַנְּשֹׂאָר בְּצִיּוֹן וְהַנּוֹתָר בִּירוּשָׁלַם קְדוּשָׁה יֵאמֵר לוֹ. מֵהַ קְדוּשָׁה הָרֵאשׁוֹן קַיִים אִף הַשְּׂאָר קְדוּשָׁה קְדוּשָׁה קַיִים.

אָמַר רַבִּי יִצְחָק מֵאִי דְכְּתִיב, (וּכְרִיָּה ו') עוֹד יִשְׁבוּ יְקָנִים וְיִקְנֹת בְּרוּזוּבוֹת יְרוּשָׁלַם וְאִישׁ מִשְׁעֲנֵתוֹ בִּידוֹ מְרוּב יָמִים. מֵאִי טִיבוֹתָא דָּא (כְּדִי) לְמִיזַל כְּדִין דְּכְּתִיב וְאִישׁ מִשְׁעֲנֵתוֹ בִּידוֹ. אֲכָלָא אָמַר רַבִּי יִצְחָק (קִלָּה א) עֲתִידִים הַצְּדִיקִים לְעֵתִיד לְבָא לְהַוִּיּוֹת מֵתִים פְּאֵלִישֵׁעַ הַנְּבִיא, דְּכְּתִיב, (מִלְכִים ב ד') וְקוּז מִשְׁעֲנֵתִי בִּידֶךָ וְכָף. וְכְּתִיב וְשָׂמַת מִשְׁעֲנֵתִי עַל פְּנֵי הַנְּעָר. אָמַר לֵיהַ קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא דְּבָר שְׁעֲתִידִים לְעֵשׂוֹת הַצְּדִיקִים לְעֵתִיד לְבָא אֲתָה רוּצָה עֲכָשִׁיו לְעֵשׂוֹת, מֵהַ פְּתִיב וְיִשָּׁם אֵת הַמִּשְׁעֲנֵת עַל פְּנֵי הַנְּעָר וְאִין קוּל וְאִין עוֹנָה וְאִין קִשְׁב. אֲכָל הַצְּדִיקִים לְעֵתִיד לְבָא עֲלָה בְּיָדָם הַבְּטוּוֹה זֵו, דְּכְּתִיב, (וּכְרִיָּה י) וְאִישׁ מִשְׁעֲנֵתוֹ בִּידוֹ כְּדִי לְהַוִּיּוֹת בּוֹ אֵת הַמֵּתִים (מֵהַ מֵתִים אֲתִים) מֵהַגְּרִים שְׁנַתְּזִירוּ מֵאוּמוֹת הָעוֹלָם דְּכְּתִיב בְּהוֹ (יִשְׁעִיָּה סה) כִּי הַנְּעָר בֶּן מֵאָה שָׁנָה יָמוּת וְהַוּוֹטָא בֶּן מֵאָה שָׁנָה יִקוּלָּל. אָמַר רַבִּי יִצְחָק סוּפִיָּה דְּקָרָא מוֹכִיּוֹן דְּכְּתִיב מְרוּב יָמִים.

דְּבָר אַזְוֹר וְהַתְּאֵמַר שְׁרָה צְחוּק עֲשֵׂה לִי אֲלֵהִים. כְּתִיב, (יִשְׁעִיָּה סו) שְׂמוּזוֹ אֵת יְרוּשָׁלַם וְזִלְוֹ בְּהַ כָּל אֲהַבִּיָּה שִׁישׁוֹ אֲתָה מְשׁוּשׁ כָּל הַמִּתְאֲבָלִים עֲלֵיָה. אָמַר רַבִּי יְהוּדָה לֹא הִיָּתָה שְׂמוּזָה לְפָנֵי הַקְּדוּשָׁה בְּרוּךְ הוּא מִיּוֹם שֶׁנִּבְרָא הָעוֹלָם, כְּאוֹתָהּ שְׂמוּזָה שְׁעֲתִיד לְשְׂמוּזוֹ עִם הַצְּדִיקִים לְעֵתִיד לְבָוֹא. וְכָל אַזְוֹד וְאַזְוֹד מֵרָאָה בְּאֲצַבְעַ וְאוֹמֵר (יִשְׁעִיָּה כה) הִנֵּה אֲלֵהֵינוּ זֵה קוּיָנוּ לוֹ וְיִוִּשִׁיעֵנוּ זֵה יְיָ קוּיָנוּ לוֹ נְזִילָה וְנִשְׂמוּזָה בִּישׁוּעָתוֹ. וְכְּתִיב, (יִשְׁעִיָּה יב) וְאָמְרוּ יְיָ כִּי גָּאוֹת עֲשֵׂה מוֹדַעַת זֹאת בְּכָל הָאָרֶץ.

רַבִּי יוֹזֶזֶן אָמַר לֹא וּזְיָנָן מֵאֵן דְּפָרִישׁ הָאִי מִכָּה כְּדוּד מִלְכָּא דְּאָמַר (תְּהִלִּים קד) תִּסְתִּיר פְּנֵיָה יִבְהַלּוֹן וְגו'. מִכָּאֵן שְׁאִין הַקְּדוּשָׁה בְּרוּךְ הוּא עוֹשֵׂה רָעָה לְשׁוּם אָדָם, אֲכָלָא כְּשִׁאֵנוּ מִשְׁגִּיּוֹן בּוֹ הוּא כָּלָה מֵאֲלִיו, דְּכְּתִיב תִּסְתִּיר פְּנֵיָה יִבְהַלּוֹן תוֹסֵף רוּחוֹם יִגְעוֹן וְגו'. וְאוֹר כָּף (תְּהִלִּים קד) תִּשְׁלֹוּ רוּחוֹךָ יִבְרָאוֹן וְגו'. וְאוֹר כָּף (תְּהִלִּים קד) יְהִי כְבוֹד יְיָ לְעוֹלָם יִשְׂמוּזוֹ יְיָ בְּמַעֲשָׂיו. וְאִזִּי הַשְּׂוֹזָה בְּעוֹלָם דְּכְּתִיב, (תְּהִלִּים קכז) אִזִּי

Zohar Vayera

ימלא שווק פינו וכלשונו רזה. הדא הוא דכתיב ותאמר שרה צווק עשה לי אלהים לשמוח בישועתו.

רבי וזיא אמר תא וזוי, עד שהגוף עומד בעולם הזה הוא וזסר מן התשלום, לאור שהוא צדיק והולך בדרך יושר ומת ביושרו, נקרא שרה בתשלומו, הגיע לתנויית המתים הוא שרה, כדי שלא יאמרו שאור הוא שהויה קודשא בריך הוא. לאור שהוא וזי, ושמון עם השכינה ומעביר הקדוש ברוך הוא הגון מן העולם דכתיב, (ישעיה כה) בלע המות לנצח ומזה יי אלהים דמעה מעל כל פנים וגו'. אזי נקרא יצווק, בשביל הצווק והשמונה שיהיה לצדיקים לעתיד לבא.

רבי יהודה אתא ליהוא אתר דכפר וזנן, שדרו ליה תקרובתא כל בני מאתא, עאל לנביה רבי אבא, אמר ליה אימתי לזיל מר, אמר ליה אפרע מה דיהבו לי בני מאתא ואזיל, אמר ליה לא ליווש מר להאי תקרובתא לאורייתא הוא דעבדו, ולא יקבלו מנך כלום, אמר ליה ולא מקבלי מלי דאורייתא, אמר אין. אתו כל בני מאתא. אמר ליה רבי יהודה פלהון מארי מתיבתא, אמר ליה, ואי אית מאן דלא יאות למיתב הכא ליקום ולזיל. קם רבי אבא ואבדיל מנייהו עשרה די יקבלון מניה, אמר להו יתיבו בהדי גברא רבא דנא, ואנא ואנן נקבל למזור ונתב עמיה. אזלו. ואנן עשרה דאשתארו עמיה יתיבו (אנן עשרה) ולא אמר כלום, אמרו ליה אי רעותיה דמר נקבל אפי שכינתא. אמר להו והא רבי אבא לית הכא, שדרו בהדיה ואתא.

פתוז ואמר וזי פקד את שרה כאשר אמר. מאי שניא הוה הכא, הוה ליה למימר וזי זכר את שרה כמה דאמר (בראשית ל) וזכר אלהים את רחל. דאין פקידה אלא על מה דהוה בפקדמיתא. אלא בפקדמיתא הוה, דכתיב שוב אשוב אליה בעת וזיה, ועל אותו ענין נאמר שפקד עכשיו, משמע דכתיב כאשר אמר, דאלמלא לא נאמר כאשר אמר לימא זכירה, אבל פקד הוה מלה דאמר למועד אשוב אליה.

לבתר אמר הכי, האי צדיק דזכי למיסק ליהוא יקר עלאה, דיוקניה מתפתוז בכרסי יק ריה, וכן לכל צדיק וצדיק דיוקניה לעילא פד הוה לתתא לאבטווא ליהוא נשמתא קדישא. והיניו דאמר רבי יוחנן, מאי דכתיב, (זבוק ג) שמש ירוח עמד זבלה, דזהרן גופא ונשמתא דקיימין באדרא קדישא עלאה דלעילא פדיוקנא דהוה קאים בארעא, וההיא דיוקנא (ס"א מוונה) ממוונה הנאת נשמתא, וההיא עתידה לאתלבש בהאי גרמא דאשתאר בארעא, וארעא מתעבר מניה

Zohar Vayera

וּטְפַל טִיגִיָּה לְבָרָא, וְדָא הוּא דְאִתְקַרֵי קְדוּשָׁה. וְכַד קָיִימָא דִּיּוֹקָנָא הֵהִיא דְלַעֲלִילָא, אֲתָא בְּכָל יְרוּזָא לְסַגְדָּא קַמֵּי מַלְכָּא קְדִישָׁא בְּרִיךְ הוּא דְכַתִּיב, **(ישעיה** **סו)** וְהָיָה מִדֵּי וּזְדִישׁ בְּזוּדֵשׁוֹ. וְהוּא מְבַשֵּׁר לִיהַּ וְאָמַר לְמוֹעֵד אֲשׁוּב אֵלֶיךָ, לְהֵהוּא זְמַן דְעֵתִיד לְאַזְוִיא מִיַּתֵּיא עַד דְאִתְפַּקְדַת לְהֵהוּא זְמַנָּא כְּמַה דְאִתְבַּשֵּׁר הֲדָא הוּא דְכַתִּיב וַיִּי פָקַד אֶת שָׂרָה כַּאֲשֶׁר אָמַר. וְהֵהוּא יוֹמָא דְזוּדֵי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּעוֹבְדוֹי הֲדָא הוּא דְכַתִּיב, **(תהלים קד)** יִשְׁמוּז יִי בְּמַעֲשָׂיו. אָמַר לִיהַּ רַבִּי אַבָּא זִימָא לָן מַר עַל פְּרִשְׁתָּא לְבַתֵּר, אָמַר יְאוּת לְכוּן לְמַפְתּוּז פְּרִשְׁתָּא דָּא. פְּתוּז וְאָמַר וַיְהִי אֲזוּר הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה וְהָאֵלֶּהִים גָּסָה אֶת אַבְרָהָם וְגו' וַיֹּאמֶר קוּז גָּא אֶת בְּנָה אֶת יוֹזִידָךְ אֲשֶׁר אֶהְבֵּת וְגו'. הֵכָא אֵית לְאַסְתַּפְלָא הַאי אוּמָנָא דְאִפִּיק כְּסָפָא מִמְקוּרָא דְאַרְעָא, מַאי עֲבַד. בְּקַדְמִיתָא מַעֲיִיל לִיהַּ בְּזוּר דְלִיק עַד דְנִפִּיק מִנֵּיהַּ כָּל זוּהֵמָא דְאַרְעָא, וְהָא אֲשֶׁתְּאַרְת כְּסָפָא אָבֵל לָא כְּסָפָא שְׁלִימָתָא, לְבַתֵּר מַאי עֲבִיד, מַעֲיִיל לִיהַּ בְּזוּרָא כְּדְבִקְדְמִיתָא וּמְפִיק מִנֵּיהַּ סְטִיפֵי כְּמַא דְאֵת אָמַר, **(משלי כה)** הֲגוּ סִיגִים מִכְּסֵף וְגו' וְכַדִּין הוּא כְּסָפָא שְׁלִימָתָא בְּלָא עֲרַבּוּבִיא.

כְּךָ הִקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא מַעֲיִיל הַאי גּוּפָא תְּזוּזַת אַרְעָא עַד דְמִתְרַקַב כּוּלֵּיהַּ וְנִפִּיק מִנֵּיהַּ כָּל זוּהֵמָא בִּישָׁא, וְאֲשֶׁתְּאַר הֵהוּא תְּרוּוד רַקַב וְאִתְבְּנִי גּוּפָא מִנֵּיהַּ, וְעַד כְּעַן הוּא גּוּפָא לָא שְׁלִים.

לְבַתֵּר הֵהוּא יוֹמָא רַבָּא דְכַתִּיב, **(זכריה יד)** וְהָיָה יוֹם אָזוּד הוּא יוֹדַע לִי לָא יוֹם וְלָא לִילָהּ, מִתְטַמְרֵן כְּלָהוּ בְּעַפְרָא כְּדְבִקְדְמִיתָא מִן קְדָם דְזוּיְלוּ וְתַקִּיפוּ דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, הֲדָא הוּא דְכַתִּיב, **(ישעיה ב)** וּבָאוּ בְּמַעֲרוֹת אַרְיִים וּבְמוֹזְלוֹת עֶפְרַי מִפְּנֵי פּוּז יִי וּמִהַדָּר גְּאוּזוּ וְגו'. וְנִפִּיק גְּשֻׁמְתֵיהוּ וּמִתְעַכֵּל הֵהוּא תְּרוּוד רַקַב וְאֲשֶׁתְּאַר גּוּפָא דְאִתְבְּנִי תַמָּן **(זא נהורא)** דִּילִיהַּ כְּנֵהוּרָא דְשִׁמְשָׁא וּכְוֵהָרָא דְרַקִּיעָא דְכַתִּיב, **(דניאל יב)** וְהַמְשִׁכִּים יוֹזִירוּ כְּזוּר דְרַקִּיעַ וְגו'. וְכַדִּין כְּסָפָא שְׁלִים, גּוּפָא שְׁלִימָא בְּלָא עֲרַבּוּבִיא אוּזְרִיתָא. **(מכאן עַד סוּף מוֹדֵשׁ הַזֵּעֵלֵם בְּדַף קִיּוּז אִינוּ נִמְצָא בְּזִיג רַק בְּזִיק)**

דְאָמַר רַבִּי יַעֲקֹב גּוּפָא דְנֵהִיר יְרַמֵּי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא מְלַעֲלֵילָא דְכַתִּיב, **(ישעיה כו)** כִּי טַל אֲוֵרוֹת טַלְהָ. וְכַתִּיב **(ישעיה כב)** הִגָּה יִי מִטְלַטְלָךְ וְגו'. וְכַדִּין יִתְקַרוּן קְדִישִׁין עַלְאִין דְכַתִּיב, **(ישעיה ד)** קְדוּשׁ יֹאמֶר לוֹ. וְדָא הוּא דְאִתְקַרֵי תְּזוּזִית הַבְּתִים דְבַתְרִיתָא, וְדָא הוּא **(כספא שלים גופא שלימא)** **(זא נסיונא)** בְּתַרִּיתָא וְלָא יִטְעֵמוּן עוּד טַעֲמָא דְמוֹתָא דְכַתִּיב בִּי גְשֻׁבְעִתִי גָּאֵם יִי כִּי יַעַן אֲשֶׁר עֲשִׂיתָ וְגו' כִּי בְּרַךְ אַבְרָהָם וְגו'. וּבְהֵהוּא זְמַנָּא מַצְלוּ צְדִיקֵיָא דְלָא יִתְנַסּוּן בְּדָא יִתֵּיר.

Zohar Vayera

מה כתיב וישא אברהם את עיניו וירא והנה איל וגו'. אליו שאר וזיבי עלבא דאתקרון אילים כמא דאת אמר, (ישעיה ס) אילי גביות ישרתונו ומתר גמיון רברבי גביות. אזור גאון בסבך וגו' כמא דאת אמר, (תהלים עה) וכל קרני רשעים אגדע. (וישלו אברהם וגו') וילך אברהם ויקוז את האיל וגו'. דאנון מוזמנין לאתגסאה בכל גסיונא בישא, וישתארון הצדיקים לעלבא דאתי כמלאכין עלאין קדישין ליונדא שמייה, ובגין כך כתיב, (זכריה ד) ביום ההוא יהיה יי אוןד ושמו אוןד וגו'. אמר ליה (נ"א אמר לון) רבי יהודה מכאן ולהלאה אצלון פתוא. עאל יומא אזורא עלאו קמיה כל בני מתא, אמרו ליה לימא לן מר מלאי דאורייתא בפרשתא דקרינן בה יומא דשבתא ויי פקד את שרה. קם ביני עמודי, פתו ואמר ויי פקד את שרה וגו'. שלש מפתחות בידו של הקדוש ברוך הוא ולא מסרם לא ביד מלאך ולא ביד שרף. מפתחו של ויה ושל גשמים ושל תזוית המתים. בא אליהו ונטל השנים של גשמים ושל תזוית המתים. ואמר רבי יוחנן לא נמסר ביד אליהו אלא אות. דאמר רבי יוחנן כשבקש אליהו להזויות בן הצרפית אמר ליה קודשא בריך הוא, לא יאות לך למיסב בידך שתי מפתחות, אלא תן לי מפתחו הגשמים ותזויה המת. והיינו דכתיב, (מלכים א יז) כך הראה אל אונאב וגו' ואתנה מטר. לא אמר ותן מטר אלא ואתנה.

והא אלישע הווי ליה. אין. לקיים פי שנים ברוחו של אליהו, אלא שלשתם לא מסרם הקדוש ברוך הוא ביד שליחו, דאמר רבי סימון בא וראה כוזו של הקדוש ברוך הוא, בפעם אות מוזה מתים ובמוריד שאול ויעל, מזריו מאורות ובמוריד גשמים, מצמיח ווציר, מדשן יבולים, פוקד עקרות, נותן פרנסות, עוזר דלים, סומך נופלים, זוקף כפופים, מהעדא מלכין ומקם מלכין, והכל בזמן אוןד וברגע אוןד ובבת אות מה שאין שליחו לעולם יכול לעשותו.

תניא אמר רבי יוסי כל מה שעושה הקדוש ברוך הוא, אינו צריך לעשות אלא בדבור, דכיון דאמר במקום קדושתו יהא כך ביד געשה. בא וראה כוז גבורתו של הקדוש ברוך הוא דכתיב, (תהלים לב) בדבר יי שמים געשו. דאמר רבי יוחנן (יהודה) מאי דכתיב, (שמות יב) ועברתי בארץ מצרים אני ולא מלאך וגו'.

אי הכי יקרא סגיא הוא למצראי, דלא דמי מאן דתפש מלכא למאן דתפש הדיוטא. ועוד אין לך אומה מוזהמת בכל טובמאה כמו המצרים דכתיב בהו (יוזקאל כג) אשר בשר וזמורים בשרם וגו' שהם וזשודים על משכב זכור, והם באים מוזם שעשה מה שעשה לאביו וקלל אותו ולכנען בנו. וכי לא היה להקדוש ברוך הוא מלאך או שליחו לשגר לעשות נקמה במצרים כמו שעשה

Zohar Vayera

בְּאֵשׁוֹר שֶׁהָיָה בְּזוֹ שֶׁל שָׁם דְּכַתִּיב, (בראשית י) וּבְנֵי שָׁם עִיכָם וְאֵשׁוֹר. וְשָׁם הָיָה כֹּהֵן
גָּדוֹל וְנִתְבָּרַךְ שֶׁנֶּאֱמַר (בראשית ט) בְּרוּךְ יי אֱלֹהֵי שָׁם. וְהָיָה לְשָׁם הַגְּדוּלָה וְהַבְּרָכָה
עַל אֲזוּזָיו. וְכַתִּיב בָּם (ישעיה לו) וַיֵּצֵא מִלֶּאֶךָ יי וַיִּכְּהַ בְּמוֹזָנָה אֵשׁוֹר. וְעַל יְדֵי שְׁלִיחוֹ
נֶעֱשֶׂה, כָּל שֶׁכֵּן הַמִּצְוִים שֶׁהֵם מוֹזְהָמִים יוֹתֵר מִכָּל אוֹמָה, וְאָמַר אֲנִי וְלֹא מִלֶּאֶךָ.
אֲכֹל אָמַר רַבִּי יְהוּדָה מִכַּאן לְמַדְּנוּ כִּזְוֵי גְבוּרָתוֹ שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא וּמַעֲלָתוֹ
שֶׁהוּא גְבוּהַ עַל הַכֹּל. אָמַר הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא אוֹמֵר זֶה שֶׁל מִצְוִים מוֹזְהָמִת
וּמְטוֹנָפֶת, וְאִין רָאוּי לְשַׁגֵּר מִלֶּאֶךָ וְלֹא שָׂרָף, דְּחָבַר קְדוּשָׁה בֵּין רְשָׁעִים אֲרוּרִים
מְטוֹנָפִים, אֲכֹל אֲנִי עוֹשֶׂה מַה שְּׂאִין יָכוֹל לַעֲשׂוֹת מִלֶּאֶךָ וְלֹא שָׂרָף וְלֹא שְׁלִיחוֹ.
שְׂאִין אוֹמֵר מִמְּקוֹם קְדוּשָׁתִי יְהֵא כֶּף וּמִיָּד נֶעֱשֶׂה, מַה שְּׂאִין הַמִּלֶּאֶךָ יָכוֹל
לַעֲשׂוֹתוֹ. אֲכֹל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, מִמְּקוֹם קְדוּשָׁתוֹ אוֹמֵר יְהֵא כֶּף וּמִיָּד נֶעֱשֶׂה
מַה שֶׁהוּא רוֹצֵה לַעֲשׂוֹת. וְלִפְיֶכָף לֹא נֶעֱשֶׂית נִקְמָה זֶה עַל יְדֵי מִלֶּאֶךָ וְשְׁלִיחוֹ,
בְּשִׁבִיל קְלוֹן הַמִּצְוִים, וְלִהְרָאוֹת גְּדוּלָתוֹ שֶׁל מְקוֹם שֶׁלֹּא רָצָה שְׁיִכְנָסוּ בִּינֵיהֶם
דְּחָבַר קְדוּשָׁה, וְעַל הַדְּרָךְ הַזֶּה נֶאֱמַר אֲנִי וְלֹא מִלֶּאֶךָ. אֲנִי יָכוֹל לַעֲשׂוֹתוֹ וְלֹא מִלֶּאֶךָ.

כִּיֵּצֵא בּוֹ אָמַר רַבִּי יְהוּדָה מֵאִי דְכַתִּיב, (ויגה ב) וַיֹּאמֶר יי לְדָג. וְכַמָּה צְדִיקִים
וְזוֹסִידִים מִיִּשְׂרָאֵל שֶׁלֹּא דָבַר עִמָּהֶם הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, וְבֹא לְדָבַר עִם הַדָּג
דְּחָבַר שְׂאִינוֹ מִכִּיר וַיִּוֹדַע. אֲכֹל אָמַר רַבִּי יְהוּדָה בֵּינָן שֶׁעֲלָתָה תִּפְכָּלוֹ שֶׁל יוֹנָה
לִפְנֵי הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, מִמְּקוֹם קְדוּשָׁתוֹ אָמַר בְּשִׁבִיל שְׂתִיקִיא הַדָּג אֶת יוֹנָה אֶל
הַיַּבְשָׁה. לְמַדְּ לְדָג כִּזְוֵי כִּזְוֵי בְּשִׁבִיל, כְּלוֹמֵר וַיֹּאמֶר יי בְּשִׁבִיל הַדָּג שְׂתִיקִיא אֶת יוֹנָה
אֶל הַיַּבְשָׁה. מִמְּקוֹם קְדוּשָׁתוֹ אָמַר הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, יְהֵא כֶּף וּמִיָּד נֶעֱשֶׂה, מַה
שְּׂאִין שְׁלִיחוֹ יָכוֹל לַעֲשׂוֹתוֹ.

תִּנְיָא אָמַר רַבִּי שְׂמֵעוֹן מִפְתָּחוֹ שֶׁל וַיִּזְהַ בְּיָדוֹ שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, הֵיא, וּבְעוֹד
שֶׁהֵיא יוֹשֶׁבֶת עַל הַמִּשְׁבֵּר הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מְעַיֵן בְּאוֹתוֹ הַיְכָל אִם רָאוּי הוּא
לְצֵאת לְעוֹלָם (ויצא ו) פוֹתְנוֹ דְלִתּוֹת בְּטָנָה וַיֵּצֵא, וְאִם לֹא סוּגֵר דְלִתּוֹתֶיהָ וּמִתּוֹ
שְׂנֵיהֶם. אִי הֵכִי לֹא יֵצֵא רְשָׁע לְעוֹלָם. אֲכֹל הֵכִי תִנְיָן עַל שְׁלֵשׁ עֲבִירוֹת זְשִׁים
מִתּוֹת וְכוּ' (אמר רבי שמעון והא) וְאָמַר רַבִּי יֵצְנוֹק לְמַה אֵשֶׁה מִפְּכָל פְּרִי בְטָנָה. אֲכֹל
אָמַר רַבִּי יֵצְנוֹק הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא רוֹאֵה אוֹתוֹ הָעוֹבֵר שְׂאִינוֹ רָאוּי לְצֵאת לְעוֹלָם
וּמִקְדִּים לְהַבִּיתוֹ בְּמַעֲי אִמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (בראשית ו) הַנְּפִילִים הָיוּ בְּאֶרֶץ בְּיָמֵים הָהֵם.
הַנְּפִילִים פְּתִיב בְּלֹא יוֹד רֵאשׁוּנָה. וְלְמַה, בְּשִׁבִיל שְׂאוּרֵי כֵן בָּאוּ בְנֵי הָאֱלֹהִים
אֶל בָּנוֹת הָאָדָם וַיְלָדוּ לָהֶם בָּנוֹת וַיִּרְבוּ מִמִּזְרִים בְּעוֹלָם. הַמָּה הַגְּבוּרִים אֲשֶׁר
מִעוֹלָם. שְׂאִין גְּבוּר וּפְרִיץ וְעַרְיָץ כִּזְוֵי הַמְּבֹרָר. אֲנִשֵׁי הַשָּׁם, שֶׁהַכֹּל יָכִירוּ לְקָרוֹתוֹ
הַשָּׁם הַיְדוּעַ מִמְּבֹרָר, דְּכִיּוֹן שְׂרוּאִים מִעֲשִׂיו שֶׁהוּא פְּרִיץ וְעַרְיָץ וְגְבוּר הַכֹּל

Zohar Vayera

יְקָרְאוּהוּ אוֹתוֹ שֵׁם. וּמִה דְאָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מְעִיֵן בְּאוֹתוֹ הַיּוֹלֵד. אִין לָךְ רְשָׁע בְּעוֹלָם מֵאוֹתָם הַרְשָׁעִים הַיּוֹצֵאִים לְעוֹלָם שְׂאִין הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מְעִיֵן בּוֹ וְרוֹאֶה אִם אוֹתוֹ הַגּוֹף יִצְוֶה בֵּין צְדִיק וְכֹשֶׁר, אוֹ שְׂיָצִיל לְאָדָם מִיִּשְׂרָאֵל מִמִּיתָה מְשׁוּנָה, אוֹ שְׂיַעֲשֶׂה טוֹבָה אוֹתוֹ, וּבִשְׂבִיל כֶּף הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מוֹצִיא לְעוֹלָם.

בְּיוֹמוֹי דְרַבִּי יוֹסִי הָיוּ אֲנֹן פְּרִיצֵי דְהָיוּ מְשַׁדְּדֵי בְטוֹרֵיָא עִם פְּרִיצֵי אוֹמוֹת הָעוֹלָם, וְכַד מְשַׁכְּוֵי בַר זָשׁ וְתַפְשִׁי לִיה לְקַטְלִיה, הָיוּ אָמְרִין לִיה מַה שְׂמַר, אִי הָיָה יוֹדָאֵי הָיוּ אֲזִלִין עִמִּיה וּמַפְקִין לִיה מִן טוֹרֵיָא, וְאִי הָיָה בַר זָשׁ אֲזוֹרֵיָא קְטָלִי לִיה. (והא) וְהָיָה אָמַר רַבִּי יוֹסִי אֲתַנּוּזוּן אֲנֹן בְּכָל הָאֵי לְמִיעַל לְעַלְמָא דְאֲתִי.

תַּנּוּ רַבְּנָן ג' דְבָרִים הַכֵּלּוּ אֵינֵן בְּאֵן לְעוֹלָם אֶלָּא בְּקוֹלוֹת, קוֹל וּזְיָה דְכַתִּיב, (בְּרַאשִׁית
ג) בְּעֶצֶב תִּלְדֵי בָנִים וְכַתִּיב, (בְּרַאשִׁית ל) וַיִּשְׁמַע אֱלֹהִים אֶלְהֵים. קוֹל גְּשָׁמִים דְכַתִּיב,
(תְּהִלִּים כט) קוֹל יי עַל הַמַּיִם וְכַתִּיב, (מַלְכִים א יז) כִּי קוֹל הַמּוֹן הַגָּשֶׁם. קוֹל תְּנוּזִיית
הַמַּתִּים דְכַתִּיב, (שְׁעִיָה ז) קוֹל קוֹרָא בְּמִדְבָּר. מֵאֵי בְעֵי הָכָא קָלָא בְּמִדְבָּרָא. אֶלָּא
אָמַר רַבִּי זְרִיקָא אֶלִין אֲנֹן קָלִיָא לְאֲתַעְרָא מִתִּי מִדְבָּר, וּמִכָּאֵן דְהוּא הָדִין לְכָל
הָעוֹלָם. אָמַר רַבִּי יוּזָנָן הָא תַּנּוּן כְּשֶׁנֶּכְנַס אָדָם לְקַבֵּר נֶכְנַס בְּקוֹלוֹת. כְּשֶׁיִּקְוָמוּ
בְּתַנּוּזִיית הַמַּתִּים אֵינֵן דִּין שְׂיִקְוָמוּ בְּקוֹלֵי קוֹלוֹת. אָמַר רַבִּי יַעֲקֹב עֲתִידָה בֵּת קוֹל
לְהִיָּוֵת מִתְּפוּצָצָת בְּבֵתֵי קְבָרוֹת וְאוֹמְרַת (שְׁעִיָה כז) הַקִּיצוּ וְרַגְנוּ שׁוֹכְנֵי עֵפֶר, וְעֲתִידִים
לְזוּזוֹת בְּטַל שֶׁל אֹרֶךְ גָּדוֹל שֶׁל מַעֲלָה דְכַתִּיב, (שְׁעִיָה כו) כִּי טַל אֹרוֹת טַלְכָּךְ וְאֶרֶץ
רְפָאִים תְּפִיל. אֲכִי"ר, (עֵי"כ מִדְרַשׁ הַנְּעִלָם).

וְהַשְׁטָן עוֹמֵד עַל יְמִינוֹ לְשַׁטְנוֹ. דָּא יִצָּר הָרַע דְאִיהוּ מְשׁוּטְט וְאִזִּיל בְּעַלְמָא
לְנַטְלָא גְשָׁמִתִּין וְלֹאֲפָקָא רוּזִין וְלְמַסְטִי לֹון לְבַרִיָּתָא לְעִילָא וְתַתָּא. וְדָא
הוּא בְּשַׁעֲתָא דְאֲטִיל לִיה נְבוֹכַדְנֶצַּר לְאִשָּׁא עִם אֲנֹן נְבִיאֵי הַשְּׁקָר, וְהָאֵי
הָיָה מַסְטִין לְעִילָא בְּגִין דִּיתוֹקֵד עֲמֵהוּן.

דְהַכִּי הוּא אֲרוּזֵי דְלָאו אִיהוּ מְקַטְרַג אֶלָּא בְּזַמְנָא דְסַכְנָה וּבְזַמְנָא דְצַעֲרָא
שְׂרָיָא בְּעַלְמָא, וְאִית לִיה רְשׁוֹ לְמַסְטִי וְלְמַעַבְד דִּינָא אֶפְסוּ בְּלָא דִינָא
כְּמָא דְאֲתָא אָמַר, (מִשְׁלֵי יג) וַיֵּשׁ זָסָפָה בְּלָא מְשַׁפֵּט. מַהוּ לְשַׁטְנוֹ, דְהָיָה אָמַר אוֹ
כְּלָהוּ יִשְׁתַּבְּחוּן אוֹ כְּלָהוּ יִתְקַדְדוּן.

דף קי"ג ע"ב

Zohar Vayera

דְּהָא בְּשַׁעְתָּא דְּאַתְיִיהִיב רְשׁוּתָא לְמוֹזַבְלָא לְמוֹזַבְלָא לָא אֲשַׁתְּוִיב זְכָאָה מִן
וּזְיִיבְיָא, וּבְגִין כֶּף בְּשַׁעְתָּא דְּדִינָא שְׁרִיָּא בְּמַתָּא בְּעֵי בַר נֶשׁ לְעֶרְקָא עַד
לָא אַתְפֹּס תַּמָּן, דְּהָא מוֹזַבְלָא פִּינֵן דְּשָׂרֵי הָכִי זְמִי עֲבִיד לְזַכָּאָה כּוּזְיִיבָא.
וְכָל שְׁכָן דְּהוּוּ תַלְתִּיהוֹן כּוּזָא. וְהוּוּ תַבְעֵ דִּיתוּקְדוֹן כְּלָהוּ אוּ יִשְׁתַּזְבּוֹן
כְּלָהוּ. בְּגִין דְּכַד אַתְעֲבִיד **(דף קיג ע"ב)** זִיסָא לָא אַתְעֲבִיד כְּלָהוּ זִיסָא וּפְלָגוּ
דִּינָא, אֶלָּא כְּלָא כּוּזָא, אוּ זִיסָא אוּ דִינָא.

אָמַר לוֹ רַבִּי יוֹסִי, וְלֹא, וְהָא בְּזַמְנָא דְּבִקְע קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא יִמָּא לְיִשְׂרָאֵל
הָוָה קָרַע יִמָּא לְאַלְפִין וְאַזְלִין בִּיבְשִׁתָּא, וּמִיָּא הוּוּ תַבִּין מִסְטָרָא אֲוֹרָא
וּטְבַעִין לְאַלְפִין וּמַתִּין, וְאַשְׁתַּכּוּז זִיסָא הָכָא וְדִינָא הָכָא כְּלָא כּוּזָא.

אָמַר לִיה וְדָא הוּא דְּקִשְׂיָא קַמִּיה, דְּכַד קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא עֲבִיד דִּינָא
וְזִיסָא כּוּזָא, לָא בְּאַתֵּר וּזָד וְלָא בְּבֵיתָא וּזָדָא **(דאשתכוח כלא כוודא)**, וְאִי
אַתְעֲבִיד קִשְׂיָא קַמִּיה, דְּהָא לְעִילָא לָא אַתְעֲבִיד כְּלָא אֶלָּא בְּשְׁלִימוּ
כּוּזָא אוּ זִיסָא אוּ דִינָא בְּאַתֵּר וּזָד וְלָא בְּכְלָהוּ.

בְּגִין כֶּף לָא עֲבִיד קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא דִּינָא כּוּזְיִיבְיָא עַד דְּאַשְׁתַּלִּימוּ
כּוּזְיִיבְיָהוּ הָדָא הוּא דְּכַתִּיב, **(בראשית טו)** כִּי לֹא שָׁלַם עֹזֶן הָאָמְרִי עַד הַגָּה.
וְכַתִּיב **(ישעיה כז)** בְּסַאסָאָה בְּשַׁלְוָה תִּרְיַבְנָה. וְעַל דָּא הָוָה אֲסַטִּין לִיה
לִיהוֹשַׁע דִּיתוּקְדָא בְּהוּ, עַד דְּאָמַר לִיה **(זכריה ג)** יָגַעַר יִי בְּךָ הַשֵּׁטֶן. מֵאַן אָמַר
לִיה, דָּא מְלָאךָ יִי **(ואתמר ויאמר יי אל השטן)**.

וְאִי תִימָא וַיֹּאמֶר יִי אֶל הַשֵּׁטֶן יָגַעַר יִי בְּךָ וְגו'. תָּא וּזְיִי, הָכִי זְמִי לְמוֹשֶׁה
בְּסַנְהַ דְּכַתִּיב, **(שמות ג)** וַיֵּרָא מְלָאךָ יִי אֶלְיוּ בְּלִבַת אֵשׁ. וְכַתִּיב וַיֵּרָא יִי כִּי סָר
לְרֵאוֹת. לְזַמְנִין מְלָאךָ יִי וְלְזַמְנִין מְלָאךָ וְלְזַמְנִין יִי. וּבְגִין כֶּף אָמַר לִיה יָגַעַר
יִי בְּךָ הַשֵּׁטֶן וְלֹא אָמַר הַגָּה יָגַעַר בְּךָ.

תָּא וּזְיִי, כְּזוּזָא דָּא בְּיוֹמָא דְּאַשְׁתַּכּוּז דִּינָא בְּעַלְמָא, וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
יְתִיב עַל כְּרַסְיָא דְּדִינָא, כְּדִין אֲשַׁתְּכּוּז הָאִי שְׁטָן דְּאַסְטִי לְעִילָא וְתַתָּא,
וְאַשְׁתַּכּוּז אִיהוּ לְמוֹזַבְלָא עַלְמָא וְלִיטַל זְשַׁמְתִּין.

רַבִּי שְׁמַעוֹן הָוָה יְתִיב וְלְעֵי בְּאוּרִייתָא, וְהוּוּ מִשְׁתַּדַּל בְּהָאִי קָרָא **(דברים כא)**
וְלָקוּזוּ ז' קִנֵּי הָעִיר הַהִיא עֲגָלַת בְּקָר וְגו' וְעֶרְפוּ שָׁם אֶת הָעֲגָלָה בְּנוֹזֶל. וְדִינָא
אִיהוּ בְּקוּפִיץ לְעֶרְפָּא לָהּ. אָמַר לִיה רַבִּי אֶלְעָזָר הָאִי לְמֵאִי אֲצַטְרִיךְ.

דף קיד ע"א

בְּכֹה רַבִּי שְׂמַעוֹן, וְאָמַר, וַיִּלְכְּמָא דְאַתְמַשְׁךָ בְּתַר דָּא. דְּהָא מִן הָהוּא יוֹמָא דְהָהוּא וַזְוִיא (דף קיד ע"א) בִּישָׁא דְאַתְפַּתָּה בֵּית אָדָם שְׁלִיט עַל אָדָם וְשְׁלִיט עַל בְּנֵי עֲלָמָא, אִיהוּ קָאִים לְמַסְטִי עֲלָמָא וְעֲלָמָא לֹא יָכִיל לְנַפְקָא מִעֲנִשִׂיהָ עַד דְיִיְתִי מִלְכָּא מְשִׁינְזָא וַיּוֹקִים קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְדַמִּיכִי עֲפָרָא דְכַתִּיב, (ישעיה כה) בְּלַע הַבֹּתִּים לְנִצְוֹ וְגו' וְכַתִּיב, (וכריה יג) וְאֵת רוּחַ הַטְּמֵאָה אֲעֲבִיר מִן הָאָרֶץ. וְאִיהוּ קָאִים עַל עֲלָמָא דָּא לְמִיטַל גְּשָׁמֹתֵין דְכָל בְּנֵי גֵשָׁא.

וְתָא וַזְוִי הָא כְּתִיב (דברים כא) כִּי יִבְעַר וְזָלַל וְגו' תָּא וַזְוִי, כָּל בְּנֵי עֲלָמָא עַל יְדֵי מִלְכָּא הַבֹּתִים נְפָקָא גְּשָׁמֹתֵיהוּ. אִי תִיבָא דְבֵר גֵּשׁ דָּא עַל יְדָא דְהָהוּא מִלְכָּא הַבֹּתִים נְפָקָא גְּשָׁמֹתֵיהָ, לֹא הָכִי. אֲכָל מֵאֵן דְקָטִיל לִיהָ, אֲפִיקָא גְּשָׁמֹתֵיהָ עַד לֹא מִטָּא וּמִנִּיהָ לְשִׁלְטָאָה בֵּית הָהוּא מִלְכָּא הַבֹּתִים.

וּבְגִין כָּךְ וְלֹאֲרִץ לֹא יִכְפֹּר וְגו' וְלֹאֲרִץ דִּיכֵן. וְלֹא דִי לֹון דְקָאִים אִיהוּ לְמַסְטִי עֲלָמָא לְמַעֲנָא וְלְקַטְרָגָא תְדִיר כָּל שְׁכָן דְזֹולִין מִינִיהָ מִה דְאִית לִיהָ לְנִטְלָא. וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וַזְוִיס עַל בְּנֵי, וּבְגִין כָּךְ קָרְבִין עַל הָאִי עֲנָלָא, בְּגִין לְתַקְנָא עֲמִייהָ מִה דְאַתְנָטִיל הָהִיא גְּשָׁמֹתָא דְבֵר גֵּשׁ מִנִּיהָ, וְלֹא יִשְׁתַּכּוּז מִקַּטְרָגָא עַל (ד"א ל"ג קריבין ב"ה"א) עֲלָמָא.

וְרָזָא עֲלָאָה תְנִיעֵן הָכָא: שׁוּר פָּרָה, עֲגֹל עֲגֹלָה, פְּלָהוּ בְרָזָא עֲלָאָה אֲשֶׁתְּכּוּזוּ, וּבְגִין כָּךְ בְּדָא מִתְקַנֵּן לִיהָ, וְדָא הוּא דְכַתִּיב, (דברים כא) יָדִיעוּ לֹא שְׁפָכָה אֶת הַדָּם הַזֶּה וְגו' לֹא שְׁפָכָה וְלֹא גְרִיבְנָא מִיְתַתִּיהָ, וּבְדָא לֹא אֲשֶׁתְּכּוּז מִקַּטְרָגָא עֲלִיָּהוּ, וּבְכּוּלָּא יְהִיב קוּדְשָׁא בְּרִיךְ עֵיטָא לְעֲלָמָא.

תָּא וַזְוִי, כְּגוּוֹנָא דָּא בְּיוֹם רֵאשֵׁי הַשָּׁנָה וַיּוֹם הַכַּפּוּרִים דְדִינָא אֲשֶׁתְּכּוּז בְּעֲלָמָא, אִיהוּ קָאִים לְקַטְרָגָא וַיִּשְׂרָאֵל בְּעֵינֵין לְאַתְעָרָא בְּשׁוּפָר, וְלֹאֲתַעָרָא קוּל דְכָלִיל בְּאֶשׁ"א וּבִמִ"א וְרוּחָא וְאֲתַעֲבִידוּ וְזָד, וְלֹאֲשַׁמְעָא הָהוּא קוּל מִגּוֹ שׁוּפָר.

דף קיד ע"ב

וְהָהוּא קוּל סְלָקָא עַד אֲתַר דְכַרְסִיָּא דְדִינָא יִתְבָּא וּבְטַשׁ בָּהּ וְסְלָקָא. כִּיּוֹן דְמִטָּא הָאִי קוּל מִתְתָּא, קוּל דְיַעֲקֹב אֲתַתְקַן לְעֵילָא, וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא (דף

קד ע"ב אתער רוזמי, דהא כזוונא דישראל מתערי לתתא קול ווד פליל באש"א ורוז"א ומי"א דנפקי כוזדא מגו שופר, הכי נמי אתער לעילא שופר. והוא קול דכליל באש"א ומי"א ורוז"א אתתקן, ונפק דא מתתא ודא מעילא, ואתתקן עלמא ורוזמי אשתכחו.

והוא מקטרגא אערבב דושיב לשלטאה בדינא ולקטרגא בעלמא, ורוזמי דמתערי רוזמי, כדין אערבב ואתשש וזיליה וכל למעבד מידי, וקודשא בריה הוא דאין עלמא ברוזמי, דאי תימא דדינא אתעבד, לאו הכי, אלא אתוזברו רוזמי בדינא, ועלמא אתדן ברוזמי.

תא וזי, פתיב, (תהלים פא) תקעו בוזדש שופר בפסה ליום וזגנו דאתפסיא סיהרא. דהא כדין שלטא האי וזיוא בישא ויכיל לזוקא עלמא, וכד מתערי רוזמי, סלקא סיהרא ואתעברת מתמן, ואיהו אתערבב וכל יכיל לשלטאה, ואתעבר דלא יתקרב תמן, ועל דא ביום ראש השנה בעי לערבבא ליה כמאן דאתער משנתיה וכלא ידע כלום.

ביום הכפורים בעי לזיוא ולמעבד ליה זיוא דרוזא בשעיר דקרבין ליה, וכדין אתהפך סגוריא עלייהו דישראל, אבל ביומא דראש השנה אתערבב דלא ידע וכל יכיל למעבד כלום. וזמי אתערותא דרוזמי סלקין מתתא, ורוזמי מלעילא וסיהרא סלקא בעייהו. כדין אתערבב וכלא ידע כלום וכלא יכיל לשלטאה.

וקודשא בריה הוא דן להו לישראל ברוזמי, וזייס עלייהו ואשתכחו להו זבנא כל אנן י' יומין דבין ראש השנה ליום הכפורים לקבלא כל אנן דתיבין קמיה ולכפרא לון מוזובייהו וסליק לון ליומא דכפורי.

דף קטו ע"א

ועל דא בכולא קודשא בריה הוא פקיד לון לישראל למעבד עובדא בגין דלא ישלוט עלייהו מאן דלא אצטריה, וכלא ישלוט עלייהו דינא, ויהון כלהון זכאין בארעא **(דף קטו ע"א)** ברוזימו דאפא על בגין, וכולא בעובדא ובמלין תלמיא, והא אוקימנא מלין. ויי פקד את שרה פאשר אמר, דכתיב למועד אשוב אליה פעת וזיה ולשרה בן. ותנינן פקד את שרה, פקידה לזוקבא, זכירה לדכורא, ובגין כך ויי פקד את שרה, פאשר אמר, דכתיב

Zohar Vayera

שׁוֹב אָשׁוּב אֶלְיָךְ כָּעֵת וְזִמָּה וְגו', מִהֲכֹא מִשְׁמַע דְּאָמַר (קכב) וַיֹּאמֶר שׁוֹב אָשׁוּב אֶלְיָךְ, וַיֹּאמֶר סִתָּם, דְּאִיהוּ הָוֵה וְלֹא שְׁלִיזָא אֲוֹרָא:

וַיַּעַשׂ יי לְשֵׁרָה וְגו'. כִּיּוֹן דְּאָמַר וַיִּי פִקֵּד אֶת שֵׁרָה, מַהוּ וַיַּעַשׂ יי לְשֵׁרָה. אֶלְא הָכִי תַנְיִן דְּאִיבָא דְעוֹבְדוֹי דְקוֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא מַהְהוּא נָהַר דְנִגְיָד וְנִפְיָק מַעֲדָן אִיהוּ, וְאִיהוּ נְשַׁמְתְּהוֹן דְצַדִּיקֵינָא, וְאִיהוּ מוֹלָא דְכָל בְּרַכָּאן טָבָאן וְגַשְׁמֵי בְרַכָּאן נְזִילֵי מַעֲיָה וּמַתְבָּן נִפְיָקֵי, דְכַתִּיב לְהַשְׁקוֹת אֶת הַגֶּזֶן, דְאִיהוּ מוֹזֵל וּמַשְׁקָה מַעֲיָלָא לְתַתָּא, בְּגִין דְבִנְיָ (נשיא) בְּהֵאֵי (קפא א) מוֹלָא תַלְיִין וְלֹא בְּאַתֵּר אֲוֹרָא. וְעַל דָּא כְּתִיב וַיִּי פִקֵּד אֶת שֵׁרָה פִקִּידָה בְּלוֹוֹדוֹי.

וַיַּעַשׂ יי לְשֵׁרָה. עֲשִׂייתָ אִיהוּ לְעֵילָא מַהֵאֵי דְרָגָא (קכב ב) כְּמַה דְאֶתְמַר דְהָא בְּמוֹלָא תַלְיָיָא, וְעַל דָּא כָּאן פִּקִּידָה וְכָאן עֲשִׂייתָ. וּבְגִין כֶּף אָמַר יי וַיִּי וְכֹלָא וּזְד. רַבִּי אֶלְעָזָר פְּתוּז וְאָמַר (תהלים קכז) הִנֵּה נְזוֹלֶת יי בְּנִים שְׂכָר פְּרֵי הַבְּטָן. הִנֵּה נְזוֹלֶת יי, אֲוֹסְנָתָא לְאֶתְאֲוֹדָא בְּיֵי דְלָא יִתְעַבֵּר מִינָהּ לְעַלְמִין, דְבַר נֶשׁ דְּזָכִי לְבָנִין בְּהֵאֵי עַלְמָא זְכִי בְהוּ לְמִיַּעַל לְפִרְגוֹדָא בְּעַלְמָא דְאֶתֵי. בְּגִין דְהָהוּא בְּרָא דְשִׁבְיָךְ פֵּר נֶשׁ וְזָכִי בֵּיהּ בְּעַלְמָא דָּא, אִיהוּ יִזְכִּי לִיהּ לְעַלְמָא דְאֶתֵי, וְזָכִי לְאֶעְלָא בֵּיהּ לְנְזוֹלֶת יי. מֵאן נְזוֹלֶת יי, דָּא אֶרֶץ הַחַיִּים. וְהָכִי קָרָא לָהּ לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל דְאִיהִי אֶרֶץ הַחַיִּים.

דף קטו ע"ב

דוֹד מִלְכָּא (קרא ליה) נְזוֹלֶת יי דְכַתִּיב, (שמואל א כז) כִּי גִרְשׁוֹנֵי הַיּוֹם מִהַסְתַּפּוֹן בְּנְזוֹלֶת יי לְאָמַר לָךְ עֲבַד אֱלֹהִים אֲוֹרִים, וּבְגִין כֶּף הִנֵּה נְזוֹלֶת יי (דף קטו ע"ב) בְּנִים. מֵאן אֲזָכִי לִיהּ לְבַר נֶשׁ. בְּגִין. אִי זְכִי בְהוּ בְּהֵאֵי עַלְמָא, שְׂכָר פְּרֵי הַבְּטָן, אֶגְרָא וְוּזוֹלְקָא טָבָא בְּהֵאֵי עַלְמָא, בְּהֵאֵי אִיבָא דְמַעוּי אִיהוּ דְזָכִי בַר נֶשׁ בְּהֵאֵי עַלְמָא בְהוּ.

תָּא וְזוּי, הִנֵּה נְזוֹלֶת יי בְּנִים. יְרוּתָא וְאֲוֹסְנָתָא דְאִיבִין דְעוֹבְדוֹי דְקוֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא מִקְעֵילָא אִיהוּ מֵאִילְנָא דְחוּיֵי, דְהָא מִתְבָּן זְכִי בַר נֶשׁ לְבָנִין כְּמַא דְאֶתְ אָמַר, (הושע יד) מִבְּנֵי פְרִיךָ נִמְצָא. מַה כְּתִיב, (תהלים קכז) אֲשֶׁרִי הַגֶּבֶר אֲשֶׁר מִלָּא אֶת אֲשֶׁפְתּוֹ מֵהֶם לֹא יָבוֹשׁוּ וְגו'. אֲשֶׁרִי בְּעַלְמָא דִין וְאֲשֶׁרִי בְּעַלְמָא דְאֶתֵי.

Zohar Vayera

לא יבושנו כי ידברו את אויבים בשער. מאן אויבים בשער. אלין מאריהון דדינין, דכד נשמעתא נפקת מהאי עלמא, כמה אנון מריהון דדינין דומינין קמיה, עד לא ייעול לדוכתיה בשער בההוא תרעא דייעול תמן, בגין דמשכונין שביק בהאי עלמא ובגניהון יוסי בההוא עלמא ועל דא לא יבושנו כי ידברו את אויבים בשער.

רבי יהודה ורבי יוסי הוו אזלי בארוזא. אמר ליה רבי יהודה לרבי יוסי פתוז פומך ולעי באורייתא דהא שכינתא אשתכוחת גבה, דכל זמן דבמלי דאורייתא לעאן שכינתא אתיא ומתוזברא, וכל שכן בארוזא (עט ב דשכינתא קדמא ואתיא ואולא קמיהו דבני נשא דזכאן במהימנותא קודשא בריך הוא.)

פתוז רבי יוסי ואמר. (תהלים קכו) אשתך כגפן פריה בירכתי ביתך בגיף כשתילי זיתים סביב לשלונך. אשתך כגפן פריה, כל זמנא דאתתא בירכתי ביתא ולא נפקא לבר, היא צנועה ואתוזוי לאולדא בגין דכשרן. כגפן, מה גפן לא אתנטעא אלא בזינה ולא בזינא אוזרא. כך אתתא דכשרא לא תעבד נטיען בבר נש אוזרא. מה גפן לא אית ביה רכיבה מאילנא אוזרא, אוף הכי אתתא דכשרא הכי נמי.

דף קטז ע"א

וזמי מה אגרה, (דף קטז ע"א) בגיף כשתילי זיתים. מה זיתים לא גפלי טרפיייהו כל יומי שתא וכלהו קשורין (נא בסיר) תדיר, אוף הכי בגיף כשתילי זיתים סביב לשלונך. מה כתיב בתריה הגה כי כן יברך גבר ירא יי. מאי הגה כי כן יברך גבר. הגה כן מבעי ליה. אלא לאסגאה מלה אוזרא דאוליפנא דא מינה, דכל זמנא דשכינתא הוה צניעא באתרה פדקא וזוי לה כבזיכול בגיף כשתילי זיתים אלין ישראל כד שראן בארעא. סביב לשלונך. דאכלי ושתאן וקרבין קרבנין וזדאן קמי קודשא בריך הוא, ומתברכן עלאין ותתאין בגיניהו.

לבתר דשכינתא נפקת, אתגלו ישראל מעל פתורא דאבוהון והוו ביני עמבויא וצוויין כל יומא ולית דאשגוזו בהו בר קודשא בריך הוא דכתיב (ויקרא כו) ואף גם זאת בהיותם בארץ אויביהם וגו'. וזמנין כמה קדישין עלאין ביתו בגזרין תקיפין, וכל דא בגין עונשא דאורייתא דלא קיימו ישראל כד הוו שראן בארעא קדישא.

Zohar Vayera

וּזְמֵי מִה כְּתִיב, (דברים כו) תַּנּוּת אֲשֶׁר לֹא עֲבַדְתָּ אֶת יי אֱלֹהֶיךָ בְּשִׁמּוֹה וּבְטוֹב לִבָּב מֵרַב כֹּל. הַאִי קָרָא אִיהוּ רָא, תַּנּוּת אֲשֶׁר לֹא עֲבַדְתָּ בְּשִׁמּוֹה, בְּזִמְן דְּכִתְבֵי הוּוּ קָרְבִין קָרְבָּנִין וְעֶלְוִין וְדָא הִיא בְּשִׁמּוֹה. וּבְטוֹב לִבָּב, אֲלִין לִיִּאִי. מֵרַב כֹּל, אֲלוּ יִשְׂרָאֵל דְּהוּוּ אֲמִצְעִיִים בִּינִיִּהוּ וְנִטְלִי בְּרַכָּאן מִכָּל סְטָרִין. דְּכְתִיב, (שעיה ט) הַרְבִּיתָ הַגּוֹי לֹו הַגְּדֻלַּת הַשִּׁמּוֹה. אֲלִין כְּהִנֵּי. שְׁמוֹזוּ לְפָנֶיךָ כְּשִׁמּוֹת בְּקָצִיר, אֲלוּ יִשְׂרָאֵל דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּוּ בְּרִיךְ לֹון עֲבוּרָא דְּנוֹקְלָא וְיַהֲבִי מַעֲשָׂרָא מִכָּלֵא. כַּאֲשֶׁר יִגְלוּ בְּנוֹלְקָם שְׁלָל. אֲלִין לִיִּאִי דְּנִטְלָא מַעֲשָׂרָא מִגּוֹ אֲדָרָא.

דְּבַר אַוּר הַרְבִּיתָ הַגּוֹי. אֲלִין יִשְׂרָאֵל דְּמַהֲיַמְנוּתָא דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּוּ עֲלֵיִהוּ כְּדָקָא וּזְמֵי. לֹו הַגְּדֻלַּת הַשִּׁמּוֹה, דָּא אִיהוּ דְּרָגָא רִישָׁא עֲלָתָה דְּאַבְרָהָם דְּאַתְדַּבֵּק בָּהּ, דְּאִיהוּ גְּדוּל וְזוּדוּהָ בֵּיה אֲשִׁתְּכּוּן.

דף קטז ע"ב

שְׁמוֹזוּ לְפָנֶיךָ, (דף קטז ע"ב) בְּשִׁעְתָּא דְּסִלְקִין לְאַתְדַּבְּקָא בְּךָ. כְּשִׁמּוֹת בְּקָצִיר, דָּא כְּנִסְתָּ יִשְׂרָאֵל דְּשִׁמּוֹת בְּקָצִיר דִּילִיָּה הוּוּה. כַּאֲשֶׁר יִגְלוּ בְּנוֹלְקָם שְׁלָל. כַּאֲשֶׁר יִגְלוּ, אֲלִין שְׁאָר וּזְמֵי וְרִתִּיכִין לְתַתָּא בְּזִמְנָא דְּמוֹלְקֵי שְׁלָל וְטָרְפֵי טָרְפָא בְּרִאשִׁיתָא דְּכָלֵא.

רַבִּי יְהוּדָה פְּתוּז וְאָמַר, (תהלים קיט) עֵת לַעֲשׂוֹת לִי הִפְרוּ תוֹרַתְךָ. עֵת לַעֲשׂוֹת לִי מַהוּ. אֲלָא הָא אֲוִקְמוּהָ. אֲבָל עֵת, דָּא כְּנִסְתָּ יִשְׂרָאֵל דְּאַקְרִי עֵת. כְּמַה דְּאַתְּ אָמַר, (ויקרא טז) וְאֵל יִבֹּא בְּכָל עֵת אֵל הַקָּדֹשׁ. מַאי וְאֵל יִבֹּא בְּכָל עֵת. כְּמַה דְּאַתְּ אָמַר, (משלי ז) לְשִׁמּוֹרָה מֵאִשָּׁה זָרָה. וְדָא הוּוּ (ויקרא י) וַיִּקְרָבוּ לְפָנֶי יי אִשׁ זָרָה וְגוֹ. מַאי טַעְמָא עֵת. בְּגִין דְּאִיתָ לָהּ עֵת וְזִמְן לְכָלֵא לְקָרְבָּא לְאַתְנַהֲרָא לְאַתְנוּבְּרָא כְּדָקָא יְאוּת. כְּמַה דְּאַתְּ אָמַר, (תהלים סט) וְאִנִּי תַפְלִיתִי לָךְ יי עֵת רְצוֹן.

לַעֲשׂוֹת לִי כְּמַה דְּכְתִיב, (שמואל ב ז) וַיַּעַשׂ דָּוִד שֵׁם. דְּכָל מַאן דְּאַשְׁתַּדֵּל בְּאַוּרִיָּתָא כְּאִילוּ עֲבִיד וְתַקָּן הַאִי עֵת לְזוּבְרָא לָהּ בְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּוּ. וְכָל כְּךָ לְמַה בְּגִין דְּהִפְרוּ תוֹרַתְךָ, דְּאִילוּ לֹא הִפְרוּ תוֹרַתְךָ לֹא אֲשִׁתְּכּוּן פִּירוּדָא דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּוּ מִיִּשְׂרָאֵל לְעֶלְמוּן.

דף קיז ע"א

Zohar Vayera

אמר רבי יוסי כְּזוּנָא דָּא כְּתִיב, (ישעיה ס) אֲנִי יְיָ בְּעַתָּה אֲזוּיֶשְׁנָה. מֵהוּ בְּעַתָּה. בְּעַתָּה הֵיא. דְּתַקוּם מֵעַפְרָא כְּדִין אֲזוּיֶשְׁנָה. אָמַר רַבִּי יוֹסִי וְעַם כָּל דָּא יוֹמָא וּדְ זָאֲלִמְתִּי דּוּבְמִ"ה, בְּגִין דְּאֶסְתַּלַּק וְאִ"ו מִן ה"א, וְקוּל לָא אֲשַׁתְּפוּז, כְּדִין דְּבּוּר אֲתַאֲלָם. וּבְגִין כֶּף הֵיא שְׂכִיבַת בְּעַפְרָא כָּל הֵהוּא יוֹמָא (דנא) דְּהֵיא. וּמֵאן אִיהוּ אֲלָף וְזַמְשָׁאָה, וְאִף עַל גַּב דְּאֶקְדִּימַת בְּגָלוּתָא עַד לָא יִיעוּל הֵהוּא אֲלָף וְזַמְשָׁאָה רָזָא דְּהֵיא, א, וְכַד יִיְתִי אֲלָף שְׁתֵּיתָאָה דְּאִיהוּ רָזָא (דף ק"ז) דּוּאִ"ו, כְּדִין וְאִ"ו יוֹקִים לְהֵיא.

בְּזַמְנָא (שמות ט ב) שֵׁית זְמַנִּין עֶשְׂרִי שְׁתֵּין זָפֶשׁ, כְּדִין שְׁלִימוּ וְאִ"ו עֶשְׂרִי זְמַנִּין, וְאִ"ו שֵׁית זְמַנִּין עֶשְׂרִי, (דוא"ו) וְאִ"ו סְלֶקָא (בעשר) בִּי, וְאִ"ו זְנוּתָא בְּהֵיא.

אֲשַׁתְּלִים וְאִ"ו גּוּ עֶשְׂרִי שֵׁית זְמַנִּין, כְּדִין הֵוּ שְׁתֵּין לְאֶקְמָא מֵעַפְרָא, וּבְכָל שְׁתֵּין וְשְׁתֵּין בְּהֵהוּא אֲלָף שְׁתֵּיתָאָה אֲתַתְּקַף ה"א וְסְלֶקָא בְּדַרְגוּי לְאֲתַתְּקַפָּא. וּבְשֵׁית מְאָה שְׁנִין לְשְׁתֵּיתָאָה יִתְפַּתּוּזוּן תְּרַעִי דּוּזְכְּמָתָא לְעִילָא וּבְמוֹעֵי דּוּזְכְּמָתָא לְתַתָּא, וְיִתְתַּקֵּן עַלְמָא לְאֶעְלָא בְּשַׁבְעָאָה. כְּבַר זֶשׁ דְּמִתְתַּקֵּן בְּיוֹמָא שְׁתֵּיתָאָה מְכִי עֶרְב שְׁמִשָּׁא לְאֶעְלָא בְּשַׁבְתָּא. אוּף הָכִי זְבִי. וְסִימְנִיָּה (בראשית ז) בְּשַׁנַּת שֶׁשׁ בַּמֹּת שְׁנָה לְזוּי זָוּ וְגו' נְבַקְעוּ כָּל מוֹעֵיזוֹת תְּהוּם רַבָּה.

אָמַר לִיה רַבִּי יוֹסִי כָּל דָּא אָרִיכוּ זְמַנָּא יִתִּיר מִכְּמָה דְּאוּקְמוּהָ וְזַבְרִיָּא דְּאִיהוּ יוֹמָא וּדְ זָלוּתָא דְּכְנֶסֶת יִשְׂרָאֵל וְכָא יִתִּיר דְּכְתִיב, (איכה א) זָתַנְנִי שׁוּמְמוּהָ כָּל הַיּוֹם דְּוָה. אָמַר לִיה הָכִי אוּלִּיפְנָא מֵאָבָא בְּרוּן דְּאֲתוּן דְּשָׁמָא קְדִישָׁא וּבְיוֹמֵי דְּשָׁנֵי עַלְמָא וּבְיוֹמֵי דְּבְרָאשִׁית וְכָלָא רָזָא וְזָדָא אִיהוּ.

וּכְדִין יִתְזוּזֵי קִשְׁתָּא בְּעִנְנָא בְּגוּזֵי (עב ב) זְהִירִין כְּאֲתַתָּא דְּמִתְקַשְׁטָא לְבַעְלָה דְּכְתִיב, (בראשית ט) וְרִאִיתִיהָ לְזָכֹר בְּרִית עוֹלָם וְהֵיא אוּקְמוּהָ וְשַׁפִּיר הוּא. וְרִאִיתִיהָ, בְּגוּזֵי זְהִירִין כְּדָקָא יְאוּת. וּכְדִין לְזָכֹר בְּרִית עוֹלָם. מֵאן בְּרִית עוֹלָם. דָּא כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל, וְיִתְזוּבֵר וְאִ"ו בְּהֵיא, א, וְיִיקִים לָהּ מֵעַפְרָא, כְּמָא דְּאֵת אָמַר וְיִזְכֹּר אֱלֹהִים אֵת בְּרִיתוֹ. דָּא כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל דְּאִיהֵי בְּרִית, כְּמָא דְּאֵת אָמַר וְהִיתָה לְאוּת בְּרִית וְגו'.

כַּד יִתְעַר וְאִ"ו לְזַבִּי ה"א, כְּדִין אֲתִין עַלְאִין יִתְעָרוּן בְּעַלְמָא (רלו א) וּבְזוּי דְּרְאוּבֵן זְמַנִּין דִּיתְעָרוּן, קְרַבִּין בְּכָל עַלְמָא, וּכְנֶסֶת יִשְׂרָאֵל יוֹקִים לָהּ

Zohar Vayera

מַעֲפָרָא וַיְדַכֵּר לָהּ קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. וַיִּשְׁתַּכּוּז קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְגַבְהָ גּוֹ
גְּלוּתָא כּוּזוּשְׁבֵן וְאִו שֵׁית זְמַנִּין י' (עשרה). עֵשֶׂר זְמַנִּין שֵׁית שְׁנִין, וּכְדִין תִּיקוּם
וַיִּתְּפַקֵּד עַלְמָא לְמַעַבְד זְוִקְמִין, וּמֵאן דְּאִיהוּ מֵאִיר יִתְרַמֵּי.

דף קיז ע"ב

אָמַר לִיה רַבִּי יוֹסִי שְׁפִיר קְאָמַרְתָּ בְּגִין (דף קיז ע"ב) דְּאִיהוּ גּוֹ רִזָּא דְּאַתְוּוֹן. וְלִית
לָן לְאַתְעָרָא וּזְוִשְׁבֵן וְקִצִּין אֲוֹרְגִין, דְּהָא בְּסַפְרָא דְרַב יִיבָא סָבָא אֲשַׁכּוּז
וּזְוִשְׁבֵן דָּא דְכַתִּיב, (ויקרא כו) אֲזַ תִּרְצֶה הָאָרֶץ. וְהוּא רִזָּא דּוּאִו דְּכַתִּיב, (ויקרא
כו) וַזְכַּרְתִּי אֶת בְּרִיתִי יַעֲקֹב וְדָא הוּא וְאִו כִּלְא כּוּזָדָא, וְעַל דָּא אֲזַכּוּר,
וְלִבְתֵּר וְהָאָרֶץ אֲזַכּוּר, דָּא כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל. תִּרְצֶה. תִּתְרַעֵי אֲרַעָא לְגַבֵּי
קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא.

אָבַל יוֹמָא וּזְד דְּאָמְרוּ וּזְבְרִיָּא וְדָאִי כִלְא הוּא גְּזִי קָמִי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
וְכִלְא אֲשַׁתְּכוּז בְּרִזָּא דְּאַתְוּוֹן דְּשִׁמְא קְדִישָׁא, דְּהָא גְּלוּתָא בְּאֵזֵן אַתְוּוֹן גְּלִי
לִזְן רַבִּי יִיָּסָא הֶכָּא, וְהִשְׁתָּא בְּאֵזֵן אַתְוּוֹן אַתְגְּלִיזִין וְגְלִי לִזְן.

אָמַר לִיה תָּא וּזְוִי, דְּאָפִילוּ כּד אַתְפַּקְדָּא שְׁרָה, מֵהָאִי דְרִזָּא לָא פִּקִּיד לָהּ,
אָלָא בְּרִזָּא דּוּאִו, דְּכַתִּיב וַיִּי פִּקֵּד אֶת שְׁרָה וְגוֹ. בְּגִין דְּכִלְא בְּרִזָּא דּוּאִו
אִיהוּ, וּבִהָא כִלְלִי כִלְא, וּבִיהָ אַתְגְּלִיא כִלְא, בְּגִין דְּכִלְ מִלְּהָ דְּאִיהִי סְתִימָא
אִיהִי גְּלִי כִלְ סְתִימִים. וְכָל אֶתִּי מֵאן דְּאִיהוּ בְּאַתְגְּלִיא וַיְגְלִי מֵהָ דְּאִיהוּ סְתִימִים.

אָמַר רַבִּי יוֹסִי כְּמָה אִית לָן לְאַתְמַשְׁכָּא גּוֹ גְּלוּתָא עַד הֵהוּא זְמַנָּא, וְכִלְא
תְּלִי לִיה קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא כּד יִתּוּבּוֹן בְּתִיבְתָא. אִי יִזְכוּ וְאִי לָא יִזְכוּ,
כְּמָה דְּאַתְמַר בְּהָאִי קָרָא דְּכַתִּיב אֲנִי יי בְּעַתָּה אֲוִישְׁנָה. זְכוּ אֲוִישְׁנָה לָא
זְכוּ בְּעַתָּה.

אָזְלוּ, עַד דְּהוּוּ אֲזִלִּי, אָמַר רַבִּי יוֹסִי אֲדַכְרֶנָּא הִשְׁתָּא דְּהָא בְּאַתֵּר דָּא
יִתִּיבְנָא יוֹמָא וּזְד עִם אָבָא, וְאָמַר לִי בְּרִי זְמִין אֲנִית כּד מְטוֹן יוֹמָךְ לְשִׁיתִין
שְׁנִין לְאַשְׁכּוּזָא בְּהָאִי אַתֵּר סִימָא דְּזוּכְמַתָּא עַלְמָה, וְהָא זְכִינָא לְאֵזֵן יוֹמִין
וְכָל אֲשַׁכּוּזָא, וְכָל יִדְעָנָא אִי הֲנִי מְלִין דְּקָאמְרוֹן אוּ הֵהִיא וּזְכְּמַתָּא דְּאִיהוּ
אָמַר.

דף קיז ע"א

Zohar Vayera

ואמר לי פד' ימטון קוקלפין דגורא ג' טהירי ידך אתאביד מינך. אמינא ליה
אבא במה ידעת. אמר לי בהג' תרין צפורין דאעברו על רישך ידענא.
אדהכי אתפרש רבי יוסי ועאל ג' מערתא (דף קיז ע"א) ונדא ואשכוו ספרא ווד
דהנה געין ג' נוקבא דטגרא בסייפי מערתא, נפק ביה.

כיון דפתח ליה וזמא שבועין ותריין גליפין דאתוון דאתמסרו לאדם הראשון
ובהו הוה ידע כל וזכמתא דעלאין קדישין וכל אגון דבתר ריוזיא
דמתגלגלן בתר פרוכתא ג' טהירין עלאין וכל אגון מלין דאמינן למיתתי
לעלמא, עד יומא דיקום עננא דבסטור מערב ויוזשיר עלמא.

קרא לרבי יהודה ושרו למלעי בההוא ספרא, לא ספיקו למלעי תרי או
תלתא סטריין דאגון אתוון עד דהוו מסתכלין בההיא וזכמה עלאה, כיון
דמטו למלעי בסתירו דספרא ומשתעו דא עם דא, נפק שביבא דאשא
ועלעולא דרוזא ובטש בידיהון ואתאביד מנייהו. בכה רבי יוסי ואמר
דילמא ווס ושלום וזובה איהו גבן או דלאו אגן זכין למנדע ליה.

פד' אתון לגבי דרבי שמעון אשתעו ליה עובדא דא, אמר לון דילמא בקץ
משיוזא דאגון אתוון הויתון משתדלי, אמרו ליה דא לא ידעין דהא כלא
אתנשי מינן. אמר לון רבי שמעון לית רעותא דקודשא בריה הוא בדא
דיתגלי כל כף לעלמא, וכד יהא קריב ליומי משיוזא אפילו רביי דעלמא
אמינן לאשכוזא טמירין דזכמתא ולמנדע ביה קצין וזושבנין, ובההוא
זמנא אתגליא לכלא דא הוא דכתיב (צפורה ג) כי אז אהפך אל עמים וגו'.
מהו אז. בזמנא דתיקום פגסת ישראל מעפרא ויוקים לה קודשא בריה
הוא פדין אהפך אל עמים שפה ברורה לקרא כלם בשם יי ולעבדו שכם
אזוד.

דף קיז ע"ב

תא וזוי, אף על גב דאברהם פתיב ביה ויסע אברם הלוח ונסוע הנגזבה.
וכל מטלגזי הוו לדרומא ואתקשר ביה, לא סליק לדוכתיה כדקא יאות
עד דאתיליד יצוק, כיון דאתיליד יצוק אסתלק לאתריה ואיהו אשתתף
בהדיה ואתקשרו (דף קיז ע"ב) דא בדא.

Zohar Vayera

בגין כך איהו קרי ליה יצוק וכל אורא, בגין לשתפא מיא באשא, דכתיב ויקרא אברהם את שם בנו הנולד לו אשר ילדה לו שרה יצוק. מאן הנולד לו, אש ממים:

ותרא שרה את בן הגר המצרית אשר ילדה לאברהם מצוק. אמר רבי וזייא, מיומא דאתיליד יצוק והוה ישמעאל בביתא דאברהם, לא אסתלק ישמעאל בשמא, באתר דדהבא שריא סוספיתא לא אדכר קמיה, ובגין כך את בן הגר המצרית, גבר דלא יתווי לאדכרא קמיה דיצוק.

אמר רבי יצוק ותרא שרה, בעינא דקלנא וזמאת ליה שרה, דלא וזמאת ליה בעינא דאיהו ברא דאברהם, אלא דאיהו ברא דהגר המצרית, ובגין כך ותרא שרה. דשרה וזמאת ליה בעינא דא וכלא אברהם, דאילו באברהם לא פתיב את בן הגר אלא את בנו.

תא וזיי, לבתר מה פתיב וירע הדבר מאד בעיני אברהם על אודות בנו. וכל פתיב על אודות בן הגר המצרית. בגין כך ותרא שרה את בן הגר המצרית. וכל וזמאת דאיהו בריה דאברהם.

רבי שמעון אמר האי קרא תושבנותא דשרה איהו, בגין דזמאת ליה דקא מצוק לכוכבים ומזלות, אמרה, ודאי לאו ברא דא ברא דאברהם למעבד עובדוי דאברהם, אלא ברא דהגר המצרית איהו אהדר לזולקא דאמיה, בגין כך ותאמר לאברהם גרש האמה הזאת ואת בנה, כי לא יירש בן האמה הזאת עם בני עם יצוק.

וכי סלקא דעתך דקני ליה שרה או לברה, אי הכי לא אודי קודשא בריך הוא עמה, דכתיב כל אשר תאמר אליך שרה שמע בקולה. אלא בגין דזמאת ליה בכוכבים ומזלות ואמיה אולקא ליה גמוסי בכוכבים ומזלות, בגין כך אמרת שרה כי לא יירש בן האמה הזאת, אגא ידענא דלא ירית לעלמין וזולקא דמהימנותא, ולא יהא ליה עם ברי וזולקא לא בעלמא דין ולא בעלמא דאתי, ובגין כך אודי עמה קודשא בריך הוא.

וקודשא בריך הוא בעא לאפרשא בלזודוי זרעא קדישא פדקא יאות, דבגין כך ברא עלמא דהא ישראל סליק ברעותא דקודשא בריך הוא עד לא יברי עלמא, ובגין כך נפק אברהם לעלמא ועלמא מתקיים

Zohar Vayera

בְּגִינִיהָ, וְאַבְרָהָם וַיִּצְוֶהָ (כ"א) קָיְמוּ וְלֹא אֶתְיַשְׁבוּ בְּדוֹכְתֵיהֶו עַד דְּנִפְקָ יַעֲקֹב לְעֵלְמָא.

פִּינָן דְּנִפְקָ יַעֲקֹב לְעֵלְמָא אֶתְקִימוּ אַבְרָהָם וַיִּצְוֶהָ וְאֶתְקִימוּ כָּל עֵלְמָא, וּבִתְמִין נִפְקָ עִמָּא קְדִישָׁא לְעֵלְמָא, וְאֶתְקִימוּ כָּלֵא כְּגוֹנָא קְדִישָׁא כְּדִקָּא יְאוּת, וּבְגִין כֶּה אָמַר לִיה קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, כָּל אֲשֶׁר תֹּאמַר אֲלֶיךָ שְׂרָה שְׂמַע בְּקוֹלָה כִּי בִיִּצְוֶהָ יִקְרָא לָהּ זָרַע, וְלֹא בִישְׁמַעֲלָה. מַה כְּתִיב לְבַתֵּר וְתִלְךָ וְתִתְעַ בְּמַדְבַּר בְּאֵר שָׁבַע.

השכלמה מזההשמוטות (סימן יט)

וַיִּשְׁכֶּם אַבְרָהָם בְּבֶקֶר וְכו' רַבִּי בְּרוּקָא אָמַר, מַהוּ שָׁם עַל שְׂכֻמָּה אֶלָּא שְׂהוּזְהִירָה עַל עוֹל הָאֲמוּנָה וְלַעֲמוּד בְּמַה שְׁהִיתָה בְּתוֹזִילָה כְּתִיב הֲכֹא שָׁם עַל שְׂכֻמָּה וְכְתִיב הֵתָם (שְׂמוֹת ט"ו) שָׁם שָׁם לֹו וּזְקָ וּבִישְׁפָּט. מַה לְהִלָּן עַל הַשְׂכִּינָה, אוֹף הֲכֹא עַל הַשְׂכִּינָה. מַה עֲשִׂתָה פִּינָן שְׂרָאֲתָה עֲצָמָה יוֹצֵאת מִרְשׁוֹתָו שָׁל אַבְרָהָם וְזָרָה לְקִלְקוּלָה דְכְּתִיב וְתִלְךָ וְתִתְעַ מַהוּ וְתִתְעַ שְׂתַעֲתַעָה אֲנֹור עֲבוּדָה זָרָה וְגָלוּלִי בֵּית אֲבִיָה כְּתִיב הֲכֹא וְתִתְעַ וְכְתִיב הֵתָם (י"ב) הֶבֶל הַמָּה מַעֲשֵׂה תַעֲתוּעִים: (עַד כֵּאן מַהֲהַשְׁמוּטוֹת)

כְּתִיב הֲכֹא וְתִתְעַ וְכְתִיב הֵתָם (י"ב) הֶבֶל הַמָּה מַעֲשֵׂה תַעֲתוּעִים. וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּגִינִיהָ דְאַבְרָהָם לֹא שְׂבִיקָ. לָהּ וְלְבָרָהּ.

תָּא וְזוּי, בְּקִדְמִיתָא כֹּד אֲזֻלְת מִקְמָה דְשְׂרָה מַה כְּתִיב כִּי שְׂמַע יי אֶל עֲנִיָּה. וְהַשְׂתָּא דְטַעֲתָא בְּתַר פּוֹכְבִים וּבְמִזְלוֹת אָף עַל גַּב דְכְּתִיב וְתַשָּׂא אֶת קוֹלָה וְתַבֵּךְ. מַה כְּתִיב כִּי שְׂמַע אֶלְהִים אֶל קוֹל הַנָּעַר. וְלֹא כְּתִיב כִּי שְׂמַע אֶלְהִים אֶת קוֹלָהּ.

בְּאֲשֶׁר הוּא שָׁם. הָא אוּקְמוּהָ דְלָאוּ בַר עוֹנֵשָׁא הוּא לְגַבִּי בִי דִינָא דְלַעֲיִלָא, דְהָא בִי דִינָא דְלַתְתָּא עֲנֵשִׁין מִתְלִיסַר שְׁנִין וְלַעֲיִלָא, וּבִי דִינָא דְלַעֲיִלָא מִעֲשָׂרִים שְׁנִין וְלַתְתָּא. וְאָף עַל גַּב דְּוִיבָא הוּא, לָאוּ בַר עוֹנֵשָׁא אִיהוּ. וְהָא אוּקְמוּהָ, וְדָא הוּא דְכְּתִיב בְּאֲשֶׁר הוּא שָׁם.

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר אִי הָכִי מֵאֵן דְאַסְתַּלְקָ מִעֵלְמָא עַד לֹא מִטּוֹן יוֹמוּי לְעֲשָׂרִין שְׁנִין, מֵאֵן אֲתַר אֲתַעֲנֵשׁ, בְּגִין דְהָא מִתְלִיסַר שְׁנִין וְלַתְתָּא לָאוּ בַר עוֹנֵשָׁא אִיהוּ אֶלָּא בּוֹטְאֵי דְאָבוּי. אֲבָל מִתְלִיסַר שְׁנִין וְלַעֲיִלָא מַהוּ, אָמַר

Zohar Vayera

לִיהִ קוֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא וְזֶס עֲלֵיהִ דְּלִימוֹת זְכָאִי (וְלֹא לִימוֹת חַיִּיב) וְיִהְיֶב לִיהִ אֲזַר טַב בְּהֵהוּא עֲלֵמָא, וְלֹא לִימוֹת וְחַיִּיב דִּיתַעֲנֵשׁ בְּהֵהוּא עֲלֵמָא וְאוֹקְמוּהִי.

דף קיט ע"א

אָמַר לִיהִ אִי וְחַיִּיבָא הוּא וְלֹא מְטוֹן יוֹמוֹי (דף קיט ע"א) לְעִשְׂרִין שְׁנִין מֵהוּ כִּיּוֹן דְּאֶסְתַּלַּק מִעֲלֵמָא בְּמֵאִי הוּא עוֹנֵשִׁיהִ. אָמַר לִיהִ בְּדָא אֶתְקַיִים (מִשְׁלֵי יג) וַיֵּשׁ גְּסָפָה בְּלֹא מִשְׁפָּט. דְּכַד עוֹנֵשׂא נְזוּיִת לְעֵלְמָא אִיהוּ (דִּינָא) אֶעְרַע בְּלֹא כּוֹנֵה לְעֵיכָא וְתַתָּא בְּהֵהוּא מוֹזְבְּלָא וְיַתַּעֲנֵשׁ כַּד לֹא אֲשַׁוּוּ עֲלֵיהִ מְלַעֲיכָא.

וְעֲלֵיהִ כְּתִיב, (מִשְׁלֵי ה) עוֹנֵוֹתַי יִלְכַּדְנֹו אֶת הָרָשָׁע. אִ"ת לְאֶסְגָּאָה מֵאֵן דְּלֹא מְטוֹן יוֹמוֹי לְאֶתְעֵנֵשׂא. עוֹנֵוֹתַי יִלְכַּדְנֹו (אֶת הָרָשָׁע) וְלֹא בִּי דִינָא דְלַעֲיכָא, וּבְזוֹבְלֵי וְזַטָּאֵתוּ יִתְמַךְ וְלֹא בִּי דִינָא דְלַתַּתָּא. בְּגִין כֶּף כְּתִיב כִּי שָׁמַע אֱלֹהִים אֶל קוֹל הַזֶּעַר בְּאֲשֶׁר הוּא שָׁם.

רַבִּי שְׁמַעוֹן פְּתוּז וְאָמַר, (ויקרא כו) וְזָכַרְתִּי אֶת בְּרִיתִי יַעֲקֹוב מִלֵּא בּוֹאִי אִמֵּאִי. אֲכָל בְּתַרִּין סְטָרִין אִיהוּ (אֲנִין). רָזָא דְּזוֹכְמָתָא וְזָדָא. דְּאִיהוּ רָזָא דְּרָזָא דְּזוֹכְמָתָא. אֶתֶר דְּשָׁרֵי בֵּית יַעֲקֹוב. אֲכָל הָאִי קָרָא עַל גְּלוּתָא דִּישְׂרָאֵל אֶתְבָּר, דְּכַד אֲנִין גּוֹ גְּלוּתָא, הֵהוּא זְמַנָּא דִּיתַפְקָדוֹן (בֵּית יַעֲקֹוב) יִתַּפְקָדוֹן בְּרָזָא דּוֹאִי. וְאִיהוּ בְּאֶלְפִי שְׁתִּיתָאָה. (ואתחנן ער א) וּפְקִידָה בְּרָזָא דּוֹאִי שִׁית רַגְעֵי וּפְלַג עֵידָן. וּבְזְמַנָּא דְּשִׁתִּין שְׁנִין לְעַבּוּרָא דְּדָשׂא בְּאֶלְפִי שְׁתִּיתָאָה יָקִים אֱלֹהֵי שְׁבִימָא פְקִידוֹ לְבִרְתִּיהִ דִּיעֲקֹוב. וּמֵהֵהוּא זְמַנָּא עַד דִּיהֵא לָהּ זְכִירָה שִׁית שְׁנִין וּפְלַגָּא. וּמֵהֵהוּא זְמַנָּא שִׁית שְׁנִין אֲזוּרְגִין וְאֲנִין שְׁבַעִין (תַּלְתָּי) וְתַרִּין וּפְלַגָּא.

בְּשִׁיתִין וְשִׁית יִתְגַּלִּי מְלַכָּא מְשִׁיחָא בְּאַרְעָא (שְׁמוֹת ז ב, ט ב) דְּזָלִיל, וְכַד כְּכָבָא דְּבַסְטָר מוֹרְזוּ יִבְלַע שְׁבַע כְּכָבִיא מְסִטָר צְפוּן, וְשִׁלְהוּבָא דְּאֶשָּׁא אוֹכְמָא תֵּהֵא תִלְיָא בְּרַקִּיעָא שִׁיתִין יוֹמִין, וְקָרְבִין יִתַּעֲרוּן בְּעֵלְמָא לְסִטָר צְפוּן, וְתַרִּין מְלַכִין יִפְלוּן בְּאֲנִין קָרְבִין.

וְיִזְדוּגוֹן כְּלַהוֹן עַמְמֵיָא עַל בְּרִיתִיהִ דִּיעֲקֹוב לְאֶדוּוּיָא לָהּ (לז) מִעֲלֵמָא. וְעַל הֵהוּא זְמַנָּא כְּתִיב (וְהִיתָה) (רַבְמִיה ל) וְעַת צָרָה הִיא לְיַעֲקֹוב וּמִמֵּנָהּ יוֹשַׁע וְכַדִּין יִסְתַּיְימוּן נְפִשִׁין מְזוּפָא וּבְעִיִין לְאֶתְזוּדָשׂא, וְסִימְנִיָּךְ (כָּל הַנֶּפֶשׁ לְבֵית יַעֲקֹוב הַבָּאָה מִצְרִימָה שְׁבַעִים וְכַתִּיב) (בְּרַאשִׁית מו) כָּל הַנֶּפֶשׁ הַבָּאָה לְיַעֲקֹוב מִצְרִימָה וְגוֹ' כָּל נְפִשׁ שְׁשִׁים וְשִׁשׁ.

Zohar Vayera

בְּשִׁבְעֵין וְתַלְתַּת כָּל מַלְכֵי עֲלָמָא יִתְכַנְשׁוּן לְגוֹ קַרְתָּא רַבְתָּא דְרוּמֵי, וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא יִתְעַר עֲלֵיהוּ אִשָּׁא וּבִרְדָּא וְאִבְנֵי אֶלְגָּבִישׁ וְיִתְאַבְדּוּן בְּעֲלָמָא, בַּר אֲנֹן מַלְכֵין דְּכָא יִמְטוּן לְתַמְן וְיִתְדָרוּן לְאַנְוָא קְרַבִּין אֲוֹרְגִין. וּבַמֶּה הוּא אֲמַנָּא בְּמַלְכָּא מְשִׁינָא יִתְעַר בְּכָל עֲלָמָא, וְיִתְכַנְשׁוּן עֲמִיָּה כַּמָּה עֲמִין וְכַמָּה וְזִינִין מִכָּל סִיפֵי עֲלָמָא, וְכָל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל יִתְכַנְשׁוּן בְּכָל אֲנֹן אֲתֵרִי.

עַד דְּאַשְׁתַּלְמִימוּ אֲנֹן שְׁנֵין לְמַאָה, כְּדִין וְאִו יִתּוּבַר בְּה"א, וְכִדִּין (ישעיה סו) וְהִבִּיאוּ אֶת כָּל אֲוִיכֶם מִכָּל הַגּוֹיִם מִנְּזוּחַ לִי וְגו'. וּבְנֵי יִשְׂמַעֲאֵל (ישעאל) אֲמִינִין בְּהַהוּא אֲמַנָּא לְאַתְעָרָא (עליהו) עִם כָּל עַמִּין דְּעֲלָמָא לְמִיָּתִי עַל יְרוּשָׁלַם דְּכַתִּיב, (זכריה יד) וְאֶסְפְּתִי אֶת כָּל הַגּוֹיִם אֶל יְרוּשָׁלַם לְמַלְחָמָה וְגו'. וְכַתִּיב, (תהלים ב) יִתְעַצְבוּ מַלְכֵי אֶרֶץ וְרוֹוְזִים נֹסְדוּ יוֹד עַל יי וְעַל מְשִׁינָו. וְכַתִּיב יוֹשֵׁב בְּשָׁמַיִם יִשְׁחַק יי יִלְעַג לְמוֹ.

לְבַתֵּר וְאִו יִתְעַר לְאַתּוּבְרָא וְלִנְדִישָׁא נְשַׁמְתִּין דְּהוּ עֲתִיקִין בְּגִין לְוִדְתָּא עֲלָמָא כַּמָּה דְּכַתִּיב, (שם קד) יִשְׁמוּז יי בְּמַעֲשָׂיו וְכַתִּיב יְהִי כְבוֹד יי לְעוֹלָם לְאַתּוּבְרָא כְּדָקָא יְאוּת. יִשְׁמוּז יי בְּמַעֲשָׂיו לְנִזְוֹתָא לֹון לְעֲלָמָא וְלִמְהוּי כְּלָהוּן בְּרִיין וְזִדְתִּין לְוִדְתִּין עֲלָמִין כְּלָהוּ כְּזוּד.

זְכָאִין אֲנֹן כָּל אֲנֹן דְּיִשְׁתַּאֲרוּן בְּעֲלָמָא בְּסִיפֵי אַכְף שְׁתִּיתָאָה לְמִיָּעַל בְּשִׁבְתָּא, דְּהָא כְּדִין אִיהוּ יוּמָא וְזַד לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּלִוְוִדוּי לְאַנְדוּוּגָא כְּדָקָא יְאוּת וְלְמַלְקָט נְשַׁמְתִּין וְזִדְתִּין לְמַהוּי בְּעֲלָמָא עִם אֲנֹן דְּאַשְׁתַּאֲרוּ בְּקַדְמִיתָא דְּכַתִּיב, (ישעיה ד) וְהִזֵּה הַגִּישָׁר בְּצִיּוֹן וְהַגּוֹתֵר בְּיְרוּשָׁלַם קְדוּשָׁא יֹאמֵר לֹו כָּל הַכְּתוּב לְוִיִּים בְּיְרוּשָׁלַם :

וְיְהִי אֲוֹר הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה וְהָאֵלֶּהִים נְסָה אֶת אַבְרָהָם וְיֹאמֵר אֲלֵיו אַבְרָהָם וְיֹאמֵר הַנְּנִי רַבִּי יְהוּדָה פְּתוּז וְאֹמֵר (תהלים מו) אֲתָה הוּא מַלְכֵי וְגו'. דָּא הוּא שְׁלִימוּ דְּכָל דְּרִגִין כְּזוּדָא דָּא בְּדָא.

דף קיט ע"ב

צוּה יִשׁוּעוֹת יַעֲקֹב, כָּל אֲנֹן שְׁלִיחוּן דְּעַבְדֵי שְׁלִיחוּתָא (דף קיט ע"ב) בְּעֲלָמָא דְּלִיָּהוּ כְּלָהוּ מַסְטָרָא דְּרוּמֵי וְלֹא לְהוּ מַסְטָרָא דְּדִינָא, בְּגִין דְּאִית מְאָרִי שְׁלִיחוּן מַסְטָרָא דְּרוּמֵי וּמַסְטָרָא דְּדִינָא קִשְׁיָא. אֲנֹן שְׁלִיחוּן דְּאַתִּיין מַסְטָרָא דְּרוּמֵי לָא עַבְדֵי שְׁלִיחוּתָא דְּדִינָא בְּעֲלָמָא כְּלָל.

Zohar Vayera

ואי תיבא הא מלאכא דאתגלי ליה לבלעם הא תנינן שליחא דרוומי הוה ואתהפך לדינא. לא לעולם לא אשתני, אלא שליחא דרוומי הוה לאגנא עליהו דישראל ולמהוי סניגוריא עליהו, ולקבליה הוא דינא, וכך אורווי דקודשא בריך הוא, כד אוטיב לךא והוא טיבו דינא לךא. כך הא שליחא דרוומי הוה להו לישראל ולבלעם אתהפך לדינא. בגין כך צוה ישועות יעקב, אמר דוד, פקיד על עלמא כד ישתלחון שליחא דהוין מסטרא דרוומי.

רבי אבא אמר צוה ישועות יעקב דאגון זו גלותא וישתכח פורקנא להון זו גלותהון. תא וזוי, תושבון דאבהן יעקב הוה, ואלמלא יצחק לא אתא יעקב לעלמא, ובגין כך צוה ישועות יעקב דא יצחק, דכיון דאשתויב יצחק ישועות יעקב הוה.

ויהי אזור הדברים האלה. רבי שמעון אמר הא תנינן ויהי בימי על צערא אתמר, ויהי אף על גב דלא פתיב בימי טפסי דצערא אית ביה. ויהי אזור, בתר דרנא תתאה דכל דרגין עלאין, ומאן איהו דברים, כמא דאת אמר (שמות ד) לא איש דברים אנכי.

ומאן הוה בתר דרנא דא, והאליהם נסה את אברהם דאתיא יצר הרע לקטרגא קמי קודשא בריך הוא. הכא אית לאסתכלא והאליהם נסה את אברהם. את יצחק מבעי ליה. דהא יצחק בר תלתין ושבע שנין הוה והא אבוי לאו בר עונשא דיכיה הוה, דאלמלא אמר יצחק לא בעינא לא אתענש אבוי עליה. מאי טעמא והאליהם נסה את אברהם וכל פתיב נסה את יצחק.

אלא את אברהם ודאי דבעי לאתכללא בדינא, דהא אברהם לא הוה ביה דינא ככל מקדמת דנא, והשתא אתכליל במי"א באש"א. ואברהם לא הוה שלים עד השתא דאתעטר למעבד דינא ולא אתקנא ליה באתריה.

וכל יומי לא הוה שלים עד השתא דאתכליל במי"א באש"א ואש"א במי"א, ובגין כך והאליהם נסה את אברהם ולא את יצחק, דאזמין אברהם לאתכללא בדינא, וכד עביר דא, עאל (קל"ב ב) אש"א במי"א

Zohar Vayera

ואשתלים דא עם דא. ודא עביד דינא לאתכללא דא בדא. וכדין יצר הרע אתא לקטרנא עליה דאברהם דלא אשתלים כדקא יאות עד דייעביד דינא ביצוק. דיצר הרע אזור הדברים איהו ואתא לקטרנא.

ותא וזוי רוא דמלה, אף על גב דקאמרן דאברהם פתיב וכלא יצוק, יצוק נמי אתכליל ביה בהאי קרא, רוא דכתיב והאלהים נסה את אברהם. נסה לאברהם לא פתיב אלא את אברהם את דייקא ודא יצוק. דהא בהאיא שעתיא בגבור"ה תתאה שריא, פיון דאתעקד ואודמן בדינא על ידא דאברהם כדקא יאות, כדין אתעטר באתריה בהדיה דאברהם ואתכלילו אש"א במי"א וסליקו לעילא, וכדין אשתכחו מוזלוקת כדקא יאות מיא באשא.

באן (עבד) וזמא אפא רומנא דאתעביד אכור. אלא בגין לאשתכחו מוזלוקת מיא באשא ולא תעטר אאתריהו (ד"א ליג כדקא יאות), עד דאתא יעקב ואתתקן כלא כדקא יאות ואתעבידו תלתא אבהן שלמיין ואתתקנו עכאי ותתאי:

דף קכ ע"א

ויאמר קוז נא את בגה. וכי היאך יכיל אברהם דאיהו סבא. אי תימא בגין דיצוק לא נפיק מרשותיה כלל, יאות, אכל כמא דאת אמר, (במדבר ס) קוז את אהרן ואת אלעזר בנו אלא בגין לאמשכא לון במלין ולאדברא לון לרעותא דקודשא בריה הוא, אוף הכא קוז במלין. את בגה את יוזידך אשר אהבתה (דף קכ ע"א) אוקמוה. וכה לך אל ארץ המורה כמא דאת אמר (שיר השירים ד) אכלך לי אכל הר המור. לאתקנא באתרא דיתווי:

ביום השלישי ויש"א אברהם א"ת עיניו וירא את המקום מרוזוק. ביום השלישי הא אוקמוה, אלא פיון דאתמר ויקם ויכה אל המקום אשר אמר לו האלהים מאי טעמא ביום השלישי וירא את המקום מרוזוק. אלא בגין דכתיב כי ביצוק יקרא לך זרע ודא הוא יעקב דנפק במינה והאי הוא ביום השלישי. וירא את המקום מרוזוק כמא דאת אמר (ירמיה לא) מרוזוק יי נראה לי.

Zohar Vayera

וירא את המקום. דא הוא יעקב דכתיב, (בראשית כו) ויקוץ מאבני המקום. אסתכל אברהם ביום השלישי דאיהו דרגא תליתאה וזמא ליה ליעקב דזמין למיפק מגיה. מרוזוק כמה דאמרן מרוזוק ולא לזמן קריב.

אמר ליה רבי אלעזר מאי שבווא איהו לאברהם כד אסתכל וזמא דזמין למיפק מגיה יעקב. דהא כד אויל למיפקד ליה ליצוק, לאו שבווא כל כף איהו דיליה.

אמר ליה ודאי (והא) זמא ליה ליעקב דהא מקדמת דנא ידע אברהם וזכמתא, ואסתכל השתא ביום השלישי דאיהו דרגא תליתאה למעבד שלימו וכדין זמא ליה ליעקב דכתיב וירא את המקום. אבל השתא קיימא ליה מלה מרוזוק בגין דאויל למיפקד ליה ליצוק ולא בעא להרהר אבתריה דקודשא בריך הוא.

מרוזוק זמא ליה גו אספקלריאה דלא נהרא בלוודוי, ובגין כף זמא ליה ולא אתגלי כלא, דאלו אספקלריאה דנהרא הוה שכיון על האי אספקלריאה דלא נהרא אתקיים עליה אברהם כדקא יאות, אבל מרוזוק, בלוודוי הוה, מרוזוק.

מאי טעמא אסתלק מהאי מלה אספקלריאה דנהרא בגין דהאי דרגא דיעקב הוה. ובגין דיעקב עד לא אתייליד לא אשתכח השתא על האי דרגא. ותו בגין דיהך ויקבל אנרא. וירא את המקום מרוזוק דא יעקב כמה דאתמר מרוזוק דלא זכה ביה. (ראייה בעיניו בהאי עלמא אלא מרוזוק מנו האי דרגא דהא כד אתא יעקב הכא דאף על גב דאתו להתוא ראייה וזמא ליעקב, אמר אברהם ודאי קודשא בריך הוא ידע בזווא אורא דאתווי, מיד ויבן שם אברהם את המזבח וכו'. מה כתיב לעילא ויאמר יצוק אל אברהם אביו ויאמר אבי, הא אוקמוה. אבל מאי טעמא לא אתיב ליה (מדוי) ביד. אלא בגין דהא אסתלק מרוזמי דאפא על ברא ובגין כף כתיב הנני בני, הנני דאסתלקו רוזמי ואתהפך לדינא:

ויאמר אברהם, ולא כתיב ויאמר אביו, דהא לא קאים עליה פאפא אלא בעל מוזלוקת הוה ביה. אלהים יראה לו השה. יראה לנו מבעי ליה, מאי יראה לו. אלא אמר ליה אלהים יראה לו לגרמיה, כד איהו יצטרף. אבל השתא בני ולא אמרא. מיד וילכו שניהם יחדו.

Zohar Vayera

רבי שמעון פתח ואמר (ישעיה לב) הן אראלם צעקו וזוזה מלאכי שלום מר יבכיון. הן אראלם אלן מלאכי עלאי. צעקו בההיא שענתא ובעו לקיימא על ההיא מלה דכתיב, (בראשית טו) ויוצא אותו הזוזה. בגין כך צעקו וזוזה.

מלאכי שלום. אלן אנן מלאכין אוזרין דהוו זמנין למייהר קמיה דיעקב ובגליניה דיעקב אבטון לון שלימו, קודשא בריך הוא. דכתיב, (בראשית לב) ויעקב הלך לדרך ויפגעו בו מלאכי אלהים. ואלן אקרון מלאכי שלום, כלהו פכו כד זמנו ליה לאברהם דעקיד ליה ליצוק, ואודעונו עלאי ותתאי וכלהו עליה דיצוק:

דף קכ ע"ב

ויקרא אליו מלאך יי וגו', פסיק טעמא בגווייהו, דלאו אברהם בתראא פקדמאה. בתראא (דף קכ ע"ב) שלים (נשא קלון א) קדמאה לא שלים. כגוונא דא שמואל שמואל, בתראא שלים, קדמאה לא שלים. בתראא גביא, קדמאה לא גביא. אבל משה משה, לא פסיק, בגין דמיומא דאתייליד לא אעדי מניה שכינתא. אברהם אברהם. רבי וזייא אמר בגין לאתערא ליה ברוזא אוזרא בעובדא אוזרא בלבא אוזרא.

רבי יהודה אמר אתבריר יצוק ואסתליק ברעותא קמי קודשא בריך הוא פריזא דקטורת בוסמין דקרבין כהנניא קמיה, תרין זמנין פיומא ואשתלים קרבנא. דהא צערא דאברהם הוה בשענתא דאתמר ליה אל תשלו ירך אל הנער ואל תעש לו מאומה. וזשיב דקרביניה לא אשתלים ולמננא עבד וסדר כלא ובנה מזבון. מיד.

וישא אברהם את עיניו וירא והנה איל אוזר וגו' הא תנין הוא איל דאתברי בין השמשות הוה, ובן שנתו היה כמא דאת אמר, (במדבר ז) כפש אוזר בן שנתו והכי אצטרין (נ"א ואת אמרת בין השמשות. ודו והא יצוק לא הוה בעלמא, אלא אתפקיד וכו') (והא יצוק לא הוה בעלמא) ואת אמרת בין השמשות. אלא אתפקד וזילא לאודמנא ההוא אימרא בשענתא דאצטרין ליה לאברהם. כמה דכל אנן מלין דהוו בין השמשות אתמנא וזילא לאודמנא ההוא מלה (להווא זמנא) בשענתא דאצטרין ליה. הכי נמי האי איל דאתקריב תוורתיה דיצוק.

Zohar Vayera

פָּתוּחַ וְאָמַר, (ישעיה סג) בְּכֹל צָרְתָם לֹא צָר וּמִכְלָאךְ פָּנָיו הוֹשִׁיעֵם וְגו'. תָּא וְזוּי, בְּכֹל צָרְתָם דְּיִשְׂרָאֵל כִּד אֲוֹרְמִין לִוְן עֲאֲקֹן, כְּתִיב לֹא בְּאֵלֶיךָ וְקָרִי בּוֹא'וּ, בְּזִין דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא עֲמִהוֹן בְּעֲקוּ. לֹא בְּאֵלֶיךָ, אֲתֵר עֲלֵאָה יִתִיר, אָף עַל גַּב דְּלֵאוּ בְּהֵהוּא אֲתֵר רִוּוּזָא וְעֲקוּ, לְהֵתֵם לְעֵילָא מְטָא עֲקֵתָא דְּיִשְׂרָאֵל. לֹא בְּאֵלֶיךָ כִּמָּא דְּאֵת אֲמַר, (תהלים ק) הוּא עֲשֵׂנוּ וְלֹא אֲנִוּנוּ. כְּתִיב בְּאֵלֶיךָ וְקָרִי בּוֹא'וּ.

וּמִכְלָאךְ פָּנָיו הוֹשִׁיעֵם. וְהָא אִיהוּ עֲמִהוֹן בְּהֵהוּא עֲקוּ, וְאֵת אֲמַרְתָּ הוֹשִׁיעֵם. אֲלֵא מוֹשִׁיעֵם לֹא כְּתִיב, אֲלֵא הוֹשִׁיעֵם מִקְדָּמַת דְּנָא דְּאִיהוּ זְמִין בְּהֵהוּא עֲקוּ לְמַסְבַּל עֲמִהוֹן. תָּא וְזוּי, בְּכֹל זְמַנָּא דְּיִשְׂרָאֵל אֲנִין בְּגֻלְתָּא, שְׂכִינְתָּא עֲמִהוֹן בְּגֻלְתָּא, וְהָא אוֹקְמוּהָ, דְּכְתִיב (דברים ל) וְשָׁב יי אֱלֹהֶיךָ אֵת שְׁבוּתֶיךָ וְרוּחְךָ וְגו'.

דְּבַר אֲוֹר וּמִכְלָאךְ פָּנָיו הוֹשִׁיעֵם, דָּא שְׂכִינְתָּא. דְּאִיהוּ עֲמִהוֹן בְּגֻלְתָּא וְאֵת אֲמַרְתָּ דְּאִיהוּ הוֹשִׁיעֵם. אֲלֵא הִכִּי הוּא וְדָא, דְּאֵלֶיךָ אֲנִין מִשְׂכְּנֻתֵינוּ דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּגֻלְתָּא, וּבְזִין דְּשְׂכִינְתָּא עֲמִהוֹן קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֲדַכֵּר לִוְן לְאוֹטָבָא לִוְן וְלֵאפְקָא לִוְן מִן גְּלוּתָא, דְּכְתִיב, (שמות ו) וְאֲזַכֵּר אֵת בְּרִיתִי בְּקִדְמוּתָא, וְלִבְתֵּר וְעֵתָה הִנֵּה צִעֲקַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּאֵה אֵלֵי.

וְגַם רֵאִיתִי. לְאִסְגָּאָה רֵאִיהָ אֲוֹרָא דְּאִיהוּ קִדְמָאָה דְּכֹלָא, וְכְתִיב, (שמות ב) וְיִזְכֹּר אֱלֹהִים אֵת בְּרִיתוֹ דָּא שְׂכִינְתָּא. אֵת אֲבָרְהָם לְאֲבָרְהָם מִבְּעֵי לִיהָ, אֲלֵא אֵת אֲבָרְהָם דָּא הוּא וּזְבוּרָתָא וְוּוּגָא דִּילָהּ בְּאֲבָהָן. אֵת אֲבָרְהָם (במדבר קכ א) דָּא הוּא מִעֲרַבִּית דְּרוּבִיט. אֵת יִצְחָק דָּא הוּא צְפוּנִית מִעֲרַבִּית. וְאֵת יַעֲקֹב דָּא הוּא וְוּוּגָא וְוּדָא, כֹּלְלָא וְוּדָא, וְוּוּגָא שְׁלִים כְּדָקָא יְאוּת.

כְּוּוּגָא דָּא אֵת הַשְּׁבִימִים דָּא הוּא כֹּלְלָא מִדַּת לִילָה בְּיוֹם. וְאֵת הָאָרֶץ דָּא מִדַּת יוֹם בְּלִילָה כְּוּוּדָא. אוֹף הִכָּא בְּכֹלְהוּ אֵת, וּבִיעֲקָב וְאֵת, לְמִהוּי כֹּלָא וְוּוּגָא וְוּדָא דְּלֹא מִתְפָּרְשִׁין דְּכֵר וְנִקְבָּא לְעֵלְמִין. וְזִמִּין קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְאֲכָרְזָא בְּכֹל עֲלָמָא וְלֵאשְׁמַעָא קָל דְּיִיבָא (ישעיה סג) וְיֵאמַר אָךְ עֲבִי הַבְּהָא בְּנִים לֹא יִשְׁקְרוּ וְיֵהִי לָהֶם לְמוֹשִׁיעֵי. בְּרוּךְ יי לְעוֹלָם אָמֵן וְאָמֵן:

(עַד כֵּאן פִּרְשֵׁת וִירָא)